

VELIK TRENUTEK

V zgodovini Celja in njegove neposredne okolice doslej ni bilo dogodka s tolikšno zgodovinsko pomembnostjo, kot je sedanjí. Z njim se uresničujejo težnje številnih generacij, ki so se borile za tako družbeno ureditev, kjer bo vsak človek sodelujoč pri odločanju, kjer bo prizadevnost vsakega posameznika vgrajena v skupne težnje, kjer vsak občan lahko v polni meri vpliva na razvoj družbenopolitičnega, gospodarskega in kulturnega življenja v kraju, kjer živi in dela.

Z današnjim dnem je šel v razpravo med občane celjske občine občinski statut, ki je z zveznim in republiškim predosnutkom ustave najvažnejši akt, temeljna listina izredne važnosti za vsakega delovnega človeka v celjski občini. Ko bo po temeljitih razpravah, dopolnitvah, spremembah in predlogih statut dopolnjen in sprejet, se bo družbeno življenje v celjski občini (seveda tudi v vseh ostalih občinah) začelo odvijati na osnovi listine, pri kateri ni občan samo osrednji motiv, temveč je v njem vključena tudi volja najširših plasti delovnih ljudi v občini.

Te besede niso zapisane v trenutni navdušenosti. Zapisane so na temelju razveseljivega dejstva, da se v teh dneh uresničujejo revolucionarne misli prvih učiteljev delavskega razreda. V temeljni listini osnovne celice socialistične države se prepletajo svetle ideje pariških komunistov, v njej je s preprosto pisano besedo vzklik izročilo neštevilnih revolucionarjev, borcev za boljši svet, za boljšo bodočnost delovnega človeka.

Ko je pred leti izšel dopolnilni zakon, ki je v naši domovini uzakonil komunalni sistem, se je začel proces podružabljanja javnega življenja v najširšem smislu. Vedno manj je bilo ovir, ki bi se postavljale med ljudstvo in oblast. Z uvajanjem občinskih statutar in na temelju nove ustave oblast neha biti nadgradnja družbe v klasičnem smislu, postaja sestavni del socialističnih in demokratskih družbenih odnosov.

Zato je trenutek, ko naši občani jemljejo v roke predlog občinskega statuta, velik in zgodovinski pomemben!

-c-k.

5000 IZVODOV PREDLOGA STATUTA OBČINE CELJE

Danes je izšlo iz tiska 5000 izvodov predloga statuta za celjsko občino. Od tega števila smo jih skoraj polovico priložili našim naročnikom v list. Opozorjamo, da smo prilogo osnutka statuta priložili samo stalnim naročnikom našega lista, medtem ko bo razdelitev ostalih 2500 izvodov izvedla komisija za statut preko političnih organizacij. Naklada za celjsko občino ni velika, zato opozorjamo, da je z razpoložljivimi izvodi treba preudarno ravnati, tako da bodo prišli z kroženjem v roke vsem občanom celjske občine.

Predsednik Jože Jošt

Mladinska tribuna

O NOVI USTAVI

V torek je bila v Celju javna mladinska tribuna o novi ustavi, ki jo je priredil občinski komite Ljudske mladine. Vodila sta jo predsednik okrajnega odbora Socialistične zveze v Celju Andrej Marinc in namestnik javnega tožila Vida Kosijeva. Na tribuni se je zbrala v glavnem mladina celjskih srednjih šol, kjer je organizacija razprav o novi ustavi prevzela Ljudska mladina, medtem ko se bodo mladi ljudje vključili v razgovore, ki jih bosta o temeljni listini pripravila Socialistična zveza in sindikat.

Tovariš Andrej Marinc je najprej orisal razvojno pot naše ustavnosti in prvi del svojega izvajanja namenil razlagi pridobitev, naše revolucije, ki jih je prva povojna ustava uzakonila. Prav tako kot je bila prva, tako je tudi predosnutek ustave, o katerem te dni razpravljamo, odraz naše stvarnosti, je dejal tovariš Marinc. Nato je mladini govoril o tem, koliko pozornosti posveča nova ustava delovnemu človeku, njegovim pravicam in dolžnostim in se ustavil predvsem pri pravici samoupravljanja.

Ko je tovariš Marinc govoril o rotaciji, je poudaril, da pri rotaciji ne gre za izmenjavo generacij, da gre predvsem za to, da se na vodilnih mestih izmenjajo ljudje, ki so te dolžnosti sposobni opravljati. Zlasti mladi ljudje bi morali rotacijo tako razumeti.

Nova ustava omogoča mladini, da se povsem enakopravno vključi na vsa mesta v našem družbenem življenju. Svoje mesto si bodo določili sami, kriterij za to pa bo njihovo delo. Mladi ljudje bi se morali bolj kot je bilo to doslej vključevati v samoupravni sistem. Predvsem bodo morali izboljšati kvaliteto svojega dela, kajti neznanje je marsikje pri uveljavitvi mladih ljudi še največja ovira. Ko je tovariš Marinc govoril o samoupravi na šolah, je kritiziral tiste mlade ljudi, ki razumejo pravico samouprave kot sredstvo za borbo proti profesorjem, hkrati pa je namenil kritiko tudi nekaterim pedagogom, ki dijakom mnogo premalo pripravljajo za sprejem nekaterih dolžnosti v sistemu samouprave.

Drugi del mladinske javne tribune je vodila namestnica javnega tožila Vida Kosijeva. Na izredno prisrčen in neposreden način je odgovarjala na vprašanja, ki so ji jih zastavili mladi ljudje. Tako je govorila o pravici do dela, o izobraževanju, o komunalnem upravljanju itd.

Mladinska tribuna o novi ustavi je bila uspešen uvod v množičnejše razprave med mladimi ljudmi. Če bo tudi nadaljevanje takšno, kot je bil start, razprave o ustavi ne bodo neopaženo šle mimo mladine.

CELJSKI televiznik

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM CELJSKE OBČINE JOŽETOM JOŠTOM

OSNUTKU STATUTA na POT

V zvezi z izidom predloga občinskega statuta in nedavno Stalno konferenco mest smo se obrnili na predsednika celjske občine tov. Jožeta Jošta, da nam za naše celjske bralce o teh vprašanih pove nekaj svojih misli. Tovariš Jošt je vabilo sprejel in odgovoril na naši vprašanji.

Komisija za izdelavo predloga statuta občine je svoje delo končala. Predlog statuta gre te dni med občane v razpravo. Kaj menite, da bi v teku teh razprav bilo najvažnejše, kaj bi občani še s posebno skrbjo obravnavali?

Ko dajemo te dni naši javnosti v začetno razpravo osnutek novega statuta celjske občine, katerega je pripravila za to imenovana komisija pri ljudskem odboru, želimo doseči to, da bi bili občani predhodno, pred zbori občanov, ki bodo tekmo zime seznanjeni z osnovno vsebino tega družbenega akta. V statutu se konkretizira položaj komune in njenih družbenih odnosov v bodočem razvoju komunalnega sistema, kot osnovne skupnosti proizvajalcev in potrošnikov na njenem območju. Kot je razvidno, se ta osnutek močno razlikuje od do sedaj veljavnega statuta naše občine, ki

pa razumljivo temelji na izredno važnih vsebinskih spremembah osnutkov nove zvezne in republiške ustave, s katerimi se naša javnost seznaja te dni na sestankih Socialistične zveze, sindikata in drugih oblikah razgovorov.

Naloga komisije pri izdelavi osnutka je bila predvsem ta, da ne bi bil statut samo in zgolj organizacijsko tehnične narave, pač pa mora vsebovati vsa tista poglavja, ki bodo usmerjevalec aktivnosti proizvajalcev in potrošnikov pri ustvarjanju kot tudi pri potrošnji materialnih dobrin, tako v okviru delovnih kolektivov kot v okviru občine kot celote. Bodoče občinske skupščine s svojimi družbenimi organi, to je sveti, bodo imeli poleg ostalih predvsem te naloge, da bodo v praksi razvijali in krepili krajevne skupnosti in njihove organe, katerim daje tako ustava, predvsem pa osnutek našega statuta izredno važno mesto pri reševanju vseh tistih vsakodnevnih problemov, s katerimi se občan dnevno srečuje, tako s področja osebnih, kakor tudi družbene potrošnje. Tu mislim predvsem na komunalne usluge, socialnovzgojno varstvo, uspešno upravljanje s stanovanjskimi fondi in drugo. Z drugo besedo, krajevne skupnosti bodo v praksi na osnovi novega občinskega statuta tista osnovna skupnost občanov, ki bo s svojim lastnim, internim statutom urejala materialni odnos občinske skupščine in njenih organov ter druge odnose in obveze občanov do krajevne skupnosti. S tem se odpirajo po vsebini konkretnije in odgovornejša naloge tudi političnih organizacij posamezne skupnosti.

Pretekli teden je bila v Titogradu skupščina stalne konference jugoslovanskih mest. Tega zbora se je udeležila tudi celjska delegacija, ki ste jo osebno vodili. Kakšni so vaši vtisi o konferenci in kakšne naloge je sprejela v zvezi s sedanjimi važnimi političnimi in družbenimi akcijami, zlasti pa v zvezi s predlogom ustave in občinskih statutarov?

Tudi Stalna konferenca mest Jugoslavije, ki se je v prejšnjem tednu sestala na svojem izrednem zasedanju v Titogradu, je obravnavala predvsem občino in njen položaj v novem ustavnem sistemu. Tako referati, kakor tudi same razprave, ki so bile zelo konkretne in po vsebini vsekakor bogate prispevke, bodo v marsičem koristile vsebini zvezne in repub-

Nova stiskalnica v Emajlirki

V torek je v tovarni emajlirane posode v Celju začela obratovati velika sodobna stiskalnica. Stiskalnico so montirali skozi vse poletje, pri tem so opravili veliko prostovoljnih ur, saj je za podjetje pomembno, da je stiskalnica začela pravočasno obratovati.

Pomen stiskalnice je namreč izredno velik. Proizvodnost dela se z vključitvijo tega velikega stroja v proizvodni postopek bistveno poveča, kar je zlasti pomembno za artiklo, ki jih izdelujejo v velikih serijah. Stiskalnice lahko opravi hkrati 6 operacij, njena zmogljivost pa se giblje od 600 do 1800 kosov posode v eni uri. Ves postopek je popolnoma mehaniziran, tako da odpadajo vse možnosti za poškodbe. Velika stiskalnica je montirana na posebnem betonskem temelju, kar bistveno ublažuje tresljanje in ropot.

Maksimalna obratovna moč stiskalnice je 200 ton, kar je izredno veliko in kar zadošča tudi za največje odtiske.

liške ustave, predvsem pa je s tem podana jasnejša orientacija komunam tudi v pogledu bodočega materialnega položaja, ki naj gre vzporedneje s pristojnostmi in odgovornostmi, ki jih ona dobiva v nadaljnjem razvoju našega decentraliziranega komunalnega sistema. Izhajajoč iz tega je tudi delegacija, ki se je udeležila te izredne konference iz naše občine, ki je članica Stalne konference mest Jugoslavije, pridobila marsikaj, kar bo vsekakor koristilo našemu skupnemu delu. Predvsem pa bodo zaključki te konference jasnejša orientacija komunam v nadaljnjem razvoju družbenih odnosov na njihovem področju.

K SESTANKU KRAJEVNEGA ODBORA SZDL O »KOMUNALNIH VPRAŠANJIH« V ŠEMPETRU

Pobegla preudarnost

V naši družbi se je močno uveljavil princip javnega in odkritega obravnavanja družbenih problemov. Taki konstruktivni dogovori in razgovori so bili vselej koristni, tako za družbo, kot za posameznika. Tudi v Savinjski dolini so bili sestanki v večini primerov taki.

Na žalost pa te trditve ne moremo ponoviti za sestanek, ki je bil pretekli teden v Šempetru in ki je izzvenel v čisto drugo smer od tiste za katero je bil sklican. Ta sestanek je izzvenel tako, da so njegovi odmevi in posledice v očitno škodo ugledu savinjskih hmeljarjev. Tega so se na koncu zavedali vsi, ki so se udeležili in morali ugotoviti, da je tudi posameznikom bil v škodo, da je vnesel zmedenost in nejasnosti.

Cisto očitno je, da so določeni ljudje hoteli izvaliti anarhično razpravo iz zgolj ozkih, konservativnih in sebičnih nagibov. Še več. Očitno je tudi to, da so tak potek tudi želeli in organizirali. Kako bi bilo sicer mogoče, da so se na tem sestanku, na katerem naj bi obravnavali komunalna in nekatera kmetijska vprašanja Šempetra, bilo navzočih veliko ljudi iz sosednjih krajev in celo sosednjih občin.

Na sestanku, ki si tega imena ni zaslužil, je manjkalo slehernega občutka za mero, za parlamentarizem, da ne govorimo o »žargonu«, ki so ga posamezniki uporabljali in se posluževali tudi grobih žalitev. Z anarhičnimi in demagoškimi krilatnicami so taki posamezniki uspevali razbiti trezno presojo in tvorni potek razprave na sestanku. Taki nekultivirani izpadi (njih avtorji pa se tako radi ponašajo s svojo stopnjo civilizacije), taki izbruhi in težnje po sebičnem ribarjenju v kalnem je z negativno lučjo obdala tudi tiste konstruktivne pripombe, predloge in kritike, ki bi v normalnih okoliščinah bile vredne prisluha in upoštevanja.

Svoje »prispevke k razpravi« so nekateri uporabili kot slabo prikrit napad na družbene organe, na naše socialistične cilje sploh. V kakšnem nasprotju je bila dejanska vsebina njihovih besed s parolami s katerimi so opremili svoja izvajanja, da bi se na videz pokazali »goreče za socializem«.

Na srečo so bili le posamezniki tvorci takih zgrešenih pogledov na naše cilje in pot v socializem. V času, ko se vsa jugoslovanska družba z vrsto številnih dežel v razvoju bori z gospodarskimi težavami, ki nam jih vsiljujejo blokova nasprotja, bi po miselnosti ne-

Celje v novi pomembni politični akciji

katerih diskutantov v Šempetru morali biti vsi delovni ljudje, razen zasebnikov v kmetijstvu tisti, ki bi morali deliti vsa bremena takih razmer.

Zelo značilno za šempeterski sestanek je čudno protislovje v razdalji nekaj metrov. Medtem ko so v dvorani nekateri žoleno hiteli dokazovati, da so »na meji obubožanja«, je bil prostor pred domom napolnjen z avtomobili in motornimi kolesi. Nimam namena očitati savinjskim hmeljarjem njihov standard. Trdim pa, da le-ta ni višji zgolj zato, ker so Savinječani, ker so boja normalno pridni, temveč v veliki meri zato, ker je družba vlagala leta in leta ogromna sredstva v modernizacijo in znanstveno usmerjeno proizvodnjo.

Na sestanku so nekateri želeli dokazati, da so njihove družbene dajatve »nesorazmerno višje« od tistih v ostalih panogah. To pa je v resnici ravno nasprotno:

Vsak zaposleni delavec prispeva 15 % proračunskega prispevka od svojih dohodkov. V kmetijstvu pa znašajo davki povprečno le 10,3 % od ustvarjenega dohodka iz kmetijstva.

Ko so govorili o pravičnosti, takoj odgovarjamo v imenu širše družbene skupnosti, da za tako pravičnost ravno gre. V letu 1962

Celje, 9. novembra 1962
Leto XII. šte. 44
GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
»CELJSKI TISK«
CENA IZVODU 20 DIN

so cene kmetijskim pridelkom v povprečju višje za 15 %, davki pa le za 6 %. Zato so občine predpisale občinske doklade.

Ni moj namen polemizirati o zavoženih razpravah posameznikov na omenjenem sestanku. Kolikor je bilo sploh možno v takem okolju, je o teh vprašanih odločno in obširno govoril zvezni ljudski poslanec tovariš Franc Simonič.

Na koncu samo to:

Sestanek v Šempetru bi bil prav gotovo koristno potekel, če bi ne bilo omenjenih posameznikov. Čvrsto smo lahko prepričani, da je velika večina ljudi v Savinjski dolini poštena in zvesta našim skupnim ciljem. Prav od teh ljudi zavisi v bodoče, da elementom, kakršni so bili tokrat v Šempetru onemogočijo profanacijo sestankov in posvetovanj. Naše naloge pri izgradnji socializma res niso lahke. Terjajo obilo zavestnega postrževanja. Toda ker se je naša družba odločila za socialistično ureditev, za socialistične odnose, bo tudi zgradila. Zato se na tej poti ne bomo pustili ovirati od nikogar in najbolj pošteno je, če taki elementi to našo smotnost in odločenost zatrdno spoznajo in jo priznajo.

J. Krašovec

PREDAVANJE O ETIOPIJI

V četrtek 15. novembra tega leta bomo imeli priložnost poslušati zanimivo predavanje o Etiopiji. V Celje bosta prišla dva dobra poznavalca te eksotične dežele, ing. Lev Pipan in dr. A. Tretjak. Prvi je živel tam poltretje leto in nadzoroval gradnjo tekstilnega kombinata v Bah Daru, majhnem naselju na južnem koncu jezera Tane ob Modrem Nilu. V tej službi in ob drugih nalogah, ki mu jih je zaupala etiopska vlada, ter s privatnimi potovanji je prepotoval velik del te dežele. Dr. Tretjak je bil v Etiopiji pet let kot vlad-

ni svetovalec za finančne zadeve. Posebno nalogo je vršil z nadzorom nad finančnim poslovanjem pri gradnji velike hidrocentrale »Koka«, ki so jo gradili Italijani na račun reparacij. Bil je član jugoslovanske ekspedicije, ki jo je organizirala etiopska vlada v porečju reke Avaš, ekonomsko najvažnejše etiopske reke.

Oba sta hodila po deželi s foto-kamero in razpolagata s preko 4000 diapozitivov. Zato bo njuno predavanje, ki ga organizira Platinško društvo v Narodnem domu, tudi bogato ponazorjeno.

UGODNA REALIZACIJA občinskega proračuna

Občinski ljudski odbor Mozirje je na svoji nedavni seji razpravljal med drugim tudi o realizaciji proračuna občine za prvih devet mesecev letošnjega leta. Analiza je pokazala, da so dohodki v tem obdobju realizirani v višini 73 odstotkov od letnega plana. Letošnja realizacija je v primerjavi s prejšnjimi leti zelo ugodna, saj je bilo leta 1960 v istem obdobju doseženih 67 odstotkov, v letu 1961 pa le 63 odstotkov proračuna. Najbolje so bili doseženi proračunski prispevek iz gospodarstva, prometni davek od zasebnikov, dohodnina od kmetijstva in občinska doklada od ostalih poklicev. Slabše pa so bili doseženi dohodki iz proračunskega prispevka delavcev izven gospodarstva, davek na promet alkoholnih pijač, dopolnilni proračunski prispevek, prometni davek na industrijsko blago in

splošni občinski prometni davek. Pristojni občinski organi ocenjujejo, da bodo letošnji dohodki proračuna doseženi na koncu leta v višini 105 odstotkov od postavljene letnega plana. Ugodna realizacija dohodkov je omogočila nemoteno financiranje vseh tistih služb v občini, ki so vezane na občinski proračun. Ugodno je bilo tudi financiranje šolstva, ki je udeleženo na občinskem proračunu s 27,5 odstotka. Pristojni občinski organi so tudi skrbeli, da je bilo trošenje sredstev v skladu z doseženimi dohodki. Bilo je celo nižje od doseženih dohodkov, saj je bila potrošnja v istem obdobju le v višini 62 odstotkov.

Občinski ljudski odbor je naročil pristojnim upravnim organom za finance, da posvetijo vso skrb izterjavi še neporavnanih davščin.

-er

VREME

OD 8. DO 18. NOVEMBRA
Okrog 12. novembra padavine
z ohladitvijo, v ostalem suho
vreme.
Dr. V. M. davek na industrijsko blago in

Zgodovinar v bodočnosti bo še bolj kot danes odvisen od »industrijskega« preiskovanja sedanosti. Kako bi en sam človek pregledal samo najvažnejše dokumente kubanske krize, dokumente dobrih 14 dni! Če nam bodo kdaj vsi na razpolago! Če bodo, jih bo lahko raziskal sam team, ne posamezni zgodovinar.

Za nas pa je danes važno, da je kubanska kriza vendarle v glavnem mimo. Hruščev in Kennedy sta odgovorila U Tantu, Hruščev je presenetil ves svet s umikom raketnih baz s Kube in za to gesto ni terjal protiusluge, Kennedy se je Hruščevu zahvalil in v pismu Hruščevu namignil, da je zdaj nastopil čas za nova in širša pogajanja med blokoma, saj imata SZ in ZDA dovolj velikih nalog, večjih in pomembnejših, kot je oboroževanje. Vprašanje, ki je prevzelo ves svet, je gotovo to, kdo je bil tu močnejši, Kennedy ali Hruščev. Z odgovorom se je svet razpolovil, kar ni ravno dobro znamenje. Zmagale so sile miru, OZN in drugi posredovalci. Napak bi bilo, če bi se sovjetski umik na Kubi presojal kot slabost. Obe strani sta popustili, ko je sila priklopila do roba, in tako kaže, obe sta pripravljene, da se raje pogajata v senci raketnih ramp kakor pa v senci atomske gobe. Diplomacija ni odpovedala, spet ona jemlje v roke labilni položaj. Na Kubo je prišel sam Mikoja, da diplomatsko utemelji Hruščevljevo odločitev.

So seveda tu na delu še vsi vzroki krize, to se pravi, rešitev še ni dokončan. Castro ni ravno navdušen nad načinom, kako se je gasil požar, mimo Kube, ki se je izkazala kot drobiž za poravnavo bloksovskih nasprotij. Zato terja jasno in trdno določena jamstva ZDA, ne samo obljubo iz letičnih besed. Po pravici terja, da ZDA ustavijo ne samo začasno blokado, ampak tudi vse sovražne gospodarske ukrepe zoper Kubo, podporo kubanskim emigrantom in rožljanje z orožjem na Floridi, ki se je spremenila v invazijsko mostišče. Nič ni pretirana njegova zahteva, da ZDA vrnejo Kubi Guantanamo. Castrova mednarodna brigada, v kateri so vojniki iz vseh držav Latinske Amerike, kaže, da bo Monroevjevo doktrino vendarle težko vzdržati tako, kot si jo zamišlja ameriški generalni štab. Prav ob kubanski krizi se je ponovno pokazalo, da je enotnost OAD izsiljena.

Težko je spregledati vojaški spor med Indijo in Kitajsko. Državi se vojskujeta, a se še diplomatsko pogovarjata neposredno in s posredovalci. Meja ni bila jasno določena, to je res, vprašanje pa je, zakaj jo je bilo potrebno rešiti prav v tem času, ko je vojnih pravišč že drugod dovolj. Kakšno korist si obeta od izsiljevanja pri mejnih upražnjah Kitajske, ki je ponovno propadla pri kandidaturi za članstvo v OZN? Politika izvršenega dejstva gotovo ni najboljša, če gre neki državi zato, da se izkaže miroljubna. Ali Kitajska tega namena nima? Če ga nima, bo število njenih zagovornikov v OZN padlo, padle bodo njene moralne šanse.

V Jemenu se stvari še niso uredile. Anglija intervenira preko emirata Bejhana, preko nekaterih šejkov v Jemenu in preko Saudske Arabije. Težko se vda v to, da bi na tem kosu sveta zmaga antikolonialistična miselnost. V tej zvezi je v svetovni publicistiki zelo vidna tragična smrt Enrica Mattei, ki je utiral v svetovnem naftnem gospodarstvu nova pota na bližnjem Vzhodu in v Evropi. Proti sebi je imel konservativno krilo krščanskih demokratov in zahodnih petrolejskih magnatov. Med njegovo letalsko nesrečo in neizprosno borbo za last in oblast utegne biti neka zveza. V Nemčiji so se med kubansko krizo upali zapisati: »Če bi bili l. 1945 z Nemci udarili po Rusih, bi se jim danes ne bilo treba jeziti zaradi Kube.« V isti čas so zapisali, da atlantski tabor pogreša enotno ideologijo zoper komunizem. Ali ni to klic po novem »Mein Kampf«? Razvite države se ne morejo pomiriti s tem, da bi se dobri na svetu pravičnejše razdelile. Izvažati ali umreti! je v njihovi miselnosti imperialistično geslo, če manj razvitim državam ne mislijo dovoliti prostor na soncu.

T. O.

KLUBI

— važna oblika družbeno političnega udejstvovanja

Ni naključje, da sta kar dva okrajna foruma v razmeroma kratkem času razpravljala o dejavnosti klubov, ne športnih, marveč onih oblik družbenega udejstvovanja, ki bi morale v svoj delokrog zajeti kulturno, estetsko, politično, idejno in gospodarsko vzgojo. Tako so najprej o klubskem življenju govorili na predzadnjem plenumu okrajnega odbora SZDL, pred kratkim pa tudi na razširjeni seji okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev. S tem sta se problema lotili dve organizaciji, ki sta najbolj poklicani, da se zavzemata za najboljše delo klubov, da jima data vsebino in zagotovita materialno osnovo.

Kot so zlasti ugotovili na plenumu Svobod in prosvetnih društev, je bilo v zadnjem času ustanovitvenih precej klubov, in mnogi med njimi so razvili pester oblike dejavnosti. Praksa je pokazala, da televizijski programi ne morejo biti vedno osrednja točka. Pri sestavljanju delovnih programov za

klube bi morali sodelovati vsi krajevni družbeno politični činitelji. Njihove programe pa lahko izpopolnjujejo literarni večeri, razgovori o naši notranji in zunanji politiki, nastopi pevskih zborov, glasbenih ansamblov, najrazličnejša predavanja itd. Tudi šahovskega udejstvovanja bi ne smeli zanemariti v njih.

Ko govorimo o klubih, kot oblikah družbeno političnega udejstvovanja, moramo poudariti, da pri tem ne gre za klube zaprtega tipa, temveč za prostore, v katerih se naj zbirajo vsi prebivalci določenega kraja, za prostore, ki naj bodo dostopni vsem. Gre torej za javne prostore. Zato bi bilo več kot nesmiselno, če bi v nekem kraju vsaka organizacija ustanavljala svoj klub in se vanj zapirala. Takdi primeri so že bili; zato o njih tudi pišemo in nanje opozarjamo.

Sodelovanje vseh družbeno političnih činiteljev kraja pri vodenju kluba se lahko izkaže na skupnih posvetovanjih vseh zainteresiranih, morda celo v formiranju klubskih svetov in podobno.

Klubska dejavnost terja usposobljene kadre tako glede organizacije in upravljanja, kot zlasti glede izdelave programov in vsebine dela sploh. Klubi odpirajo nove oblike dela; zato jim bo treba prisluniti in jih prilagoditi krajevnim potrebam, zahtevam in željam.

Važno je tudi to, da so klubi v takih prostorih v katere ljudje radi prihajajo, se v njih dobro počutijo in podobno. Vsekakor pa naj bodo locirani v središču naselij, morda poleg drugih kulturnih ustanov itd.

—an

Več za družbeno uveljavitev

Redni letni občni zbor sindikalne podružnice na tretji osnovni šoli v Celju je potekel ne samo v temeljiti obravnavi tistih principov delitve dohodka, ki so bili doslej zakovani v upravno administrativnih normah predpisov in ki jih je zdaj sprožil novi zakon o finansiranju šolstva, marveč tudi o vlogi kolektiva in organov družbenega upravljanja na šoli. Tako je predsednik sindikalne podružnice, tov. Jaka Majcen v poročilu med drugim ugotovil, da je bil z zakonom o finansiranju šolstva proces formiranja nove podobe šole šele sprožen. Z njim nastajajo solidne materialne osnove za hitrejšo uveljavitev reforme celotnega šolstva, ker se mora slednje, če hoče biti deležno sistematične družbene skrbi, prilagoditi potrebam našega družbenega razvoja.

V razpravi o vlogi sklada za šolstvo pa se je slej ko prej uveljavil predlog, da naj bi se formiral na osnovi določenega odstotka narodnega dohodka. S tem bi skladu postavili trdnjše temelje; razen tega pa mu zagotovili redon in zagotovljen dotok sredstev.

Ko pa je tov. Majcen govoril o delu in vlogi šolskega odbora, je predvsem opozoril na potrebo, da bi se ta organ družbenega upravljanja ne smel omejevali samo na redne seje, ampak bi moral svoje delo izvajati tudi s pomočjo stalnih ali začasnih komisij. Treba bi tudi ločiti naloge kolektiva, kot samoupravnega organa od nalog šolskega odbora, kot organa družbenega upravljanja in končno dolžnosti upravitelja, kot pedagoškega vodje in odgovornega za materialno poslovanje na šoli. Razen tega bi moral tudi kolektiv iz svoje sredine izbrati člane upravnega odbora.

Poleg tega je ugotovil, da je bilo lani premalo storjenega za družbeno afirmacijo šole. Zavod je imel preslabo stike z delovnimi kolektivi ter družbeno političnimi organizacijami svojega terena. Ta ugotovitev nalaga določene obveznosti, ki mora prevzeti tudi člane delovnih kolektivov, saj jim ne bi smelo biti vseeno, kakšno je delo na šoli in kako se tu trošijo tista sredstva, ki jih oni ustvarjajo. Kolikor je na eni strani in predvsem zaradi pedagoškega dela nujna povezava šole z domom, tako je predvsem zaradi družbenega stališča in družbenega uveljavljanja potrebno sodelovanje med delovnimi kolektivi in vzgojno ustanovo.

—mb

Celjski motiv

§ KRITIKE · PROBLEMI... §

KOLEKTIV

Sestindeseti člen osnutka zvezne ustave posebej govori o pravicah občana, ki mora biti zaradi boljšega uresničevanja družbenega samoupravljanja obveščen o delu predstavniških teles in njihovih organov. Tretji odstavek tega člena opozarja, da mora proizvajalec biti »seznajen z materialnim in finančnim stanjem, z izvrševanjem načrtov in drugih splošnih aktov, s poslovanjem in sploh z delom organov upravljanja, proti dolžnostim, varovati na podlagi zakona in statuta določene poslovne in druge tajnosti.«

Zahteva, da morajo biti člani delovnega kolektiva informirani z vsemi posli, stanjem in podobno, ima izreden pomen. Izkušnje so namreč pokazale, da se je družbeno in delavsko samoupravljanje navzlic zakonskim določilom prenekalikrat spremenilo v deklarativno pravico in celo v golo formalnost.

Praksa potrjuje, da še tu in tam prevladuje mnenje, kakor da je informiranje članov kolektiva več ali manj formalen akt. Res je sicer, da se za vsako sejo pripravi material, da je vsaka točka dnevnega reda pojasnjena na dolgo in široko, da se o nekaterih problemih napišejo debele knjige, da finančna služba podjetja pripravi za tisto sejo, na kateri člani delavskega sveta razpravljajo o zaključnem računu, obširna poročila, polna števil in podobnih pokazateljev, iz katerih se težko znajdejo celo strokovnjaki, in da imajo v nekaterih kolektivih celo razglasne postaje, časopise, oglase, s pomočjo katerih prav tako tolmačijo politiko

podjetja in pišejo o važnih poslih. Toda, navzlic vsemu temu, to ni najboljša služba informiranja, to ni tista informiranost članov kolektiva, o kateri govori ustavno besedilo.

Iz ustavnega gradiva se namreč jasno vidi, da gre za popolno vsebinsko informiranost, za tisto obveščanje, s katerim bi se morala začeti vsaka javna razprava v kolektivu pred sprejemom pomembnega akta. Tak način obveščanja se seveda razlikuje od tistega, ki ga lahko opravi razglasna postaja ali oglasna deska. Takšen način informiranja bi moral biti vsestran in bi se ne smel omejevali samo na družbene načrte, na nekatere finančne in podobne probleme. To informiranje bi moralo dati spodbudo za izmenjavo različnih mnenj in pogledov zlasti na sejah delavskega sveta in na zboru kolektiva. Z njim bi dosegli boljše uspehe in kar je najvažnejše vsebinsko boljše delo organov delavskega samoupravljanja.

Zato bi se morale vse ostale oblike informiranja članov kolektiva podrediti tej osnovni zahtevi, namreč vsebinsko popolnemu načinu obveščanja.

Če bi tako razumeli in izvajali nalogo informiranja članov kolektiva (mnogi kolektivi so jo že osvojili), potem bi bila politika izvršenih dejstev, »presenečenjska, pa tudi sprejemanja sklepov mimo organov delavskega samoupravljanja, povsem onemogočena.

MORA VEDETI

Kompasovi izleti - tudi v jesenskem in zimskem času

Navzlic jeseni in času, ko je večina naših delovnih ljudi že izkoristila letne dopuste in pozabila na počitnice, pri turističnem podjetju Kompas, in tako pri njegovi poslovalnici v Celju, ne počivajo, niti niso dali z dnevnega reda skrbi za organizacijo številnih izletov. Skoraj bi lahko rekli, da tu nikoli ne počivajo in da je zanje celo leto — glavna sezona, sezona dela in prizadevanj, da bi s primernimi izleti in ostalimi akcijami zadovoljevali želje in potrebe našega delovnega človeka.

Komaj so odložili z ramen akcijo, že pripravljajo drugo. To je potrdil tudi razgovor z direktorjem celjske poslovalnice Kompas, tovarišem Milanom Vukmaničem:

— Zdal pripravljamo celo vrsto zanimivih in poučnih izletov hkrati za člane kmetijskih združenj in kmetijskih gospodarstev, torej za tiste naše proizvajalce, ki jim jesensko in zimsko obdobje vendarle prinašata nekaj več časa za takšne reči. V programu imamo avtobusni izlet iz Celja, oziroma Ljubljane v Beograd, Sabac in nazaj. Ta pot je vezana ne samo z ogli d Zagreba in zlasti še Beograda, temveč predvsem še z obiski tiste industrije, ki proizvaja za kmetijstvo, bodisi umetna gnojila (Zorka v Sabcu) ali pa stroje

(Zmaj v Zemunu). Prav tako bodo udeleženci teli izletov obiskali nekatera kmetijska gospodarstva, oziroma zadrage.

Nikjer pa ni rečeno, da se lahko ti izleti sučejo samo v tem okviru. Pot nas lahko popelje tudi proti Subotici in drugam.

Pomembna in mikavna za udeležence teh izletov je možnost korekcijskega popusta na vožnji, kar ves izlet močno poceni.

— Koliko časa boste pripravljali takšne izlete za člane kmetijskih združenj in kmetijskih gospodarstev?

— Tu ni časovne omejitve. V glavnem bodo tekli skozi jesensko in zimsko obdobje.

— Kako pa je z ostalimi izleti; so mar izpadli iz programov?

— Nikakor ne! Delovni kolektivi in ostali imajo tudi v tem času vse možnosti in vse pogoje, da se prijavijo za naše stalne ali priložnostne izlete. Pripravljamo jih po želji in dogovoru. Zelo priljubljeni so naši enodnevni avtobusni izleti v kraje Slovenske Koroske onstran meje, kot v Celovec, Beljak, k Vrbskemu in Osojškemu jezeru in podobno. Veliko zanimanja je tudi za naše stalne izlete v Trst in Benetke. Razen tega bomo organizirali ogled vseh inozemskih sejmov in podobno. Skratka, z našim programom lahko zadovoljimo slehernega človeka.

— Boste za praznik 29. novembra pripravili kakšne izlete?

— V programu so tridnevni izleti v Istro, pa tudi po Stajerski, Gorenjski ali Primorski.

— Četudi nas do konca leta loči še poldrugi mesec, nas vendarle zanima, ali boste pripravili kaj izletov za silvestrovo?

— V naši organizaciji in izvedbi jih bo menda prav toliko, kolikor je pri nas znanih turističnih, planinskih in drugih postojank. Naše izletnike bomo lahko popeljali v sleherni kraj in jim tam rezervirali ustrezno mesto v zabaviščnem prostoru in seveda prenočišče v hotelu ali planinski postojanki.

— Ste vnesli v delovni program še kakšno zanimivost, ki bi utegnila zanimati, ali vsaj vzbujati pozornost?

— Da, tokrat gre za obveznost, ki jo je sprejela celjska poslovalnica Kompas, da bo zlasti spomladi prihodnjega leta organizirala izlete avstrijskih državljanov v Sovjetsko zvezo. Zanimanje Avstrijcev za izlet v Sovjetsko zvezo je velik; mi pa se bomo zavzeli, da bomo to nalogo izvršili brez napake in v zadovoljstvo vseh udeležencev takšnih potovanj. Ti izleti bodo opravljeni z našimi letali.

Razen tega naj že zdaj povem, da smo že odkupili eno celotno predstavo novega programa dunajske drsalne revije, februarja prihodnjega leta v Celovec.

M. B.

Temeljiti obračun dela komunistov konjiške občine

V sredo dopoldne je bila v Slovenskih Konjicah redna letna konferenca tamošnjega občinskega komiteja Zveze komunistov. Razen delegatov sta se konferenci udeležila še član CK ZKS Slovenije Jože Tramšek ter organizacijski sekretar OK ZKS Celje Jože Marolt. Medtem ko so delegati, pa tudi osnovne organizacije Zveze komunistov že prej dobile poročilo o delu občinskega komiteja je na konferenci o nalogah komunistov v naslednjem obdobju govoril sekretar občinskega komiteja ZKS Slovenske Konjice Franjo Adamlje.

Kakor poročilo, tako je tudi

razprava načela niz problemov, uspehov in pomanjkljivosti z vseh področij gospodarskega, družbenega in političnega življenja. Vse te probleme in naloge so osvetlili s stališča vloge komunistov delavskega in družbenega upravljanja in prav tako v ostalih političnih organizacijah. Medtem ko so v tej zvezi pohvalili vrsto prizadevanj komunistov, kot javnih in političnih delavcev, pa so na drugi strani ugotovili, da pa je v družbenem življenju, v organih še precejšnje število takih, ki še niso našli svojega mesta v ostalih političnih organizacijah.

Več o tej konferenci bomo poročali v prihodnji številki.

Povsod živahne razprave

V začetku tedna in pred zaključkom redakcije smo obiskali občinska središča in industrijske kraje v žalski in moziški občini. Hoteli smo zvedeti, kako potekajo sedaj priprave pred začetkom

Konjunktura ali?

V Emajlirki se je te dni pripetila dokaj nenavadna zgodba, ki meče slabo luč na obrat in tudi na nekatere službenice. Za kaj gre.

Delavski svet tovarne je sklenil, da bodo za vse delavce in uslužbenke izdelali posebne tovarniške izkaznice. Ker je za te potrebna fotografija slehernega zaposlenega, so najeli enega izmed celjskih poklicnih fotografov. Posnel je vse delavce. Po dobi slike je izdelal na račun podjetja po 50 dinarjev za kos. Posnetki so slabi, toda pustimo to ob strani.

Bolj zanimivo je, da je fotograf sprejemal tudi naročila od zaposlenih. Ker pa gre za veliko število naročil, je uspel pregovoriti nekoga, da so odredili ekonomskim enotam prisilno prodajo teh posnetkov. Ker pa so posnetki bili slabi, so delavci lahko slišali, da jim bodo baje slike, ki so jih odklonili, obračunali ob mesečnem izplačilu.

Prva reakcija na tako ravnanje je bila v pisarnah ekonomskih enot. Inženirji, tehničari in osebe v obratnih se je uprlo razpečanju privatnih posnetkov med službenim časom. Kajti v ekonomskih enotah imajo dovolj dela s proizvodnimi nalogami in opravki o zvezi z rednim delom. Kadrovske oddelke pa je na svoji odločitvi vztrajal. Šele na splošen pritisk so pustili. Razen tega pa so delavci odklanjali slabe posnetke, ki tudi za laika pomenijo le zmazek — razprskani negativci, po dva posnetka na istem mestu, zamaknjene kopije in podobno. Ko smo obiskali tovarno obstopitvi nove pelike stiskalnice, smo od delavca v delavcu slišali take komentarje: »Slike ne bom ozela, ker pač to ne morem biti jaz!«, »Saj vendar nisem naročila izdelke, na katerem je čez obraz packa, ki zakriva vsa usta!«, »Posnetke vendar nisem naročil, da bom z njimi strašil otroke! in podobno.

Ob tem malem, a vendar pomembnem dogodku se postavlja predvsem dve vprašanji:

Znano je, da je kadrovska služba v Emajlirki organizirana kot uslužnostni servis za ekonomske enote, in od kod potem kategorična zahteva kadrovske službe, da morajo obratne pisarne prevzeti posle razpečavanja izdelkov privatne obrti? Hkrati pa še, ali ni v škodo vse fotografske obrti, če profesionalni fotografi nudijo slabe izdelke za pretirano ceno, zlasti se za to, ker se sami borijo proti slabim izdelkom nekaterih šušmarjev in amaterjev? Ko smo si namreč ogledali fotografije delavcev iz Emajlirke, smo pač morali priznati, da bi se sleherni amater sramoval teh profesionalnih izdelkov, ki so zelo daleč od portretne fotografije.

javne razprave o novi zvezni in republiški ustavi ter o občinskih statutih.

V žalski občini je bilo prve dni tedna izredno razgibano politično življenje, in sicer v dveh smereh. Ožji predavateljski aktiv je pripravil zanimiv seminar za predavatelje, ki bodo obiskali posameznike na naselja in podjetja, kjer bodo vodili pogovore o temeljnih listinah federacije, republike in komunice. Seminar so pripravili v dveh fazah, in sicer prvi del in podrobni del, kjer bodo obravnavali posebna vprašanja v zvezi s specifičnostmi kraja ali vasi, kolektiva ali industrijske panoge. Prav tako so razdelili tudi članke predavateljskega aktivna na dva dela, na one ki bodo obiskali gospodarske organizacije in tiste, ki bodo vodili pogovore o ustavi na vasi.

Značilno za to obdobje v žalski občini je, da so dali poseben poudarek individualnemu študiju članov širšega aktivna. Menijo

Oboji za združitev

V moziški občini sta že oba samoupravna organa — delavski svet Gozdnega gospodarstva in zadruga svet kmetijske zadruge razpravljala o pogojih in ekonomski nujnosti za združitev obeh kmetijskih organizacij v enotno gozdarsko-kmetijsko zadrugo. V obeh samoupravnih organih so po daljših obravnavah izglasovali sklep o fuziji obeh enot, pri tem pa so podrobno analizirali vse ekonomske prednosti združitve. Istočasno so poudarili, da bo slej ko prej potrebno opraviti podrobno sistematizacijo in osnovo za organizacijsko ureditev bodoče kmetijske zadruge, ki bo kot združena celota začela poslovati v januarju naslednjega leta.

60 prošenj za stanovanje

Preboldska tekstilna tovarna že nekaj let vloga vse svoje sile — tudi vsa razpoložljiva finančna sredstva za rekonstrukcijo tovarne. Rekonstrukcija je zaenkrat pri njih imperativ, od katerega je celoti zavisi nadaljnji razvoj podjetja. Razumljivo je, da ob tem nekateri problemi ostajajo v senci. V Preboldu je eden med temi vsekakor vprašanje stanovanjskega fonda. Že nekaj let nazaj podjetje spričo rekonstrukcije ni moglo vlagati lastnih sredstev za stanovanjsko izgradnjo.

Istočasno pa je vprašanje pomanjkanja stanovanj postajalo vse bolj pereče. Tako se je Prebold glede pereče stanovanjske problematike uvrstil med prve kraje v žalski občini. Se težji stanovanjski problemi so namreč le v Zalcu. Medtem ko je v Zalcu okoli 500 prošenj za stanovanja, jih je v precej manjšem industrijskem kraju okoli preboldske

V Preboldu osem razredov

V Preboldu pospešeno gradijo dozdavno enega trakta osnovne šole. V novem traktu bodo pridobili prostore za višje razrede osemletke, razen tega pa še nekatere nujne prostore, ki jih potrebujejo spričo zahtev, ki jih predstavljajo novi učni programi. Letos so šolo spravili pod streho, računajo pa da bo šola dograjena do poletja. Vsekakor pa je hočejo dograditi do novega šolskega leta. To bo precejšnja pridobitev za preboldske otroke, bistveno pa bo tudi olajšala in razremenila pouk.

namreč, da je dvodnevi odmor med prvimi in drugim delom seminarja bil izredno ploden, saj so člani predavateljskega aktivna v drugem delu že sami zastavljali izredno zanimiva vprašanja in probleme, ki so tesno povezani s krajevnimi posebnostmi v tej občini. Istočasno pa so že začeli s prvimi pogovori.

Podobno živahno dejavnost smo lahko zabeležili tudi v moziški občini, kjer pa je še večji poudarek na problematiki iz ustavnih določil, ki zadevajo odnose med federacijo in komuno ter republiko in komuno. To je dokaj razumljivo, saj je zgornjesavinjski predel industrijsko šibkejši, a je zato kmetijska problematika toliko bolj zanimiva in mestoma pereča. Tu že zdaj občani kažejo izredno zanimanje za ustavno določila o lastništvu, o socialni službi ter o podobnih problemih.

Da bi te naloge kar najuspešneje rešili, so se v moziški občini odločili, da bodo v kolektivnih vodili pogovore predvsem člani lastnih kolektivov, a da bodo ostali politični delavci angažirani predvsem za pogovore in tolmačenja predosnutkov ustav ter statuta na terenu.

-m.

„CELJSKI GROFJE“ na

Preboldskem odru

Ko smo obiskali Prebold, smo zvedeli, da režiser krajevnega društva Svoboda režira odrsko delo »Celjski grofje«. S to prireditvijo je preboldski oder že nastopal od 1953 do 1956 leta z velikim uspehom. Mala anketa je pokazala, da je za to dramo toliko zanimanje v Preboldu in v okoliških krajih, da so se odločili za novo uprizoritev z novo zased-

bo. Hermana bo igral tovariš Jože Aubrecht iz Zalca, ostale vloge pa večinoma domačini. Razen Celjskih grofov pripravljajo za letošnjo sezono še znano delo iz medvojnega obdobja — »Upor na ladji Caine« in Levstik-Grinovo »Gadje gnezdo«. Istočasno pa nameravajo v letošnji zimski sezoni uprizoriti še eno mladinsko veseligrlo. Pripravlja jo pa tudi veliko število gostovanj tujih ansamblov na domačem odru, hkrati pa računajo tudi na precejšnje število gostovanj svojega ansambla.

Ob tej priložnosti smo vprašali tovariša Frica, v koliki meri vpliva na njihovo delo finančna situacija. Povedal nam je, da s finančnimi problemi nimajo posebnih težav. Dramska skupina si namreč že v začetku pred postavitvijo trdnega programa izdelala tudi podoben finančni načrt, ki predstavlja osnovo za nadaljnje delo. Kajti prva skrb jim je, da trošijo le toliko, kolikor zmorejo. Na ta način vprašanje deficitarnosti ni najhujši problem društva in namesto, da bi se morali zavzeti za finančne probleme, lahko posvetijo vso pozornost odrskemu delu.

Zaradi tega tudi ni čudno, da je preboldska dramska skupina postavila na oder doslej kar 61 del. Med njimi 25 dram, 11 komedij, paj pa so imeli preok 270 predstav. Vsekakor zavidljiv uspeh amaterskega gledališkega odra.

-m.

STANOVANJE ZA KMETIJSKE DELAVCE

Kmetijska zadruga v Mozirju je pred časom odkupila staro poslopje, ki ga bodo preuredili za stanovanja kmetijskih delavcev. Ta problem postaja namreč v Mozirju in v vsej občini eden izmed zelo perečih. Z njim pa se pove-

gi poti do Londona. Hkrati smo tudi zvedeli, da so zahteve angleškega trga različne od zahtev italijanskega trga. Londončani zahtevajo mastno goveje mesto, Italijani mesnato. Zlasti to posebnost morajo pri izvozu skrbno upoštevati, kajti od tega je odvisna tudi cena in plasman za zunanji trg.

V sredo smo znova obiskali klavnico. Direktor Mesnine tovariš Struc nam je pojasnil, da je izvozna dejavnost stalna obveza podjetja in da predstavlja tretjino realizacije podjetja, ki bo letos dosegla višino poldruga milijarde dinarjev. Prav v sredo pa so klali goveda za naslednjo desetonsko pošiljko govejega mesa. Letos so že realizirali za skoraj 300 ton mesa za izvoz, to število pa bodo do konca leta presegli. Gre v glavnem za živino iz pogodbenege pitanja. Istočasno pa nam je povedal, da bodo v naslednjem letu v kooperaciji z žalskim območjem pitali tudi sami okoli 1200 goved večinoma za izvoz.

Vsekakor pomeni intenzivna vključitev Mesnine v mednarodno menjavo velik uspeh, njihova prizadevanja pa so spričo uspehov glede kvalitete in ostalih pogojev hvalevredna.

Problemi turizma in šolstva

Na zadnji seji obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Mozirju so razpravljali predvsem o problemih turizma in šolstva.

Zlasti zanimiva je bila razprava o problemih šolstva s posebnim poudarkom na finančnih vprašanjih. Ko so odborniki analizirali dosedanje delo šolskega sklada in trošenje sredstev po posameznih šolah, so opozorili predvsem na vprašanje pravičnega razmerja med sredstvi za osebne dohodke učiteljskega kadra in sredstvi za materialne izdatke.

Ponekod se namreč pojavljajo nevarne težnje, da se sredstva za materialne izdatke prelivajo v osebne dohodke, kar ima lahko že v kratkem hude posledice. Ta tendenca je posebno nevarna v tistih šolah, kjer niso pazili na dina-

miko izdatkov in razmerja med sredstvi za osebne izdatke in materialne potrebe šole.

Res je sicer, da del sredstev, ki je namenjen za materialne izdatke, ne more v celoti zadovoljiti vseh potreb — močno pomanjkljivi pripomočki, potrebe po ureditvi ustreznih delavnic, material in podobno — toda to stanje postane še bolj nevzdržno, če se pokažejo pojavi prelivanja sredstev za materialne izdatke na osebne dohodke. Zaradi tega so v moziški občini imenovali posebno komisijo, ki bo pregledala stanje do podrobnosti in ki bo izdelala tudi bolj objektivne proporce delitve šolskega sklada in razmerje med sredstvi za osebne dohodke in za materialne izdatke. Gotovo je namreč, da je to razmerje za vsako šolo objektivno gledano lahko samo različno. Kajti opremljenost šole in stanje poslopja ter vsi drugi činitelji bistveno vplivajo na ta razrez. Prav tako je tu odločilnega pomena gospodarjenje s sredstvi in sposobnost šolskega kolektiva, da razpoložljiva sredstva kar najbolje uporabi. Domenili so se tudi, da bo komisija obvestila šolske odbore o svojih ugotovitvah in o primerjalni analizi, ki jo bodo v ta namen izdelali.

m.

Klofuta konservativizmu

Tovariš urednik!

Pretekli petek je bil v Sempetru v Savinjski dolini sestanek krajevnih organizacij SZDL. Vendar je bil to le naslov, kajti sestanek je izžvenel drugače. Na sestanku so se zbrali hmeljarji od tu in tam s področja Savinjske doline zaradi posebnih zahtev. Do sem je vse lepo in prav, če na sestanku ne bi nekateri načeli tudi osebnih zadev, ki so priza-dele tudi mene kot člana SZDL.

Neprimeren izpad je povzročil tov. Udovič iz Zg. Grušovelj. Med ostalim je dejal: »Navedel bom primer, ko je fant iz Podloga prodal posestvo za okoli 2,5 milijona dinarjev in s tem tudi mater in staro teto. Kdo bo skrbel sedaj za te ljudi?«, je nazadnje vprašal.

Mikalo me je, da bi takoj spregovoril, če ravno so besede bile namenjene bratu, ki ga pa razumem in njegovo stališče obravnava. Vendar je na sestanku bilo težko priti do besede. Zato menim, da je prav, če spregovorim

v našem časniku — ne kot opravičilo temveč pojasnilo, in hkrati ne le tov. Udoviču, temveč vsem bralcem Celjskega tednika.

Povedati moram, da ni res, da je brat prodal posestvo. Prodala je mati, ki nima lastne delovne sile, da bi sodobno obdelala zemljo kot je bila vseskozi navajena. Nadalje tudi ni res, da je brat s posestvom prodal tudi mater in teto. Saj smo zanje prevzeli otroci še večjo moralno odgovornost, a hkrati zaupamo naši socialistični družbi in njenemu razvoju.

Moje besede niso univerzitetno zamotane, temveč preproste za željo, da jih bodo vsi razumeli. Namreč, v trenutkih, ko gre za pomembne odločitve, je jasno, da smo tudi otroci sodelovali pri premisleku in odločitvi in smo končno soglašali, da prodamo posestvo in se s tem odpovemo klasični dediščini. Ni nas sram tudi priznati tega. Želim namreč, da se bo mami v življenjski jeseni lepše godilo, kot je živela

poprej vsa leta, ko je dolga leta kot vdova morala skrbeti za male otroke in veliko posestvo. Zato nase besede Udovič ne ganejo, nasprotno — pomilu o ga in se hkrati sprašujemo, če bo tudi v njim kaj drugače, kot v sedemdesetem letu, ali bodo njegovi otroci hoteli še na klasičen način gospodariti doma? Menda boste vsi potrdili, da ne! Zato bi morali vsi sosedje in otroci svetovati tistim, ki sami ne morejo več dostojno obdelovati zemlje, da jo na primeren način oddajo družbenemu sektorju, ki je sposobnejši boljše in hitreje obdelati zemljo.

Menim tudi, da so besede, ki jih je povedal tovariš Udovič žalitev za vse, ki drugače mislijo kot on. Zaradi tega tudi mislim, da bi bilo prav, če bi drugič bolj skrbno premislili in pretehtali besede, preden se odloči za izjave, ki se ne ujemajo z resničnostjo.

Franc Uranjek
Podlog 22
Sempeter ob Savinji

Celjani! — Imetniki osebnih avtomobilov!

Zavod za upravljanje nepremičnin in pripravljanje razstav v Celju bo v bližnji bodočnosti pričel z gradnjo avtomobilskih garaž na področju:

1. TKALSKE ULICE,
2. ULICE MOŠE PIJADE,
3. ŠARANOVICEVE ULICE in
4. MALGAJEVE ULICE,

ki jih bo nato oddajal v najem za ustrezno najemnino.

Zato vabimo vse zainteresirane, imetnike avtomobilov, ki želijo najeti garažo, da se zgledajo na našem zavodu glede dogovora.

Garaže — da, samo kje

Na zborih volivcev, pa tudi na zadnjem zasedanju obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Celju, je bilo znova slišati predloge o nujni gradnji garaž na Otoku. Kot so pojasnili zlasti na občinski seji, je komunalno podjetje Obnova pripravljeno vložiti v to gradnjo celo nekaj svojih sredstev.

Gradnja garaž na tem novem predelu celjskega mesta je v resnici potrebna. Ne glede na to, bo treba temeljito proučiti njihovo lokacijo, zlasti v primeru, če bo prišlo do strnjene gradnje. Vprašanje je namreč, kako bodo na to gledali stanovanjci tistih blokov, ki bodo za najbližje sosedje dobili — garaže, s tem pa smrad, ropot in podobne nevšečnosti.

U ponedeljek dopoldne so se zbrali v dvorani občinskega sindikalnega sveta delegati Zveze komunistov šoštanjске občine, člani občinskega komiteja Zveze komunistov in gostje. V izredno uspelem večernem razgovoru so komunisti s posebno kritičnostjo osvetlili vprašanja nedoslednosti, napak in osebne odgovornosti ter smelo načeli napak le tam navedenih, kar so dosegli že zelo lepe uspehe. Zato so tudi nekateri trde, da upravičene besede so našle svoje pravo mesto in izzvale zdravo prizadetost.

Med številnimi gosti sta konferenco obogatila z dragocenimi napotki član IK CK ZKS tovariš Franc Leskošek-Luka ter sekretar okrajnega komiteja ZKS Celje tovariš Franc Simonič. Konferenci so prisostvovali še član OK ZKS Celje tovariš Lubej ter sekretarji občinskih komitejev iz Celja, Zalca in Mozirja.

Sekretar občinskega komiteja ZKS Šoštanj tov. Stane Ravljen je v svojem poročilu o bodočih nalogah članov Zveze ukazal dejansko stanje v vseh panogah dela in s tem jasneje kot kdajkoli opozoril, kje in kaj je dolžnost članov.

Tako je nedvomno prva naloga komunistov v rudniku lignita, tovarni »Gorenje« in obratu elektro filtrskih zidakov predvsem ta, da z vsemi silami dosežejo določena predvidevanja v proizvodnji. Posebno vlogo pa morajo tu odigrati

komunisti šoštanjске usnjarne, ki so z dokajšnjo kratkovidno politiko pripeljali podjetje do stagnacije, do upadanja. Najzgovornejši dokaz upadanja je 85 odstotno doseganje lanskega proizvodnje za isto obdobje in padeč storilnosti za 14,8 odstotkov. Ti primeri nedvomno kažejo na nedgovornost tistih članov v usnjarni, ki so že vrsto let živeli samo v prepričanju tradicije in so se trdovratno ustavljali pred zahtevami sodobne industrije, kot so strokovnjaki — inženirji in

OSEBNA ODGOVORNOST IN DOSLEDNOST

tehnik, nove metode dela, specializacija, sodelovanje z inštituti in podobno. In še dlje so šli: poudarili po združitvi z dobro, moderno zastavljeno usnjarno v Slovenskih Konjicah so odklanjali, ne da bi skušali z analizami doognati koristnost ali nekoristnost integracije. Svoja stališča pa so kot nekakšno obveznost posredovali organom delavskega samoupravljanja ter s tem kršili pravice upravljanja. Takšen odnos je škodoval celotnemu kolektivu in ga vodil na pot neutemeljenega godrnjanja, zato je občinski komitej ZKS ostro in dosledno kaznoval nekaj najodgovornejših članov zveze komunistov v usnjarni.

Podobno, čeprav ne drastično glede kadrov — strokovnjakov je stanje v Galanteriji in Lesno industrijskem kombinatu v Šoštanju. Ob razpravljanju o potrebah štipendiranja tehničnega kadra so sklenili, da ne potrebujejo nikogar, čeprav v obeh gospodarskih organizacijah nimajo niti enega inženirja ali tehnika. Takšna gledanja so več kot škodljiva in prilagojena le trenutnim uspehom ter včasih po vsej verjetnosti imajo mnogo skupnega s strahom, da bi ta ali oni vodilni v podjetju izgubil svoj položaj, če bi namesto ene same ustaljene metode bilo nešteto različnih mnenj, poizkusov ter izpopolnjevanj. Taka gledanja pa niso več skladna niti z vse večjo zahtevnostjo domačega trga, še manj pa z nujnostjo uveljavljanja našega gospodarstva v mednarodni delitvi dela — na tujem trgu, kjer bo odločala kvaliteta in cena.

Tudi pri sprejemanju in izpopolnjevanju pravilnikov o delitvi

čistega dohodka in osebnih dohodkov so komunisti bili vse premalo budni in dosledni, saj je do konca septembra pravilnike o delitvi čistega dohodka izpopolnilo le 12 gospodarskih organizacij, pravilnike o delitvi osebnih dohodkov pa 8 od 32 gospodarskih organizacij in 4 samostojni zavodi. Temu vprašanju bodo morali komunisti takoj posvetiti vso pozornost, saj je ravno pravilnik o nagrajevanju po delu najosnovnejši dokument naše družbe.

Tudi v trgovini niso komunisti bili dosledni, saj bi z združitvijo predvideni dve močni trgovski organizaciji lažje nudili večjo in kvalitetnejšo izbiro, medtem ko je razdrobljenost vodila do 10 odstotne manjše založenosti kot v lanskem letu. To pa vse bolj zahtevnega potrošnika odbija in vodi v središča, ki lahko zadostijo njegovim potrebam.

Komunisti v vrstah zdravstvenih služb so s temeljitimi analizami ter tesnim sodelovanjem s podjetji dobro zastavili svoje sile, saj se prizadevanja že kažejo v pozitivnih premikih in znižanju pasive zdravstvenega zavarovanja.

Ni pa še najboljšo rešeno vprašanje nagrajevanja prosvetnih delavcev, kajti v večini pravilnikov šol v občini je še vedno več kot 90 % osebnih dohodkov, ki jih delijo po trdnih postavkah, ne pa po dejansko vloženem delu in njegovem učinku. Takšno ravnanje, ki je razgibano le s postavkami o službenih letih, izobrazbi, položaju ter odgovornosti pač ni vzpodbudno.

Aktivni komunistov na šolah bodo morali prav tu zastaviti svoje de-

lo, da bodo pravilniki postali živ organizem, v katerem se bo odražalo to tako pomembno družbeno delo.

Se in še pa bo terjala kmetijska problematika aktivnost slehernega člana Zveze komunistov, kajti drobno lastniška mentaliteta je žilava in pri odkupu zemlje, arondaciji, pri uveljavljanju agrotehničnega minimuma, torej pri težnji po moderni kmetijski proizvodnji ne morejo zgolj kmetijski socialistični posestev odigrati svoje vloge. To je naloga vseh, saj je okrog 10.000 prebivalcev obeh središč v Saleški dolini živo zainteresiranih kdo, kako in kakšne kmetijske proizvode jim bo nudil.

V tako vsestranski analizi so komunisti šoštanjске občine sprejeli naloge v prepričanju in v zavesti, da kot vodilni v vrstah Socialistične zveze in vseh odtenkih družbenega življenja morajo z doslednostjo, osebno odgovornostjo ter z vzgladi ne le dokazati svojo vodilno vlogo, temveč biti resnični in stalni akter celotnega družbenega življenja. Za boljše in doslednejše delo so občinski komitej ZKS zmanjšali na 21 članov ter vanj izvolili 14 novih, mladih komunistov.

-ik

Vaše vstice

Čudne navade

Tovariš urednik, Nikakor ne morem mimo tega, da ne opozorim javnost na prav čudne navade šoštanjških železničarjev, ki pušajo vsaj desetkrat dnevno po 10 do 15 minut zaprte zapornice na prelazu pri hotelu »Kajuh«. O namenu zapiranja je odveč govoriti, važen je čas. Spadam namreč med motorizirane občane in imam kot vsi ostali dokaj malo prostega časa, zato pač ne morem doumeti, da skorajda dnevno izgubljam uro ali več zaradi pretirane previdnosti ali bolje povedano komodnosti železničarjev.

Ni in ne more biti opravičljivo, da zapro zapornice deset minut pred prihodom vlaka, saj je ta čas za nešteto ljudi izgubljen, prav tako pa takšno predčasno zapiranje prej kot ne privablja mladino k igri ob zapornicah in torej dosega ravno nasprotno.

Ni pa to vse. Ko mi je bilo dovolj takšnega čakanja, sem stopil na pošto ter zaprosil za telefonsko zvezo s postajo. In kaj so mi odgovorili?

Dejali so, da ni mogoče telefonirati postaji, ker le-ta nima več telefonskih zvez. Postaje same da imajo svoje medsebojno zvezo z induktorskimi telefoni, dočim zveze z ostalim omrežjem nimajo. In takoj se mi je porodilo nešteto vprašanj. Zamislil sem si, kaj bi bilo v primeru večje nesreče, ko je treba s takojšnjimi sporočili reševati življenja? Čudne misli, mar ne, toda bržkone upravičene.

Menim, da bi s takšnimi navadami pač lahko prenehali, in to, da uvedba občinske takse za telefonske naročnike ne bi smela biti povod odpovedi več kot nujne zveze prometnih linij z ostalim omrežjem.

K. J.

Kagla smee razvoja

Z razgovori o izgradnji energo kemo-kombinata v Saleški dolini, ki te dni dobivajo vse bolj stvarnejšo podobo in ki kažejo, da bo začetek izgradnje tega svojstvenega industrijskega giganta (po proizvodnji moči in po meniju za celotno slovensko industrijo) že spomlad prihodnjega leta, je jasno, da se pred Saleško dolino odpira nova razvojna pot, vstop v višjo razvitejšo obliko industrijskega bazena. Če bi do tega ne prišlo, bi nedvomno začela počasna stagnacija proizvodnje lignita, ki je po goje prevoznega grla izkoristila že do maksimuma in ki je v mejah intenzivnega rudarjenja že dosegla kritično mejo. Rast je torej v razširitvi in predelovanju — oplemenitenju lignita. Zato je predvidevanje v prvi fazi izgradnje plinarne z zmogljivostjo 500 milijonov kubičnih metrov visokokaloričnega daljinskega plina. Potrebovali pa bodo 1 milijon ton lignita. Prav to in še kasnejše faze izgradnje, ko bodo dosegli 1 milijardo kubičnih metrov plina in zanj porabili letno 2,5 milijona ton lignita v Saleškem bazenu.

Nikakor pa ne bo energo kemo-kombinat le proizvajalec daljinskega plina — novega pogonskega goriva naše industrije, temveč bodo začeli proizvajati tudi kemične artikole, kot so ureje, s katero bodo izdelovali plastične mase, posebej pa z njo tudi modernizirali naše kmetijstvo in dali predvsem odlično močno krmo za živinorejo. Poizkusi, ki so jih letošnje leto začeli v Saleški dolini, kažejo dokajšen dvig mlečnosti krav in večje pridobitve na teži. Poleg ureje pa bodo pridobivali tudi k a p r o l a k t a n z izdelavo plastičnih mas in perlonu.

Pri tako povečani proizvodnji lignita pa se bo izredno povečala, zaradi granulacije lignita, tonaža lignitovega prahu. Pri že vnaprej predvidenih velikih količinah prahu pa kaže nedvomno že sedaj premišljevanje, ali ne bi kazalo ta prah oplemeniti na ta način, da se v prihodnosti izgradi nova elektrarna, ki bi imela enkrat večjo zmogljivost od sedanje.

Ta razvoj v Saleški dolini pa je v bistvu odvisen od celotnega razvoja naše industrije, ki mora preiti na sodobnejši način izkoriščanja lignita kot pogonskega goriva.

-ik

Šaleške daline

Začeli so z delom

V šoštanjški občini so v letošnjem letu mnogo storili za poživitev telesnovzgojne in športne dejavnosti. Res je, da bi morala občinska tekmovanja v atletiki, krosu, nogometu in odbojki in še nešteto drugih športnih oblik biti stalna dejavnost, toda v zadnjih letih je na tem področju bil tako občuten zastoj, da je ponovno oživljanje teh dejavnosti razveseljivo. Čeprav naj ne bi bilo najbistvenejše, je vendar omembe vredno, da je to delo vezano z novim vodstvom občinske zveze za telesno kulturo. Čutiti je voljo do dela in ta se prenaša na mla-

dino, ki je voljna, a sama nespособna voditi vsklajevanje društvene dejavnosti ter organizirati oblike za afirmacijo društev ter posameznikov.

V teku so krajši večerni seminarji za vodnike splošne vadbe, kajti prav ta se je doslej najbolj zanemarjala. Tako so v Šoštanju žal vrata fizikurnega doma zaprta in nič ne kaže, da bi upravni odbor društva »Partizan« kanil kaj ukreniti. Vemo pa, da splošna vadba ni nikakršna »muha« posameznikov, temveč najnujnejša rekreacijska oblika izživljanja večine.

V počastitev praznika republike pripravlja občinska zveza za telesno kulturo akademije v Šoštanju, Velenju in Smartnem ob Paki. Tu bodo mladi pokazali del športne in telesnovzgojne dejavnosti. Zaradi izredno ugodnih pogojev za smučanje in pomanjkanja sodnikov za to zvrst bodo že pred pričetkom zime izvedli seminar za smučarske sodnike.

-ik

Boljša izbira

Po izkušnjah večerne politične šole v preteklem obdobju je ideološko-kadrovska komisija pri občinskem komiteju ZKS v Šoštanju sklenila, da bo zožila število kandidatov in postrila izbiro. Že več let kaže pregled prijavljenih in absolventov stalno upadanje. Tako je lani bilo prijavljenih v oddelku v Velenju 31 (dokončalo 18), v šoštanjskem oddelku pa jih je od 13 prijavljenih dokončalo le 8. Krivda je nedvomno v ne najboljše kadrovske izbiri. Samo delo politične šole pa je trpelo zaradi preobčutnih razlik splošne in strokovne razgledanosti posameznikov. Nedvomno pa je tudi vodstvo politične šole doslej premalo storilo, da bi bolj razgibalo pouk in ga z neposrednimi stiki vodilo po načelu od konkretnega k splošnemu. Prav zato je ideološka komisija za bodoči program predvidela en sam oddelek večerne politične šole v Velenju.

20 kandidatov za ta oddelek pa bi izbirali predvsem iz vrst sekretarjev osnovnih organizacij. Temeljito so se letos pripravili, da z organizacijo študija po različnih temah čim tesneje obdrže stik z dosedanjimi absolventi za idejnopolično izpopolnjevanje.

-ik

Čitajte

Celjski tednik

GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE

razpisuje delovno mesto

MATERIALNEGA KNJIGOVODJE na direkciji.

Interesenti naj pismene ponudbe pošljejo na upravo podjetja.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

KOMUNALNA BANKA CELJE

proda osebni avtomobil znamke FIAT 1100 v voznem stanju-

Nadalje proda sesalec za prah in ločilec za parket.

Licitacija bo dne 17. nov. 1962 ob 8. uri v prostorih banke.

Predpogoj: intenzivna kmetijska proizvodnja

Kmetijstvo v občini Šoštanj je na prvi pogled v takšni manjšini v primerjavi z industrijo, da bi bežni vtis govoril o ne preveliki pomembnosti le-tega. Toda prav razmerje med nekmečkim in kmečkim prebivalstvom (84:16) in razdrobljenost malih obdelovalnih površin odkriva resen problem zalaganja nekmečkega prebivalstva s kmetijskimi pridelki. Doslej je bilo že mnogo storjenega, da bi kmetijska zadruga z odkupom tržnih viškov in trdnimi kooperacijskimi oblikami, predvsem pa socialistično posestvo Salek reševalo vprašanje preskrbe. Zal to vključ velikim vlaganjem doslej še ni uspelo, kajti kmetijsko gospodarstvo poseduje le 220 ha obdelovalne površine in travnikov in še to je razdrobljeno večidel po obronkih doline.

Tako posestvo nima enega samega strnjene kompleksa preko 2 do 3 ha, kar je predpogoj za intenzivno kmetovanje. Izgleda pa, da poleg objektivnih vzrokov (pomanjkanje delovne sile, stanovanj za delavce, nizki dohodki itd.) vendarle tudi gospodarstvo samo ni vse storilo, kar bi lahko. Tako so s povprečnim odkupom kmeč-

kih posestev začeli resneje šele letos. Površin, ki so jih imeli, pa niso izrabili v tolikšni meri, kolikor bi to bilo mogoče.

Predvsem pozabljajo, da so za Velenje in prav tako Šoštanj zanimive predvsem poljedelsko-vrtnarske kulture. Tako so v vse premali meri izkoristili toplovdni rastlinjak, v katerem bi nedvomno lahko bolje izkoristili ogrevano zemljo za vse drobne vrste zelenjave — od solate, korenčkov, peteršilja, kolerabe ter redkvic, medtem ko so rastlinjak v glavnem izkoristili za paradiznik in kumarice. Ta dva artikla sta bolj sezonsko vezana in jima cena izredno niha, vrsta te drobne kulture pa je nenehno nujna v vsakem gospodinjstvu in bi po vsej verjetnosti dala enako ugodne finančne pokazatelje.

Vsekakor bodo morali na kmetijskem gospodarstvu začeti z vse boljše, smotnejše in intenzivnejše proizvodnjo raznovrstne zelenjave; s temeljito selekcijo krav mlekaric, s še boljšim oskrbovanjem te živine in z uporabo vseh potrebnih močnih krmil, pa bodo morali zagotoviti v celoti oskrbo Velenja in tudi Šoštanja z mlekom.

-ik

Z OBČINSKE KONFERENCE LJUDSKE MLADINE V VELENJU

Naši so svoje mesto

V nedeljo dopoldne so delegati občinske konference LMS Šoštanj zasedali v prostorih delavskega sveta Rudnika lignita v Velenju. Med številnimi gosti so se posveta udeležili tudi okrajni predsednik LMS tovariš Zvone Dragan, sekretar občinskega komiteja občine Šoštanj tovariš Stane Ravljen, občinski sekretar Socialistične zveze iz Šoštanja tovariš Milan Šterban in drugi.

Večurna razprava je pokazala, da je mladina slednjč našla svoje pravo mesto v vseh oblikah družbenega življenja in da prav z razumevanjem svoje vloge postaja pomemben činitelj. Mladina ni več zaprta v ozki krog in se ne izgublja več v razprava internih oblik dela. Postala je široka, povezana s sleherni obliko celotne družbe in ni le registrator stanja, temveč aktivni pobudnik stalno novega, naprednega.

Predsednik občinskega komiteja LMS Šoštanj tovariš Bogomir Ajdič je v svojem referatu pokazal na uspehe in napake v preteklem delu. Dejal je, da so bile letošnje konference aktivov izredno plodne, kajti vsebina je bila o proizvodnji, o realizaciji letnega plana, o izostajanju na račun bolezni, o pomanjkljivosti v našem gospodarskem in komunalnem samoupravljanju.

Mladina se danes ne zadovoljuje več s praznimi frazami, zanjo so številke nadvse pomembne — zanima se za sklenjene pogodbe podjetja, stremi za tehničnimi izboljšavami in porastom proizvodnje. V enaki meri aktivno po-

sega v razprave in izpopolnitve pravilnikov o delitvi čistega in osebnega dohodka, saj se zaveda, da je ravno denar tista osnova, ki človeku odpira pota v življenje. Res je, da že ni vsa mladina v celoti vključena v reševanje teh vprašanj, vendar je to v mnogem odvisno od stališč ostalih organizacij, ki v redkih podjetjih pač menijo, da mladi pri obravnavanju teh perečih zadev nimajo kaj iskati. Zal v celotno reševanje problematike — torej v aktivno delo ni vključena vsa mladina, pri čemer pa dokajšno krivdo nosijo tudi sama vodstva aktivov, ki v svojih programih nudijo najširšemu

krogu mladine premalo možnosti, da bi si razširili znanje na tistih področjih, ki jim najbolj ležijo. Majhen, a vendar posluha vreden pa je krog nezainteresiranih, ki stoje ob strani. Vključevanje teh pa je ena najpomembnejših nalog v bodoče.

V razpravi se je zvrstilo nešteto mladik, ki so v smelih prikazih in izjavah nakazali na vrsto izredno resnih problemov ter s svojimi zdravimi gledišči obsojali nedejavnost. Tako je mladina iz Šoštanja potožila, da nima niti vodstva niti prostorov za kulturno delo, medtem ko je delegat iz Cirkovce nakazal nerazumevanje krajevne organizacije Socialistične zveze do težnj mladine. Mladi, komajda šele odrasli osnovni šoli, so izrazili željo po rekreacijskih oblikah izletov in željo po stikih z mladino iz ostalih krajev. In prav ti so bili, ki so resno spregovorili o problemu, kam po končani šoli. Možnosti za vključevanje v poklic je manj kot želja, prav tako pa čutiljo premalo skrb za pravilno usmerjanje v nadaljnje srednje šole.

Sklenili so, da bodo v bodoče posvečali še vse večjo skrb rasti klubov mladih proizvajalcev, ki

morajo postati osnovni stebel mladinskega prodiranja v vsakodnevno problematiko. Zastavili so si dosledni cilj direktnega vključevanja v družbeno ekonomske politične procese v komunih. In ena prvih nalog v trenutnem obdobju je javna razprava o novi ustavi, ki mora postati razprava z zadetkom v globino vsakodnevne problematike. Eden od pomembnih sklepov konference pa je bil tudi tak, da mladina ne sme z negotovanjem reagirati na napake, temveč jih dosledno in vztrajno odpravljati ter opozarjati nanje, kajti le časovno pogojeno — perspektivno odpravljanje napak je smiselno. Z vso trdnostjo pa so zavzeli sklep o vprašanju osebne odgovornosti za izvrševanje družbenih nalog, kajti ravno liberalen odnos do tega je mnogo škodoval uspešnosti mladinske organizacije.

Na koncu so izvolili nov 13-članski komitej, pri čemer je bilo prav zanimivo to, da so predsednika komiteja prvič volili s tajnimi volitvami direktno.

-ik

Znanje in enotnost- predpogoj uspehov

V soboto je bila občinska konferenca komunistov šmarske občine v Rogaški Slatini. Poleg 86 delegatov so konferenci prisostvovali član CK ZKS Niko Belopavlič, sekretar okrajnega komiteja ZKS Celje Franc Simonič, predsednik okrajnega odbora SZDL ing. Andrej Marinc, področna ljudska poslanca Vinka Simonič, sekretar občinskega komiteja ZKS Celje Stane Divjak ter sekretar občinskega komiteja ZKS Zalec Božo Lukman.

Pred nekaj dnevi so vse osnovne organizacije ZKS v šmarski občini dobile gradivo o delu komunistov v šmarski občini, ki so ga pred občinsko konferenco temeljito obravnavale, tako da so delegati prišli na konferenco podkrepčeni s kritičnimi mnenji vseh članov ZK v občini. Sekretar občinskega komiteja ZKS Milan Crepinšek je v referatu posebej poudaril uspehe in slabosti, ki so bili pri delu komunistov v občini.

Gospodarski uspehi šmarske občine, ki se zadnje čase občutno

večajo, dokazujejo, da so občani z razumevanjem poprijeli skoraj vsepovsod. Steklarna v Rogaški Slatini uspeva povečevati proizvodnjo, utrla si je široko pot na tuja tržišča, vrši obsežno notranjo obnovo, pri čemer so komunisti odigrali odločilno vlogo, čeprav včasih ni bilo najčvrstejših enotnosti med komunisti samimi. Sodobna, moderna proizvodnja, oblikovanje modernega industrijskega proizvajalca, to naj bi bila danes težnja vsakega delovnega kolektiva, česar pa zaenkrat ne morejo dojeti še v mestinskem

lesnem obratu, kjer si celo komunisti še niso o tem popolnoma na jasnem in je prav nesmiselno, da vztrajajo pri starem obrtniškem procesu proizvodnje šolskega pohištva, namesto da bi se odločile za skušali usmeriti v izvoz, pa čeprav so manjši obrat. Splošno gradbeno podjetje v Rogaški Slatini je s smotrnim delom že prebrodilo težave in se z delom uspešno uveljavlja daleč izven občine.

Posebno obširno so razpravljali o kmetijstvu, o širjenju družbene proizvodnje in jasnih koncepcijah kmetijske zadruge, ki se trudi, da šmarsko kmetijstvo preobrazijo v intenzivno. Odločno je potrebno nastopiti proti razdrobljenosti posesti, kar je doslej poračalo, širiti kompleksno obdelovanje in usmerjati kmečkega človeka v boljše življenjske pogoje. Nedvomno so zadnje čase tudi tu dosegli uspehe, ki jih ne moremo več spregledati.

Gostinstvo in turizem imata na Šmarskem izredno ugodno podlago, potrebno pa bo dosti več napraviti, da bodo usluge in ugodnosti vredne tistega denarja, ki ga dejansko posebno tuji nudijo, če so zadovoljni. Z ureditvijo cest bodo ugodnejši pogoji za obisk, toda razvijati in izkoristiti bo potrebno še okoliške turistične točke, ki jih v šmarski občini ni malo. Tudi gostinci sami bi se morali za to bolj zavzemati.

Bogata je bila še razprava o notranjih odnosih med šmarskimi komunisti. V Rogaški Slatini so

se ti odnosi močno krhali, kar se je očitno pojavilo ob reševanju šolstva. Na konferenci so to enotnost, nemogoče odnose med šolskimi kolektivi obeh šol, posebno med komunisti, prav odločno obsodili. Predstavniki Združenja borcev so odkrito razpravljali o tem, podčrtali so pomen rotacije in soodgovornosti za vzgojo mlajših kadrov, za katere je potrebno vztrajno skrbeti in jih usposabljal za odgovorne naloge, ki jih v razvoju družbe čakajo. Vse premalo oblik dela ima mladina, zato v svoji organizaciji ne zajema niti polovico mladih občanov. Verjetno je tudi premalo neposrednih stikov med organizacijami, premalo pomoči starejših, ki vse preradi prepuščajo mladino njeni stihiji.

Jasno so poudarili še vlogo komunistov pri delu Socialistične zveze. Od komunista pričakuje, da je prvenstveno dober občan, da je idejno prepričljiv povsod, kjer je potrebno nastopiti kot branilec najnaprednejših zamisli, da je vzpodbudnik in zdrav kritik sredi med ljudmi. Prekiniti pa je potrebno s staro prakso, ki so jo ponekod gojili, da je komunist prevzemal vrsto funkcij, pa je bil ob tem preobremenjen. Znanje in enotnost sta predpogoj uspehov pri delu Zveze komunistov. Zato morajo biti komunisti tisti, ki nenehno spremljajo dogodke, ki se študijsko poglabljajo, ki bodo najbolj neposredni tolmači nove ustavnosti.

Pozno popoldne so zaključili plodno in živahno konferenco, ki je s svojim delom prav gotovo dala krepak pečat nadaljnjemu prizadevanju. Pred zaključkom se je v imenu novoizvoljenega sedemnajstčlanskega občinskega komiteja, tovariš Milan Crepinšek, zahvalil nekdanjemu občinskemu sekretarju ing. Andreju Marincu za njegovo uspešno delo na šmarskem.

-5-

V SMARJU PRI JELŠAH

NOVI KOMITE ZKS

Na sobotni konferenci ZKS občine Smarje pri Jelšah so izvolili novi sedemnajstčlanski občinski komite ZKS, v katerem je večina novih in mladih članov. Povprečna starost članov je 30 let, kar dokazuje, da so odgovorna mesta v organizaciji zavzeli novi ljudje.

Po konferenci je novi komite prvič zasedal in izvolil za sekretarja tovariša Milana Crepinška, za organizacijskega sekretarja veterinarja Jerneja Peterlina, ki bo te posle opravljal poleg rednega dela v poklicu. Tričlanski revizijski komisiji predseduje tovariš Stane Glavnik. Nov komite so dejansko izvolili vsi komunisti šmarske občine, saj so o vsakem posameznem članu presojali po vseh osnovnih organizacijah ZKS.

To ne dela čast vodilnemu uslužbencu

Tov urednik,

zgodilo se je v Smarju pri Jelšah, v petek, 19. t. m. zjutraj. V šmarski mlekarni je bilo tega dne v predelavi okoli 6500 litrov mleka.

Pri tem važnem opravilu je naenkrat zmanjkalo vode, brez katere si dela v tem obratu niti zamisliti ni. Obratovodja je takoj poslal uslužbenca na Komunalno upravo, da vodo takoj spet vključijo, kar se je tudi zgodilo pa žal le za nekaj minut.

To igrakkanje Komunalne uprave je močno razburilo kolektiv mlekarne. Obratovodja je ponovno poslal uslužbenca, da zopet posreduje potrebno vodo pri Komunalni upravi. Pri delih na vodovodnem omrežju v trgu je našel šefa Komunalne uprave tov. Lajbaherja. Obrazložil mu je zadevo in ga prosil, da takoj priključijo vodo. Tovariš Lajbaher pa se je močno razburil in nahrullil omenjenega uslužbenca z besedami: izgini smrkač, marš na svoje delovno mesto v mlekarno, tu nimaš kaj iskati.

Ta »smrkač« je slučajno 28 let star, že šest let uslužbenec šmarske mlekarne in predsednik delavskega sveta v mlekarni.

Ali je takšen postopek vodilnega uslužbenca javne uprave pravi in ali dela to čast njemu in njegovemu položaju. Prepričani smo tudi, da se vodovod ne sme zapirati, zlasti ne prehranbenemu podjetju, če se prej podjetja o tem ne obvesti. Sicer bi pa morali dela na vodovodnem omrežju opraviti v nočnih urah, kar delajo povsod drugod.

Smarje pri Jelšah
Franc Salekar

Vaše vstice

OKRAJNI ZAVOD ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE CELJE

razpisuje naslednja delovna mesta:

2 delovni mesti referentov za priznanje invalidskih dajatev

Pogoj: dovršena pravna fakulteta. Prednost imajo kandidati s položenim strokovnim izpitom. Družinsko stanovanje bo koncem decembra 1962 na razpolago.

1 delovno mesto za socialnega delavca

Na tem delovnem mestu je pretežno terensko delo v zvezi z rehabilitacijo in zaposlitvijo invalidov. Pogoj: dovršena višja šola za socialne delavce, prednost imajo kandidati s položenim strokovnim izpitom. Družinsko stanovanje bo koncem decembra 1962 na razpolago.

VSE PO PROGRAMU

Tudi pionirji osnovne šole iz Vojnika nismo v preteklem letu držali roke križem. Vso svojo dejavnost smo usmerili na razne krožke, ki smo jih obiskovali v velikem številu. Ustanovili smo tudi nekaj novih krožkov, med njimi tudi prometnega. Zanj smo

se odločili zato, ker so nam podatki pokazali, da prometne nesreče kar naprej naraščajo.

V prometnem krožku smo se seznanjali s prometnimi predpisi in moram reči, da je bil naš krožek najboljše obiskan. Vedno se ga je udeležilo kakih sto do stovajset pionirjev. Pred zaključkom leta nas je obiskala komisija in je ocenila naše znanje. Vsi bomo opravili izpite in dobili vozniška dovoljenja za vožnjo s kolesom. Skrb za kolesarske ekipe so prevzeli mladinci, pa žal se čela niso lotili s preveliko resnostjo.

Veliko nas je hodilo tudi v tehniški krožek. Okrog trideset pionirjev je bilo. Toliko so napravili, da so izdelali razstavili kar na dveh razstavah.

V likovnem krožku smo risali največ prometne nesreče in promet, v slovenskem krožku pa smo tekmovali v najboljših spisih o prometu. Pisali smo tudi sestavke o tem, kako bi bilo na cestah, takrat, če bi mi urejali promet.

Izven delovnega programa pionirske organizacije pa so bili filmi. Trikrat smo vrteli širokotračni film kot predfilm k redni predstavi. Za šolsko mladino smo imeli brezplačen film, nanj smo povabili tudi odrasle ljudi. Zanimivo je, da je vse stroške krila pionirska organizacija.

Ob začetku novega šolskega leta

Čigav je dom?

V Kostrivnici imajo izredno primeren kulturni dom, toda še danes, čeprav stoji že petnajst let in še več, ne vedo, čigav je. Graditi so ga začeli že v predprilskih časih na zemljišču kmeta Buta, ki odtujitve še danes nima odpisane. Do osvoboditve je stal le v grobem stanju, po osvoboditvi pa so ga ljudje zasilo uredili, le pritlikin, sanitarij in podobnega še nima, kar pa bi radi napravili, če bi vedeli, čigav je. Tako pa noče niti prosvetno društvo, niti SZDL vlagati denarja. Nekateri pravijo, da je cerkev, toda tudi to ne drži. Stvar bo treba razčistiti čimprej, da bodo lahko pripravili prijetne klubske prostore in bodo kmetu Butu, ki sicer ne zahteva nobene odškodnine, vsaj davičnine odpisane. Čigav je torej dom?

J. H.

Štorovke

Štorovke: to so grmiči gliv, ki jih ponekod močno cenijo. Nekateri pa jih niti poznajo ne, pa jih razbrazajo, namesto, da bi si skuhal imenitno gobjo juho. Najboljša je menda takrat, če je napravljena s kislo smetano. V pretekli znanjo to najboljše pripraviti.

V Obsotelju jih že dobro poznajo. Najraje rastejo ob strohnelih štorih, kar pove že ime. Pravijo jim tudi »krajčke«: ne vem, čemu. Tudi oče Rudolf jih je močno vesel, če jih najde pod listjem. Tokrat je imel srečo: velika košara bo vsak čas polna. In kaj bo z njimi? »Najraje imam juho s kislo smetano«, je povedal. »Toda za to jih je preveč. Prav imenitne bodo vložene pozimi s klobaso ali pečenko. Mhm, to je

imenitna reč! Čeprav nimam zob, gredo gladko po grlu. In okusne so: hm!« Škoda da je njihova življenjska doba tako kratka: razrastejo se samo tik pred mrazom. Štorovke so najboljši znanilci prvih hujših slani. Če ima gobar srečo, da ujame pravi čas, jih lahko nabere na koše. Poskusite: dober tek!

VEDNO BOLJŠE

Pred petimi leti so v Podčetrtku prvič zavrteli kino, pa še takrat so imeli pri otvoritvi smolo. Niso bili najbolj izkušeni, zato je nastal v kabini požar. Počasi so si uredili dvorano, čeprav zaradi vlažnosti ni najbolj primerna. Pred dnevi pa so imeli skromno slovesnost, ko so prvič prikazovali film na filmskem platnu. Tokrat so vrteli 282. film. Predsednik KO SZDL Franc Reiner je obiskovalcem, ki

jih je bila nabita dvorana, spregovoril, kako so po težkem prizadevanju uspeli napraviti široko platno. Posebej se je zahvalil še najbolj vnetim obiskovalcem Jagrovim in Strahovnikovim, ki jim ni ušel skoraj noben film. Tiho upajo, da bodo sčasoma napravili kulturni dom, v katerem naj bi bila primerna dvorana. V Podčetrtku obiskujejo v velikem številu predstave tudi prebivalci s Hrvaške.

NISO NAS IZKORENINILI

Jesenske barve so se spet čudovito prelile po obsoletski pokrajini. Martin je že težkih nog, zato rad postoji, ko se vzpenja proti »Brezovcu, kjer običajno obrode slovita jabolka. Tam ob cerkvi, šoli in novem zadržnem domu v Polju ob Sotli je peščica hiš, od koder se zaziblje dolina prav rahlo proti sedlu, kjer je gnezdece ljubkih sedlarskih hiš, med katerimi si je utrla pot legendarna XIV. divizija. To vse, pravijo, je Polje ob Sotli kjer se pripravljajo že nekaj dni na svoj že tradicionalni krajevni praznik.

»Zdaj praznujemo, resnično,

toda takrat . . .« je zamišljeno povzel oče Martin. »Pomnim še, kot bi bilo včeraj. Kopali smo po vinogradih, ob takem času je bilo. Vem, še žulj se mi je nekaj obotavljati, ki sem ga dobil ob nerodnem toporišču. Tako tajno smo zvedeli, kot bi nekdo prišepetaval, da nas bodo verjetno odsečili iz naših krajev. V Nemčijo, v taborišče ali kdo ve kam, sem pa pridejo »volksdožerji«. Pa sprva še verjeti nisem hotel! Kaj, da bi nas nekdo brez krivde spodil zdoma? Pa človek je dober, veste, na najhujše pač ne misli rad . . .« je upravičeno dejal.

»Rekli pa smo, da se bomo borili, pa naj pride, kar hoče. Da bi nas nekdo izkoreninil z naše zemlje, z rojstne zemlje, tega pa ne! Pa so bili tudi taki, ki so mislili, da bodo drugje boljše dobili, saj so se kmalu širile govorice, da bo tisti, ki tu več v redu pusti, drugje več dobil. E, takrat smo bili čisto zmešani. Jesen je bila, pridele smo že pospravili in pričakovali zimo. Naenkrat pa so nabili plakate, da bo ves brežiški okraj preseljen. Kdor se bo protivil oditi v Nemčijo, bo strogo kaznovan, bo obsojen na smrt.

Takoj so pričeli popisovati imetje. Takrat mi je bilo hudo. Tega ne morem dopovedati.

Najhujše pa je bilo okoli 11. novembra: pridrveli so kamioni, ki smo jim rekli »marice«. Vojaki so vstopali v naše domove, oštevilčili ljudi s ploščicami okrog vratu kot psičke. Ojoj, kako je bilo to strašno! Globoko je vzdihnil, zastal za hip in se ozrl v dolino. »Zvozili so nas najprej v poznani trapistovski samostan v Rajhenburgu. Vse okrog je bil opletel z bodočo žico in močno zastražen. V hlevih in skednjih smo prespali na tridih tleh prve noči. Prespali! To si lahko mislite! Prejokali, prezeblili. Ne le enkrat, stokrat sem pomislil na smrt kot rešnico, pa je k sreči ni bilo. In do bro, da je ni bilo: danes sem še tu! Hudiči, niso nas izkoreninili! Veste, gori, v obljubljeni deželi nas je čakalo pasje življenje. Vsaj tam, kjer sem bil, pri Echinu, so bile barake, pruska disciplina, lakota, muke in pretepanje. Skoraj polna štiri leta pekla imamo za seboj. Prekleti, stokrat prekleti, pravim še danes, čeprav je tiste glavače že zdavnaj pobralo. Kaj bi vam še pravil? Vse-

ti o uporu doma, ki so tu in tam le prodre do naših ušes, so bile najboljše zdravilo proti obupu. Ko sem slišal, da je kozjansko nekako osvobojeno, se mi je kljub oslabelosti razvezal jezik, da sem si zapel in se mi je zdelo, da sem srknil pristno virštajnsko kapljico! Da, dvajset let je minilo od tiste črne dobe. Niti ni tako dolgo, pa vendar: pozabiti ne smemo. Tu v Polju vsako leto ob obletnici praznujemo. Niso nas, ne bodo nas, veste! Zdaj pa nič ne obujava težkih spominov, veseli bodimo! Naši Poljanci bodo tudi.

Široko se je zasmajal in zamahnil s palico po zraku kot bi zapretil tistim, ki bi hoteli motiti mir in svobodo. Vsaj tako se mi je zdelo. V Polju ob Sotli pa so se pripravljali na svoj praznik, ki ga jutri praznujejo. Vsi pomagajo pri tem: mladina in starši. Rdeča zvezda bo žarela nad naseljem, kar je lansko leto. V Polju so solzni, tako pravijo povsod po šmarski občini in prav je tako. Oče Martin je obujal spomine, kar je prav, toda novo zgodbo, veselo in lepo pa si piše današnji rod. Poljanci, ob vašem prazniku obilo delovnih uspehov.

-8-

Brez sezonskega dela

Sezonska delovna sila je značilna za gradbeništvo in za kmetijstvo. Vendar v obeh gospodarskih panogah sezonsko delo postaja vse večja ovira in zavora za normalno delo, za povečanje proizvodnosti in podobno. Pereči problemi sezonske delovne sile in težave, ki z njo nastajajo, pa v nekaterih primerih povzročajo celo zastoj v proizvodnji. Zaradi tega tudi ni čudna niti nepričakovana težnja za odpravljanjem sezonske delovne sile povsod tam, kjer je to le mogoče.

Gradbeništvo se je tega problema toliko lotilo še pred leti, ko je v Celju prišlo do organizacije gradbenega podjetja. Tedaj so bile namreč ustvarjene tudi možnosti za preorientacijo.

V kmetijstvu je stanje sicer nekoliko drugačno, vendar se tudi tu ob novih organizacijskih oblikah in z ustanavljanjem velikih in gospodarsko močnih kmetijskih socialističnih obratov ta problem postavlja vse bolj v ospredje.

Reorganizacija trgovine

V Zgornji Savinjski dolini so v zadnjem času precej razpravljali o pogojih za večje in ugodnejše poslovanje trgovinskih organizacij. Značilno za to območje je razstresena in razdrobljena trgovska mreža, ki spriči podjetij nima možnosti normalnega razvoja in ne more dohajati razvoj ostalih gospodarskih panog. Zaradi tega je bilo pred kratkim posebno posvetovanje o tem problemu, na katerem so sodelovali tudi predstavniki okrajne gospodarske zbornice.

Na tem posvetovanju so osvojili načela, po katerih bi se naj prilagodila trgovinska mreža najugodnejšim pogojem poslovanja. Sodijo, da bi kazalo, da ostane trgovsko podjetje »Savinja« še na-

je. Med prvimi kmetijskimi gospodarskimi organizacijami se je problema sezonske delovne sile lotil kmetijski kombinat Zalec. Ta problem je namreč zlasti v Spodnji Savinjski dolini zelo pereč. Kajti gotovo je, da prav hmeljska proizvodnja terja posebno strokovnost kmetijskih delavcev, ki obdelujejo te površine. Razumljivo pa je, da je sezonska delovna sila prav zaradi tega pri delih v hmeljiščih zaenkrat sicer nujna,

prej enotna trgovinska samostojna organizacija, a da se istočasno vsa ostala manjša trgovska podjetja združijo v enotno trgovsko organizacijo z izdelanim decentraliziranim sistemom upravljanja, ki bi se priključila trgovskemu podjetju Mxv, ki je uspešno organiziral trgovino v mnogih manjših naseljih.

Posvetovanje je imelo predvsem namen, da nakaže obstoječo problematiko, ki naj pospeši tudi javno razpravo. Posebej pa bo s tem problemu razpravljali še občinski ljudski odbor v Mozirju. Vendar sodijo, da trgovinsko omrežje v sedanji organizacijski obliki ne zadostuje vsem zahtevam prebivalstva.

m.

Nas kmetičar

vendar ne najboljše rešitev.

Ko so ta problem obravnavali v Zalcu, so se odločili, da bodo skušali delovno silo kombinata razporejati tako, da bo potreba po sezonski delovni sili vse manjša.

V prvi etapi so v ta načrt vključili obnovitvena dela na hmeljiščih in nove gradnje hmeljskih žičnic. Pri teh delih je potrebno zadostno število kmetijskih delavcev, ki poznajo posebnosti hmelja in ki znajo z njim ravnati. Zaradi tega bodo že pri letošnjih obnovitvenih delih zaposlili doslej sezonske delavce kot stalne. Tako bo že letos dobilo okoli 10 odstotkov delavcev, ki so doslej imeli status sezonskih delavcev, redno zaposlitev. Sodijo pa, da bodo ščasoma lahko domala popolnoma odpravili sezonsko delo. Razen seveda pri obiranju hmelja, kjer bo sezonska delovna sila zaradi izredno kratkega obirnega časa še naprej nujno potrebna.

Istočasno poudarjajo pri kmetijskem kombinatu, da jih je k taki organizaciji proizvodnje in razporejanju dela in delovne sile sili tudi problem iskanja sezonske delovne sile v začetku sezone, ko je povpraševanje po sezonskih delavcih največje in ko jih je dejansko tudi najtežje dobiti. V preteklih letih je zaradi teh težav bilo precej zaostankov, ki so povzročili precejšen izpad ali zmanjševanje pridelka in kakovosti. Novozaposleni sezonski delavci pa so hkrati rabili precej časa, da so se priučili k delu na hmeljskih po-

vršinah. Njihovo delo vsaj v začetku tudi ni bilo najkvalitetnejše, storilnost pa je bila nizka, kar je pšredno vplivalo na zaslužek v hmeljiščih in nazadnje tudi na moralo novih sezonskih delavcev.

Istočasno pa se vsebolj pojavlja težnja sezonskih delavcev po stalni zaposlitvi. Zato je vprašanje najemanja novih sezonskih delavcev vse bolj resna. Tako ima v kmetijskega kombinata v Zalcu dvojno korist.

S tem v zvezi pa se razumljivo pojavljajo nekateri vzporedni problemi, ki so ob tej akciji v orientaciji kombinata v Zalcu domala nujni. Gre namreč za akuten problem in imperativno potrebo po hitrejši in intenzivnejši gradnji stanovanj za kmetijske delavce. O tem problemu je podrobno govoril tudi sekretar Izvršnega sveta LRS za kmetijstvo in gozdarstvo tov. Rudi Čačinović, da bodo temu vprašanju morale občine posvetiti več pozornosti. Kajti kmetijske organizacije same vsekakor ne bodo zmogle vsega bremena. Razvoj kmetijstva, katerega osnova je tudi odprava sezonskega značaja dela, pa končno ni samo skrb kmetijskih organizacij, temveč vse -komune in družbe.

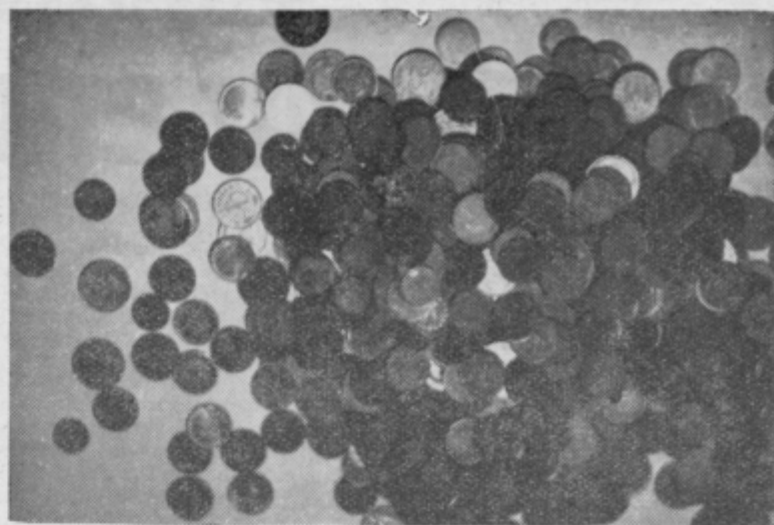
Mile

AVTOBUS ZA DELAVCE IN OTROKE?

Iz Sentvida do Soštanja je preko šest kilometrov. Od tod pa hodi precej delavcev v Soštanj in tudi v Velenje na delo, otroci pa vsako jutro v šolo. Zaradi tega si krajevna organizacija SZDL že dalj časa prizadeva, da bi zainteresirala avtobusno podjetje za krajevno progno v ta kraj. S tem bi prebivalci precej pridobili, krajevna progna kot zadržuje, pa bi bila tudi rentabilna.

Razkisanje travnikov

Ker je živinoreja v zahodnih predelih okraja ena izmed poglavitnih kmetijskih panog, je vsekakor skrb za povečanje krmne osnove bistven predpogoj za povečanje proizvodnje. Veliko težavo predstavljajo kislja zemljišča. Zaradi tega so se v kmetijskem kombinatu v Zalcu odločili, da bodo vsa kislja zemljišča ustrezno gnojili. Ta ukrep uvažajo vzporedno z obsežnimi melioracijskimi deli na območju ob Ložnici. Zaradi tega so tudi predvideli občno povečanje apnenega prahu na teh zemljiščih. Sodijo, da bodo porabili letos kakih 340 ton apnenega prahu, hkrati pa do konca leta še okoli 240 ton tomaževe žlindre. Zanimivo je tudi, da je prav območje Spodnje Savinjske doline znano kot območje, kjer porabijo največ umetnih gnojil na hektar. Poraba umetnih gnojil se je povzpela na preko 1500 kilogramov na hektar v povprečju, na hmeljiščih porabijo pa celo preko 2000 kilogramov na hektar.

Praščenje na tehtnici

Ljudje so močno užaljeni, če njihovo poštenje javno tehtajo. Toda skrivaj ga mnogi tehtajo in rezultati tega tehtanja niso najbolj zavidljivi. Zanimivo je, da je precej takih tehtnic, kjer ljudje na skrivaj tehtajo svoje poštenje. Ena od teh ilegalnih tehtnic so tudi avtomati za znamke, dopisnice in pisemske ovitke, ki so postavljeni pred celjsko pošto.

Pošta je te avtomate nabavila in montirala zaradi tega, da bi bile pisemske potrebnosti prebivalcem dostopne tudi v času, ko je pošta zaprta in da jim ni treba za eno znamko ali pismo čakati pred pultom na pošti. Toda žal je zaradi brezobzirnosti večkrat pokvarjen.

Ljudje pač tehtajo svoje (ne) poštenje. Skušajo s stari kovanci, s tujim denarjem in različni predmeti, ki imajo obliko kovancev iztisniti iz avtomata znamko, dopisnico ali pismo. Največkrat jim to ne uspe, kajti mehanizem je prilagojen na določeno kombinacijo, obliko in težo. Toda vsak nepravilen kovanec ali drug

metal hkrati zaustavi avtomat. Potrebno ga je popraviti in včasih zaradi hujše okvare traja tudi dalj časa.

Ko smo obiskali upravniška pošte, nam je pokazal celo kopico raznih kovancev (na sliki), ki bi bili posebna radost za zbiralca starega denarja. Med njimi smo našli italijanske, francoske, stare srbske, turške, madjarske, nemške in avstrijske kovance. Med njimi tudi mnogo okupacijskih pjenigov in podobno. Našli smo tudi rusko kopejko in celo krajcar iz 1851 leta. Toda vsi ti kovanci — imajo jih preko 1000 — so ustavljeni avtomat. V avtomatu pa so v istem času našli tudi množico gumbov, papličic od lučk in podobno.

Vsi ti kovanci bi vsekakor predstavljali za zbiralca starega denarja neko vrednost, v avtomatu pa so povzročili veliko škodo, ki je res ne bi bilo treba, zlasti še ker gre za jalove poizkuse prevare in tehtanja nepoštenja — toda na škodo drugih prebivalcev, ki bi radi pošteno in hitro kupili znamko ali pismo. mi.

zavrgel je KULTURNO

Franček optimist je imel pred letom dni vesel dan. Bilo je to prvo družinsko slavlje. V tretjem nadstropju, na vrata male mansardne sobice, kjer se je stiskal z

Tretja izmena NA POMOLU

Neurejena šolska poslopja so značilna za podeželske kraje, razen v nekaterih redkih primerih, kjer imajo urejene ali na novo zgrajene šole. Zlasti značilen pa je ta pojav v žalski občini. Še pred kratkim smo pisali celo o šoli, ki grozi, da se bo porušila nad glavami dijakov. Hkrati s tem problemom pa se v žalski občini pojavlja kot akutna nadloga tudi pomanjkanje ustreznih prostorov za osnovne šole.

Značilno za to občino pa je, da je največja stiska prav v občinskem središču — v Zalcu. O tem problemu so podrobno razpravljali tudi na zadnji občinski konferenci komunistov.

Gre namreč za troje bistvenih problemov, ki onemogočajo normalno izobraževalno delo in ki delujejo zaviralno na vseh področjih.

Neurejene šolske stavbe vsekakor sodijo med najhujšo oviro. V starih in dotrajalih stavbah, ki niso primerne urejene, je nemogoče urediti pouk tako kot bi ustrezalo zahtevam reformirane šole pri nas. S tem seveda upada kvaliteta.

K temu s pridružuje tudi prenatrpanost razredov z dijaki, ki v Zalcu doseže celo preko štirideset šolarjev v enem oddelku. Da tako stanje bistveno vpliva na kvaliteto dela in na zmanjševanja uspeha, ni potrebno posebej poudarjati. Razen tega pa žalski osemletniki grozi celo tretja izmena, ki bi pomenila še en korak nazaj. Saj bi se moral čas, ki je sedaj na razpolago za eno izmeno še skrajšati. Razen tega pa bi otroci, ki stanujejo v obrobni predelih, hodili domov po trdi temi.

Ce k temu dodamo težave, ki jih imajo v Zalcu zaradi učnega kadra, za katerega ni ustreznih stanovanj, je kompleks problemov, s katerimi se šolniki na tem območju ubadajo, dokaj resen. Zato sodijo, da bo te probleme potrebno reševati resno in brez odlaganja.

družino, je potkal pismo. Na zunaj čisto navadno, celo papir v pisnu je bil navaden. Toda zanj ta papir nikakor ni bil navaden. Zanj je bil to vrednostni papir z izjemno vrednostjo. Pomislite samo, do bil je odločbo za stanovanje.

Toplo mu je bilo pri srcu. Kako tudi ne bi, saj je pet let živel v mali mansardni sobici. Svojih osem kvadratnih metrov je poznal bolje od žepa, čeprav pregovor pravi, da ljudje žep le najboljše poznajo. V odločbi je pisalo, da se mu dodeljuje pravo stanovanje — celo kopalnico bo imel si je mislil. Žena se je veselila — boji se pomeni pač nekaj posebnega. Odpadlo bo neprimerno in mučno segrevanje vode na kuhinjski, odpadlo bo pranje v mali sobici, vode več ne bo potrebno nositi v tretje nadstropje. O tem tem je razmišljala kar glasno. Frančkova žena, Franček pa je žvižgal isto vižo. Res bo lepo, saj bo odpadlo nenehno prenašanje vode gor in dol, odpadlo bo mirjenje sosedov, otrok pa se bo vendar lahko sprostil, lahko bo razložil svoje igrače in se enkrat tudi v zimskem času poigral. Razen tega, je naprej glasno premišljeval, bodo odslej tudi naše večerje lahko človeške, okopali se bomo lahko in še nazadnje, tudi racionalizirano porabo vode bomo lahko ukinitili.

Franček se je preselil v novo stanovanje. V lep nov blok, v četrto nadstropje. Ko je pomagal nositi novo pohištvo, za katerega se je zadalžil, v zadnje nadstropje, je pomislil, kako hudo bi šele bilo v četrtem nadstropju, če bi ne bilo vode in če bi jo moral nositi kot v starem »stanovanju« na mansardo. Toda boljše je brezhibno deloval, iz vodovodne pipe pa je v kuhinjski niši in v kopalnici teklo, da je bilo veselje. Skratka Franček je odslej živel v kulturnih stanovanjskih pogojih in nič več mu ni bilo treba pomanjkanje kulture na področju stanovanjskih pogojev nadomeščati z viškom na drugih področjih.

Srečno je živel, jeza je odpadla, električno peč pa je tudi lahko spravil v klet, kajti v novem stanovanju je bila tudi peč — lončena in topla, da je bilo posebnost prijetno v sobi tudi v najmrzlejših dneh.

Toda Frančkovo veselje je bilo kratko. Trajalo je samo do pol leta. Baj je zaradi suše in velike porabe vode na gradbiščih so pipe v niši in kopalnici presahnile. In čeravno je na vso silo vrtel vijake na pipah, vode ni bilo. In tako je Franček znova — tokrat v novem stanovanju — odredil racionalizirano porabo vode. Znova jo je nosil iz pritličja, in sicer sedaj tudi za stranišče in celo v

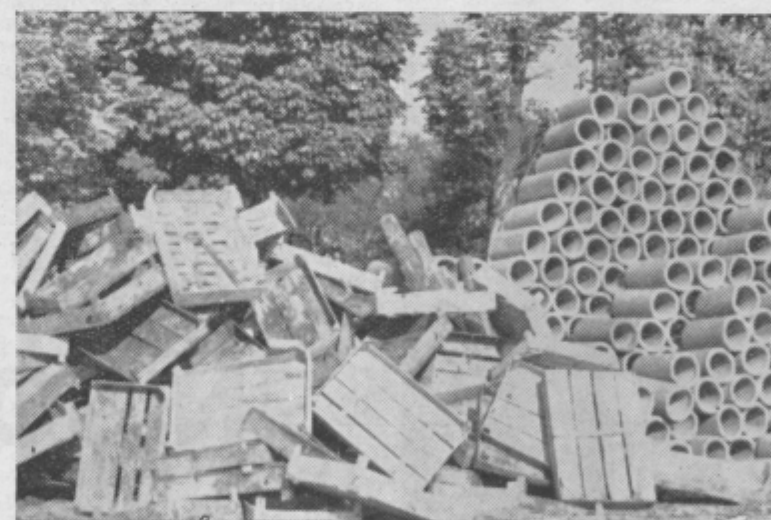
četrto nadstropje. Tolažil se je, da gre za prehodno slabost. Toda, ko je minil teden dni, mesec, dva ... se je vdal v usodo. Pač pa v tem času postal zaradi posebnih pogojev navdušen izletnik. Vsako nedeljo se je družina odpravila proti Vitanju. Ogledovali so si dela pri urejanju nove vodovodne napeljave. Z užitek so zasledovali napredovanje gradbenih del in se tudi jezili, ko so ta zamrla. Vendar Franček ni popolnoma obupal, kajti kmalu je uvidel, da pomanjkanje vode ni najhujše.

Ta toliko opevana voda se je namreč včasih le prikazala, sicer v malem curku, vendar voda — prava voda, voda ki teče. Zgodilo se je nenadoma, da je voda pritekla, tekla je kar naprej, ker je pač pipa po nerodnosti ostala odprta. Kdo je pustil odprto še zdaj niso mogli ugotoviti. Toda posledice so bile hude. Bolje, da vode sploh ne bi bilo. Kajti voda se je nabirala v kopalni kadi, ko je bila ta polna, se je izlila po kopalnici in počasi začela razlirati po stanovanju. Za ped visoko je stala, ko je družina prišla z izleta.

Franček je tedaj prisebno zaprl pipo in enako prisebno začel miriti ženo. Pograbil je leksikon in začel listati pod črko M — iskal je besedico melioracija. Kmalu jo je našel in nahitro je prebral osnovne značilnosti melioriranja. Po teh je tudi ukrepal. ...ustaviti dotok vode, (opravljeno) izsušiti površino, (naslednja naloga) itd. In melioriral je novo stanovanje, izsuševal tla, tepih, prestavil »objekte« — neprenehoma je delal, ves čas pa je premišljeval o ukrepih, ki jih mora v prihodnje zagotoviti, da ne bo zaradi vode imel še več težav, kajti sosed pod njim se je že odlašil, kapljalo je s stropa. Razen tega pa je ugotovil, da je bolje, če ni vode, kot če je vode preveč. Zaradi tega je kratko malo poklical vodovodnega inštalaterja. Dva tedna je obrtnika čakal. Ta čas je neutrudno pregledoval pipe. Ko je obrtnik vendar prišel, je Franček bil že toliko izčrpan, nepresvan in nervozen, da je kratkotalno prosil, da mu za vselej zapre dotok vode v stanovanje.

Raje je nosil odslej tudi v četrto nadstropje vodo v novo »kulturno« stanovanje, kajti ta posel je enostavnejši od melioriranja, ki mu ni kos in za katerega nima ustreznih kvalifikacij. Odpovedal se je »kulturi« zaradi varnosti, a je hkrati obdržal upanje, da bo vitanjski vodovod le nekoč dograjen.

Bine

Preveč ali premalo

Embalaza za kmetijske pridelke je med viškom obiralne sezone eden od ključnih problemov za pravočasno dostavljanje blaga industrijskim središčem. Zal pa embalaža za kmetijske pridelke prav v konicah, to je tedaj, ko je embalaža najbolj potrebna, navadno zmanjka ali jo je težko dobiti. Čakanje je v teh primerih navadno tudi edina rešitev. Razumljivo je, da se s tem veča količina kalam, sadije zgine preko normale, kvaliteta upada in podobno. Torej posledice zmanjšujejo vrednost pridelka, hkrati pa razvrednotijo tudi delo kmetijskega delavca.

Ko smo o tem vprašanju vprašali zainteresirane činitelje, so nam povedali da je eden od osnovnih vzrokov za pomanjkanje embalaže počasno kroženje in nedisciplinirani razni gospodarskih organizacij glede vprašanja uporabljen embalaže. Mnoge gospodarske organizacije skrbijo za embalažo le dotlej, dokler jo same rabijo. Potem pa domala pozabijo nanjo in košarice ali zabojčki sto-

je po šupah ali kar na dežju neizkoriščeni. S tem prizadenejo precejšnjo škodo drugim koristnikom embalaže.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da marsikje embalažo ne čuvajo. Razmečejo jo po dvoriščih ali za plotovi, pomešajo z gradbenim materialom (na sliki) ali pa razbito puste na dežju in na prostem, od koder jo raznesejo otroci. Če vemo, da embalaža pomeni s svojo vrednostjo in kratko življenjsko dobo precejšnjo obremenitev na račun cene kmetijskih pridelkov, je dokaj logično, da je tako početje nevzdržno, in sicer vse bolj, kajti vprašanje cen kmetijskim izdelkom postaja vse bolj odločujoče činitelj pri plasmanu.

Domala iste pojave pa lahko zasledimo tudi pri embalažah za industrijsko blago in druge predmete. Tako se nam vprašanje — ali je premalo ali preveč embalaže — zastavlja kot zanimiv in pomemben problem, kateremu velja posvetiti nekaj več pozornosti kot doslej.

Tako zvemo, da je letos v sezoni potovalo v raznih aranžmanih po Jugoslaviji in v inozemstvo kar 28 tisoč prebivalcev iz celjskega okraja. Največ potovanj je bilo seveda po Sloveniji, in sicer med tem največ do Vršiča in na Plitvička jezera. Po domovini je z obema celjskima podjetjema (Kompasom in Izletnikom) potovalo skupaj 22 tisoč prebivalcev iz celjskega okraja ali dobra desetina. Izletnik je priredil 235 aranžmanov po domovini, ki se jih je udeležilo 9284 potnikov-izletnikov, v istem času pa je Kompas pripravil enako število aranžmanov po domovini, na katerih je bilo 9285 potnikov.

Nekoliko uspešnejši je bil Kompas pri prirejanju inozemskih izletov in potovanj. Medtem, ko je Izletnik v sezoni priredil le 16 inozemskih aranžmanov in prepeljal po tujih deželah 523 potnikov, je Kompas pripravil preko 30 aranžmanov za inozemstvo in prepeljal v inozemstvo kar preko 3120 Celjanov.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da je Kompas priredil za šolarje obisk veleseljma v Zagrebu, katerega se je udeležilo kar preko 2000 šolarjev iz Celja. V tem času so pripravili tudi obisk štirih opernih predstav v Ljubljani, katerih se je udeležilo okoli 2100 Celjanov. Istočasno pa je izletnik pripravil 19 šolskih izletov, na katere so popeljali okoli 100 šolarjev.

Dokaj značilna je tudi ugotovitev, da je največ obiskov in izletnikov bilo v partizanski bolnišnici »Franji«, izredno veliko število Celjanov pa so prepeljali tudi do Jadrana.

Obe celjski turistični agenciji pa pripravljata izredno živahen program za zimsko obdobje. Zlasti značilni so posebni izleti za kmetovalce-zadružnike, ki jih prireja Kompas v znana kmetijska središča bratskih republik in za ogled večjih kmetijskih tovarn, obratov in podobno.

Tudi za naslednje leto imajo v programu zanimiva potovanja. Hvalevredna pa je ugotovitev, da izletniški agenciji vsako leto bolj izpolnjujeta sistem svojih aranžmanov in da vse bolj prilagodujeta organizacijo izletov in potovanj okusu in željam celjskih izletnikov.

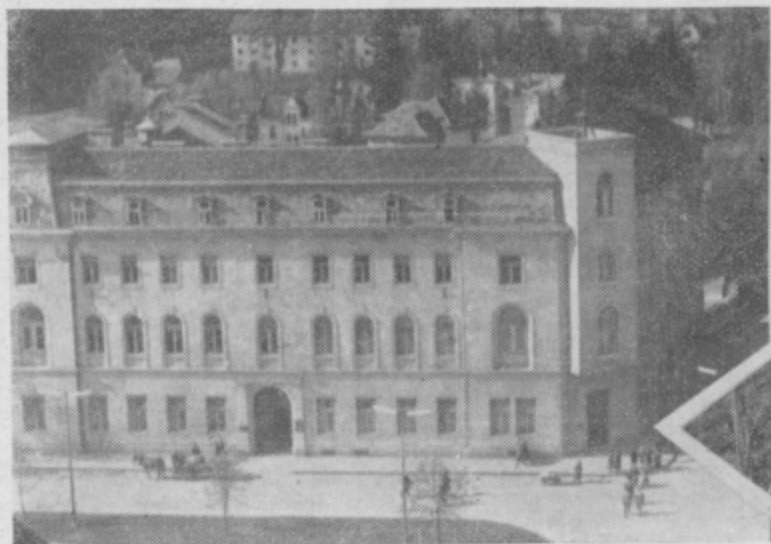
Velika kulturna pridobitev

MALA UMETNOSTNA GALERIJA KMALU V CELJU

Da od ideje do uresničitve še tako zahtevne naloge ni daleč, so dokazali člani celjskega pododbor Društva likovnih umetnikov Slovenije. Pol leta je preteklo od sestanka na Miklavškem hribu, do katerega je prišlo letos febru-

Celjski pokazali obilo zavzetosti in iniciative za nadaljnji razvoj upodabljalne umetnosti, likovne in estetske vzgoje ljudi, zlasti pa za konkretno udeležbo uporabne umetnosti in likovne estetike v gospodarstvu.

turnih delavcev rodilo več lepih uspehov. Med temi pa je brez dvoma najznačilnejši ta, da je Celje tik pred svečano otvoritvijo novega kulturnega hrama, kakršnega v svoji preteklosti še ni imelo.

arja na pobudo celjskih uporabljajočih umetnikov. To je bil koristen dogovor, na katerem so

Od takrat je prizadevno in javnosti skoraj docela neznano delo razmeroma majhnega kroga kul-

Koristen pomenek

Sindikat društva učiteljev in profesorjev občine Šoštanj je pred dnevi imel v prostorih delavskega sveta rudnika lignita v Velenju razgovore s predstavniki važnejših podjetij o bodočem razvoju industrije v občini Šoštanj. Posebno so se zanimali za družna sredstva, ki so bila vložena v kapitalno izgradnjo in za življenjski standard.

Predstavnik kemo kombinata — največjega bodočega industrijskega objekta — je okvirno podal celotno sliko razvoja ter nakazal vrsto problemov, ki nastajajo v zvezi s tem. Kot osnovo je poudaril rešitev urbanističnega vprašanja, kajti pred nedavnim slabo naseljena dolina postaja industrijski bazen s tako pospešeno-

stjo, da komunalna služba ne zmore sodobnega razvoja ter zato zaostaja.

Ta isti dan so prosvetarji šoštanjske občine izkoristili še za pomembno predavanje o vprašanju spolne vzgoje. Predavala je tovarišica Helena Puhar.

-ik

RIFNIK V ANTIKI

Drugo stoletje do 60-letih let naše ere pomeni za rimski svet pa tudi za naše kraje obdobje miru in s tem v zvezi višek gospodarskega, kulturnega in političnega vzpona. Cesar Trajan je v začetku drugega stoletja podjarmil Dacijo in tako zasnoval temelje blagostanja. To se je odražalo v rimskih provincah, med katerimi so bili tudi naši kraji, vključeni v provincio Noricum. Iz tega obdobja izhajajo najlepše izkopane. Spomnimo se samo nagrobnikov iz Sempetra in številnih spomenikov, ki jih hrani Mestni muzej v Celju. Celeia doseže v tem stoletju svoj največji obseg. Nenehno udarjajo kladiva v kamnoseških delavnicah, da zadostijo številnim naročilom za nova svetišča, javne zgradbe in druge spomenike, ki prihajajo iz bližnje in daljne okolice do celeianskih kamnosekov. Številne najdbe izpričujejo gosto naseljenost tudi izven mesta. Po dobro oskrbovanih cestah, kar nam potrjujejo številni miljniki, potujejo popotniki in trgovci, ki trgujejo z dragocenim nakitom, posodo, tkanino, dišavami. Ena izmed cest, ki je povezovala Celeio s severnimi kraji, je držala tudi po dolini Vogljane mimo Sentjurja proti Ponikvi. Od tu, ob cesti pod Rifnikom, imamo edinstveno najdbo »Germaniko-

vo« glavo.

Takšna je bila približno slika pri nas, ko je proti koncu drugega stoletja pretresel severno mejo Donavsko rimskega imperija vpad barbarskih plemen Kvadrov in Markomanov. Prodrli so glo-

Skelet v rimskem grobu, obdan z vencem kamenja

rejo večinoma vsa večja, pa tudi nekatera manjša mesta. V teh prostorih bo v kratkem odprta prva razstava, ki bo prikazovala uporabnost umetnosti v industriji in proizvodnji na sploh. Ni težko uganiti v načrtih organizatorjev, da bo celjska »mala galerija« imela specifične naloge, čeravno njeni razstavnici panoi ne bodo namenjeni zgolj eksponatom industrijskega oblikovanja. V galeriji se bodo vmes zvrstile tudi skupinske in individualne razstave, čeravno je za take razstave namenjen predvsem foyer Ljudskega gledališča.

Preurejen vogalni prostor Narodnega doma je sicer prijeten, daje vtis domačnosti in intimnosti. Prostorna omejenost nepriljubljeno skrajšuje razdalje med obiskovalci in deli, ju zbližuje in povezuje. Vendar lahko že pred otvoritvijo ugotovljamo, da utegne biti »mala galerija« res nekoliko majhna, zlasti dokler Celje ne bo imelo večjega razstavnega prostora za razstavo stalne in večjih občasnih zbirk.

To rešitev sicer nakazujejo načrti kompleksne rešitve Mestnega muzeja in Studijske knjižnice. Predvidoma naj bi v okviru teh dveh ustanov Celje dobilo prostor za stalno umetniško zbirko. Toda vse to je zaenkrat še vedno pri načrtih.

V pričakovanju trenutka, ko bo »mala galerija« napolnila vsaj del kulturne praznine v našem mestu, smo lahko zelo zadovoljni. Galerija ne bo samo velika pridobitev za zunanjo kulturno afirmacijo Celja; izpolnila bo eno izmed velikih nalog pododbor likovnih umetnikov, ki ne stremijo zgolj za tem, da umetniške vrednote ustvarjajo, temveč da pripomorejo k široki vzgoji občinstva, ki naj soustvarja in osvaja umetniške in estetske vrednote v največji meri.

J. Kr.

Posvet v Novem mestu

Pred dnevi je dolenska metropola prijazno sprejela 80 udeležencev posveta, ki ga je organiziralo Društvo prijateljev arhivarjev LR Slovenije. Namen posveta je bil predvsem kritična ocena stanja in iskanja poti za čim boljše in smotrnejšo izvedbo arhivarske službe v Sloveniji. Posveta so se kot gostje udeležili predstavniki arhivarske službe iz ostalih republik, predstavniki sveta za prosveto in kulturo LRS, društva muzealcev, zgodovinarjev in bibliotekarjev.

V predavanjih so univerzitetni profesorji dr. M. Kos, dr. F. Zwitter in dr. M. Mikuz govorili o objavah in načinu objavljanja arhivskega gradiva za starejšo kot novejšo in najnovejšo slovensko zgodovino. Profesor Mikuz je v svojem referatu, ki se je nanašal na najnovejšo zgodovino, poudaril predvsem problem, kaj objavljati, kajti za obravnavo tovrstnega gradiva je potrebna temeljita predamnost, ker so mnogi aktivnosti najnovejših zgodovine še živi in je prav težko izogniti se številnim napakim tolmačenjem. Obdobje je namreč še vse preveč blizu, da bi bilo možno ustvariti popolnoma objektivno sliko, s kakršno se bodo srečevali naši potomci čez 50 ali več let. Prav zato je dal sugestijo, naj bi izdajanje teh virov prevzel inštitut od sodelovanju kolegija zgodovinarjev. Na ta način bi vse to delo bilo v okviru Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Razprave so potekale po čisto strokovni plati dela v arhivih. Nakazale so potrebo po razširitvi prevzema gradiva tudi od političnih in družbenih organizacij, ustanov in podjetij. Pomembno pri tem je vsekakor škartiranje-

da se ohrani tisto, kar bo kasneje zgodovinarju najbolj koristno. Udeleženci posveta so sprejeli sklep, da naj se za boljše in temeljito delo zagotovijo arhivskim ustanovam večja sredstva, predvsem pa večji prostori, kar je najresnejši problem doslej.

T. K.

V slovo

Pred dnevi smo se poslovili od upraviteljeve osnovne šole v Petrovčah Lee Predan, ki je po tridajsetih 39 letih učiteljevanja stopila v zaslužni pokoj.

Rodila se je v Zagorju pri Sempetru na Krasu 1904 leta. Kot hči učitelja je že zgodaj spoznala lepoto in tegobo učiteljskega poklica. Zetja, da svoje življenje deli v delu z otroki, jo je pripeljala na učiteljske v Ljubljano.

Leta 1923 je prvič prestopila vrata razreda na Ptujski gori; od tod pa jo je pot vodila v Andraž v Slovenskih goricah, kasneje pa v Mozirje in v Petrovče.

Kot napredna prosvetna delavka je svoje delo kmalu razširila izven šole. Okupator ji ni prizanesel in tako je s svojo družino šla v izgnanstvo v Srbijo. Nikakor pa se ni odrekla svojemu delu. Ko je bila Bela Cerkev osvobodjena je neustrašno Lea takoj pričela s poukom otrok izseljencev. Po osvoboditvi pa se je nastanila v Petrovčah, kjer je vzgajala mladi rod vse do danes.

Njena prisrčnost, toplina in upornost, ki se je izražala v stremljenju, da mlademu človeku da čim več najmočnejšega orožja — znanja ter njeni naravnost materinski napotki za življenje so rodili bogate sadove. Njeno delo ostaja kot živ zaklad, ki je neizbrisno. Neizbrisno spomin pa ostaja tudi v vrstah učiteljskega kolektiva, katerega je vodila vrsto let preudarno in kateremu je s svojim znanjem in zakladnico življenjskih izkušenj bila kažipot.

T. M.

Se nadaljuje

DOM V OSKRBI SVOBODE

Velenjska Svoboda je po neuspelem poizkusu, da bi kulturni dom postal samostojna ustanova, sklenila, da prevzame dom v oskrbo. Ta obveznost pa je pogojena na osnovi zadostnih sredstev, kajti za samo najnujnejše vzdrževanje je potrebno okrog 6,5 milijonov. Trenutno je komisija za družbeno dejavnost pri občinskem odboru Socialistične zveze namensko dodelila en milijon, občinski ljudski odbor pa bo tudi moral čim prej poiskati še manjkajoča sredstva.

SEKCIJA ZA POKLICNO USMERJANJE

Na sestanku predstavnikov zavodov za zaposlovanje delavcev celjskega okraja so obravnavali priprave za ustanovitev sekcije za poklicno usmerjanje. Poseben odbor, v katerem so zastopniki vseh štirih zavodov z območja okraja, bo v kratkem pripravil vse potrebno za zbiranje članov, sestavo pravil in za ustanovni sestanek.

Četniški razbojniki so še v svojih zadnjih dneh zakrivali nekaj zločinov v Pomoravju. Blizu Čuprije so ustavili kamion z 11 Čehi in Poljaki, ki so prisilno delali v organizaciji Todt, a so bili na begu v domovino, med njimi dve ženi in otroka. Vse te so primorali, da so slečeni legli na breg Morave. Razkosali so jih s sekirami in pometali v reko. Imetje, ki so ga žrtve vozile s seboj, so si razdelili.

Marsikdo ni mogel prikriti veselja nad razvojem dogodkov in je zato tik pred osvoboditvijo padel kot žrtev četnikov. V bitki pri Mirilovcu blizu Paračina v začetku oktobra so dražinovci ujeli 50 mladih, srbskih borcev — prostovoljcev. Povezane so imeli tri dni zaprte v kleti, nato so jih umorili tako, da so jim živim odrli kožo.

Organizacijo DM so tedaj zapustili že tisoči mobilizirancev in tudi del komandnega kadra. Mnogi so si hitro obrili brade in skrajšali lase ter se poskrili. Kmetje so četnikom odkrili hlane. Nihče jih ni več poslušal, njihova oblast je bila v razsulu. Del četnikov se je iz Srbije umaknil v Bosno, kapitan Čačić pa je z nekaterimi zagrizeni se počakal v svojih starih položajih.

Tako se je pokazalo, da je Draža Mihajlović do kraja ostal to, kar je s svojimi četniki že leta 1941 bil: okupatorjev pomagač in zločinec nad lastnim narodom.

V mesecih pred osvoboditvijo je udarna sila naše Narodnoosvobodilne vojske še rasla in se neprestano krepila. Z vzhoda se je Pomoravju bližala zmogovita Rdeča armada. Svoboda je vzhajala nad okrvavljeno srbsko zemljo.

V sončni jeseni so zoreli sadovi...

15. VELIKI PRELOM

To, o čemer smo tri in pol leta sanjali, za kar smo trpeli in za kar so nekateri pregnanci dali življenje, je končno zares prihajalo. In to se je z najslajšo besedo imenovalo SVOBODA. Kakor ves čas v svojem verovanju smo bili tudi v tem zadnjem pričakovanju neločljivo povezani z bratskim srbskim narodom.

V jesenskem soncu se je lesketala gladina počasne Morave, v njem so zorela širna koruzna polja in se je rdečilo, zlatilo polno grozdje.

Samo še kratek korak nas je ločil od trenutka, ko bomo tu v Pomoravju prosto zadihali. Vendar ta korak, ki bo za nas pomenil konec okupacije, ne bo mogel biti storjen brez žrtve, o tem nismo dvomili. In še potem borba ne bo končana, dokler tudi naša daljna Slovenija ne doživi vstajenja in dokler fašistična zver ne bo dotolčena v svojem osrednjem blagu.

Po glavnih in stranskih cestah so se tu vlekli na zahod in sever dolge kolone do zob oboroženih Nemcev na motornih in vprežnih vozilih, zakamufiliranih z venečim zelenjem. Z njih so zrl mrki, od prahu sivi obrazi tuje vojske, ki je zapustila južni Balkan. Braniti bo morala še osrčje rajha, ki so se njegovim mejam bližale zavezniške armade. Še prej pa se bo skušala upreti vzdolž zapadnega brega Velike Morave, da bi vsaj malo ustavile zmagoviti pohod RA in NOVJ. Banat in Zaječar sta bila že v njunih rokah.

Ob Moravi, ki je Čuprija ležala ob njej, se utegne razbesniti ostra bitka za Srbijo. In ko jo bo okupator izgubil, ali bo zapustil važno čuprijsko mostišče brez masčevanja nad ljudmi, ali pa jim bo skušal skaliti občutek zmagovalstva?

V tistih dneh na mestnih ulicah, polnih kamionov z bežečo vojsko, skoraj ni bilo videti domačinov. Poskrili so se v hiše ali pa so hoteli na deželi varneje preživeti uro velikega preloma.

Med bližnjimi vami, ki so se vanje natekli meščani, je bila tudi Supska, ne daleč od Morave. Tudi tam je bilo nekaj Sloven-

cev. Detonacije z vzhoda so nam že več dni napovedovale pomembne dogodke.

Bilo je 9. oktobra 1944, ko je neki seljak prinesel v Supsko novo-

vico, da se je pri mostu v dne uri oddaljenem Krušaru prikazala ruska patrolja, a se je spet vrnila. Na resničnost te vesti se je moral zakleti, da smo mu mogli veselo razburjeni verjeti.

V jutru naslednjega dne se je v Supski prikazal oddelek kakih 30 Nemcev s puškami v rokah, v razredčenem zastopu po obeh straneh ceste. Pri prvih hišah so si vzeli s seboj dva talca, eden teh je bil naš tovariš strojnik Rakuša. S ceste so kar po vrsti vdirali k hišam, si jemali vsak po eno, dve gosi, jim porezali glave in s perjadjo odšli.

Dan nato so se na podoben način pojavili še novi Nemci, a so boječe povpraševali, če niso v bližini tu že Rusi. Tedaj je neki seljak na drugem koncu vasi izpallil več streliv iz puške, ki jo je skrival vso vojno. Jadrno so zelenici pobegnili brez plena.

Pri nekem kmetu v Supski sem stanoval v sobi z ženo in hčerko. Komaj uro po zadnjem nemškem obisku sem izpred hiše zaslišal znan glas. Pogledal sem skozi okno. Čeprav ves izpremenjen je bil to vendar prijatelj Medic, ki so ga četniki pred poldrugim mesecem odvedli iz Čuprije. Medtem mu je bila zrasla gosta črna brada. Ostal je torej živ in zdaj je bil prost! Nasmehnil se mi je in poljubila sva se.

Bil je na poti k ženi in hčerki, a ni vedel, kje ju bo zdaj našel. Slišal je, da so v tej hiši Slovenci, in tako je tu srečal nas.

Ves ta čas je bil zaprt v Isakovu. Obsojenega na smrt so vrgli v celico občinskih zaporov, ki je bila že pred njim mnogim določena v zadnje bivanje. Treba je bilo samo še, da komandant sreza poročnik Stanković njegovo obsodbo potrdi. Minilo je več tednov. Pod zamreženo okno celice so prihajale vlaške bele oblečene žene in mu govorile sočutne besede. Majale so z glavami in se križale. Svojim otrokom so s prsti kazale nanj, da bo morda že jutri mrtev.

Toda Stankovića ni in ni bilo nazaj z Ravne gore, ali pa se je mudil na terenu, od koder se je končno umaknil naravnost v Bosno, kakor se je pozneje izkazalo. Nedvomno je spoznal brezupni položaj četnikov v Srbiji. To je Medicu rešilo življenje.

Včeraj pa so iz Isakova nenadoma izginili vsi četniki. Jetnika so nedotaknjenega pustili v zaporu in so mu vrnili prostost seljaki — Vlasi sami. Pri tem so se vaščani zbrali okoli njega in ga poljubljali. Sinoči so mu priredili pravo poslovilno gostijo. Rusi pa, ti bodo nedvomno že jutri tu prodrli do Morave.

Zdaj so si seljaki upali izpregovoriti o marsičem. Tako sem doznal za kruto usodo, ki so jo četniki prav tu v Supski pripravili Slovenki Anici, poročeni z narednikom Antićem. Komaj leto prej sem jo spoznal na vaški gostiji in mi je ostala v lepem spominu.

Novi servis na Otoku

Je namenjen vsem stanovanjskim skupnostim

Na celjskem zavodu za pospeševanje gospodinjstva imajo vse polno dela z ustanavljanjem novega servisa za pomoč v gospodinjstvu. Pa vendar so zadnjič našli še toliko časa, da so nam povedali zadnje zanimivosti o tej novi pridobitvi.

»Novi servis za pomoč v gospodinjstvu ustanavlja stanovanjska skupnost Otok, seveda v sporazumu z vsemi ostalimi skupnostmi naše občine,« je dejala tovarišica Zabovnikova, upravnica zavoda za pospeševanje gospodinjstva.

»Ne glede na to, da je ustanovitev servisa prevzel Otok, bodo usluge namenjene tudi družinam drugih stanovanjskih skupnosti, ki so se prav tako navdušile za to novost. Servis bo najprej nudil

pomoč samo pri negi stanovanja in pranju perila, kasneje pa bo seveda svoje delo šel razširil. Menimo, da bomo v njem še v kratkem uredili službo pomoči za nego bolnika, nato pa še za kuhanje kosila, morda za varstvo otrok itd., skratka, servis ima veliko perspektivo. Že zdaj smo zbrali nekaj prijav za pomoč v gospodinjstvu. Te prijave se v skladu s trenutnimi možnostmi servisa nanašajo v glavnem na nekaj urno tedensko pomoč v negi stanovanja.

»Rekli ste, da je servis ustanovila stanovanjska skupnost Otok. Kako pa je potem s strokovnim vodstvom?«

»Strokovno vodstvo bo prevzel naš zavod. Tovarišice, ki bodo v servisu zaposlene, se bodo morale

seveda še kar naprej izpopolnjevati. Tečaj, ki so ga opravile, jim vsega znanja, ki ga bodo za nego stanovanja in pranje drobnega perila potrebovale, prav gotovo ni mogel dati. Njihovo delo pa bo nedvomno strokovno in znanje se bo s pomočjo strokovnjaka poglabljalo iz dneva v dan. Ob otvoritvi servisa — ta bo začel delati še v novembru — bomo sklicali razgovor z vsemi naročniki naših uslug. Takrat se bomo pogovorili o razporeditvi, o poteku dela, o željah itd. Pričakujemo, da bo servis s pomočjo vseh, ki bodo v njem delali in ki bodo zaprosili za usluge, kmalu prestal začetniške težave in svojo dejavnost še razširil.«

Tako. Še ta mesec bo torej v celjski občini začel delati nov servis, ki bo organiziral tisto obliko pomoči, ki jo pri nas najbolj potrebujemo. Veliko je namreč družin, veliko žena, ki jih delo doma preveč obremenjuje, vendar nimajo možnosti za zaposlitev gospodinske pomočnice. Vsem takim družinam bo zdaj lahko pomagal servis, ki bo zaposloval na primer eno tovarišico za več družin. Če upoštevamo še to, da bo delo strokovno opravljeno, da bodo odpadale nekatere težave v zvezi z zaposlovanjem gospodinskih pomočnic, je servis predvsem za družine, ki gospodinskih pomočnic nimajo, nedvomno lepa pridobitev.

NOV PIONIRSKI ODRED

Na pobudo društva prijateljev mladine stanovanjske skupnosti »Center« iz Celja so se združili pionirski aktivisti te skupnosti in ustanovili pionirski odred »Center Celje«. Na tem pomembnem pionirskem zborovanju so izvolili svoj upravni odbor, pionirji in pionirke — na zborovanju jih je bilo okrog 130, pa so se včlanili v številne sekcije, ki bodo delale pri odredu. V strelsko sekcijo se je vpisalo 37 pionirjev, v sekcijo nogometa, rokmeta in odbijke 49 pionirjev, v sekcijo šahistov

osemnaest itd. Pionirji so te dni privedli tudi že svoj prvi pohod k Petričku, kjer so vadili v streljanju z zračno puško, igrali nogomet, tekmovali v igri »med dvema ognjema« itd.

To pa še ni vse, kar so že opravili pionirji Centra. V izloži »Steklarja« v Gubčevi ulici so uredili svoj steneč, kjer bodo odsele vsa pomembnejša obvestila za pionirje in člane društva prijateljev mladine stanovanjske skupnosti »Center«.

Na sliki skupina pionirjev po ustanovnem obnem zboru.

Šolar in nalezljive bolezni

Oslovski kašelj

Prve zdravniške zapiske o oslovskem kašlju zasledimo že v 16. stoletju, poznali pa so bolezen že stari narodi.

Človek lahko oboli za oslovskim kašljem v vsaki starosti, vendar je bolezen izrazito otroška. Do 5. leta starosti je obolenost največja, potem pojava enakomerno tako, da so obolenja po 10. letu starosti redka in običajno tudi blažje oblike.

Po svoji umrljivosti in zaradi težkih posledic, ki jih bolezen lahko zapuša, sodi oslovski kašelj med najtežje otroške nalezljive bolezni. Največ primerov obolenj je v hladnih zimskih mesecih in spomladi.

Bolezen povzroča bacil, ki se s kapljično okužbo prenaša od bolnega na zdravega človeka. Bolnik je najbolj kužen v začetni dobi bolezni, torej tedaj, ko še ne vemo, da se bo bolezen razvila v oslovski kašelj.

Čas od okužbe do izbruha bolezni znaša 7 do 14 dni. Bolezen samo delimo v 3 značilne dobe: Začetno obolenje je podobno prehladu. Otroci se hitro utrudijo, izgube tek, tožijo, da jih boli glava, obenem pa se pokažejo znaki prehlada kot: nahod, hripavost in suh kašelj. Vročina ni vedno nujna, včasih je rahlo zvišana do 38° C.

Prehlad pa ne mine, temveč preide najkasneje v enem do treh tednih v drugo dobo, dobo značilnih napadov oslovskega kašlja. Značilni napad oslovskega kašlja je takle: kar na vsem lepem otrok začuti, da prihaja napad. Vdihne kratko in globoko, nato zakašlja štirinčrt do petkrat, potem sledi značilni piskajoči vdih. To se ponovi večkrat, dokler otrok ne postane ves modrikast in se začne dušiti. Po kašlju otrok izpljuva gosto slino in navadno tudi bruha. Otrok je po napadu zelo izmučen, vendar se hitro popravi. Napadi postajajo vedno pogostejši in

hujši, najhujši so ponoči. Napad lahko izzove jok, razburjenje ali pa celo kašljanje drugih otrok. Število napadov je različno, včasih ima otrok tudi do 40 napadov dnevno. Pri zelo majhnih otrocih in pri odraslih pogrešamo značilne piskajoče napade kašlja, pač pa običajno slišimo le krčevit kašelj s splošnimi krči, predvsem pri majhnih otrocih.

Ta druga doba traja približno dva do štiri tedne, nato začne napadi pojemati, manj jih je in tako hudi niso več. Otroci tudi ne bruha več po vsakem napadu. Bolezen traja le 12 do 14 tednov. Pravimo, da gre bolezen 6 tednov »gor« in 6 tednov »dol«.

Pri oslovskem kašlju se vedno bojimo posledic, ki so lahko: vnetje glasilk, pljučnica, krvavitve ter splošni krči. Včasih ostanejo otrokom tudi duševne motnje.

Kaj pravite k dogodku v Socki?

Tov. urednik!

Dovolite mi, da Vam opišem neljub dogodek, ki se je pripetil v Socki preteklo nedeljo.

Imam sina, ki obiskuje letos šesti razred osnovne šole. Večkrat si poišče družbo svojih sovrstnikov. Tako si jo je tudi to nedeljo. Toda, kar se je dogodilo, me je močno pretreslo in je vredno vsega obsojanja. Zvečer okrog pol osme ure so prišli k meni in mi dejali, naj pridem po svojega sina, ki leži v nezvesti pred kletjo KG Lave v Socki. Silno sem se prestrašila in vsega brž doumeti nisem mogla.

Kaj neki se mu je zgodilo? Povedali so mi, da je pijan. Brž sem šla z njimi, kajti skrbelo me je, kaj je z njim. Prišla sem do kleti v grad Socka. Tu sem res našla otroka ležati v nezvesti. Ni kazalo drugega — otroka so pograbili in mi ga nesli domov.

Zdravljenje oslovskega kašlja:

V splošnem velja pravilo, da bolnika osamimo in ga skušamo obvarovati vsega, kar bi ga dražilo na kašelj, kakor prah, suha hrana, razburjenje itd. Bolnik naj bo čim več na svežem zraku. Mnogi zdravniki priporočajo spreminjanje bivališča. Posebno so primerni kraji z ugodnejšim podnebjem. Včasih namreč otroci v novi okolici pozabijo na kašelj. Hrana naj bo kašasto tekoča. Če otrok po napadu redno bruha, ga moramo na novo nahraniti, brž ko si je opomogel od napada.

Velike važnosti je pravočasno cepljenje otrok proti oslovskemu kašlju. Zdravniki priporočajo cepljenje v obliki injekcij, ki so istočasno kombinacija cepiv proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju. Zaščita nastopi kmalu in tako obvarujemo otroka bolezni. D. M.

Moža takrat ni bilo doma. V skrbi za otroka sem prejkoli skoraj vso noč, kajti minilo je dobrih pet ur, kar se je otrok zavedel. Naslednji dan je moral takoj k zdravniku, ta pa ga je napotil v bolnišnico, kjer je ostal pet dni in seveda ves teden ni bil v šoli.

Naj Vam pojasnim, kako je prišlo do tega: V nedeljo popoldne so se zbrali v kleti KG Lave v Socki sami mladi ljudje — mlajši pod 18 let. Med tem je bil tudi moj sin in še en učenec petega razreda. Nekdo je izrazil željo po pijači in tako se je začelo, čeprav bi jim vsak pameten človek povedal na lep način, da jim alkohol škoduje in da ga je njim sploh prepovedano točiti. A tu se je zgodilo prav nasprotno. Tovarišica Z. J., kletarka KG Lave, jim je rada ustregla in bila z njimi v kleti dobri dve uri. Otroci so pili in

Le komu je namenjen ta začuden pogled?

Dva človeka - dva značaja

Tov. urednik!

V predzadnji številki Vašega lista je bil objavljen članek z gornjim naslovom. Vsebinsko tega pa bi želel dopolniti.

Nesreča se je pripetila tov. Ivanu Centrihu, ki je žagal drva šoli. Smatram, da so tamošnji učitelji imeli pač dovolj tehten razlog, ko so ponesrečencu nudili prvo pomoč in obvestili reševalno postajo, le-ta je bil namreč priložnostni delavec, ki ni zaposlen nikjer in po vsej verjetnosti tudi ni socialno zavarovan.

Ker so prav takrat potekala zadnja nujna dela pred otvoritvijo nove trgovine, sva s poslovođjo res odklonila prevoz ponesrečen-

ca s tovornim avtomobilom. Istočasno pa sva prosila za pomoč tovariša Regulo, ki je bil s svojim avtomobilom bliže mestu nezgode. Pot do naše garaže, ki je oddaljena cel kilometer, bi morda vso stvar poslabšala.

Menim, da so očitki glede moje ga ravnanja krivični.

Jože Plemenitaš
Sentjur

Opomba uredništva

Odgovor tov. Plemenitaša je delno utemeljen. Pripomnili bi le to, da v primerih, ko gre za reševanja človekovega zdravja, morda celo življenja, ne bi bilo odveč nekoliko več naglice.

Ko pade temperatura pod ničlo

Ko pade temperatura pod ničlo, je naša koža v veliko večji nevarnosti kot je bila poleti. Marsikdo si kožo pozimi močno poškoduje. Priznajmo, da smo mnogokrat tega kar sami krivi, ker se ne oblačimo prav in ker ne zaščitimo dovolj nepokritih delov telesa.

Zavoljo slabše cirkulacije krvi in ker je tudi slabše hranjena, je koža pozimi za razne vremenske nepravilnosti izredno občutljiva. Slabokrvni in bolni ljudje bi morali zelo paziti na to, kako se v mrzlih dneh oblačijo, velja pa to tudi za tiste, ki so dobrega zdravja.

Skratka, da bomo kožo ohranili lepo, ji moramo pozimi posvetiti še mnogo več pozornosti kot v

poletnih dneh. Že v najhladnejši mladosti je treba kožo najskrbneje negovati. Ni dovolj, če otroku natakemo toplo kapico in rokavičke, pa topel plašček, tudi koža na njegovih ličkah moramo zavaruovati pred ostrim vetrom. Namazemo jo s tanko plastjo dobre kreme. Isto kot za otroke, velja tudi za odrasle. Največ pozornosti moramo posvetiti tistim delom kože, ki so najbolj izpostavljeni vremenskim spremembam. In to so nedvomno obraz, vrat in roke.

Vsa zimska jutra so hladna, vlažna in vetrovna; tudi na to bi morali pomisliti, ko hitimo v službo. Marsikdaj se nam tako mudi, da stečemo na cesto s še kar napol mokrim obrazom, ki se v vetru in hladu prav gotovo ne bo dobro obnesel. Koža bo razpokala, rdeča bo in hrpava. Če bomo to opazili šele takrat, ko bo za nami že polovico zime, nam lahko tak spomin ostane kar tja do poznih pomladnih dni. Zato svetujemo vsem, ki odhajajo na delo jutraj, da opravijo jutranjo toaletno takoj, ko vstanejo. Nato naj namazejo roke, vrat in obraz na debelo z dobro kremo, sedejo k zajtrku in šele potem obrišejo s kože odvečno masčobo. Kožo nato nekoliko napudramo in brez skrbi se lahko postavimo v vetru, vlagi in mrazu po robu.

Mnogi ljudje so navajeni, da prezeble roke in noge takoj ko pridejo v tople prostor, približajo peči. To je najboljši pogoj za nove ozeblin! Mnogo bolje je, da noge ogrejemo z rahlim drgnjenjem, z masažo, ki bo pospešila cirkulacijo krvi in nas lepo ogrela. Če so roke zelo občutljive, je najbolje, da jih umijemo v mlačni vodi in jih namazemo z dobro kremo.

Največjo napako pa delajo tisti, ki se ne menijo za svoje zimske obuvale ali pa da zaradi modnih

muh nosijo tesnejše čevlje kot je to potrebno. Takšni čevlji niso nikdar udobni, pozimi pa so lahko celo vzrok večnega nerazpoloženja in slabe volje. Predvsem na otroško obuvanje moramo paziti in to ne samo zaradi slabše cirkulacije krvi, ki povzroči, da nas v noge zazebe, temveč tudi zaradi deformacije stopal, česar so mnogokrat krivi prav pretesni čevlji.

Pa še smučarje in planince bi radi opozorili, da naj ne zaupajo preveč zimskemu in zgodnje pomladanskemu soncu. Če smo na njem po več ur, ne bo dovolj, če bomo kožo zaščitili samo s plastjo kreme. V takem primeru je treba obraz pokriti.

Zdaj pa naj temperatura le pade pod ničlo!

Reorganizacija kirurške ambulantne službe v Celju

Da bi izboljšali delo kirurške specialistične službe, se je celjska bolnišnica odločila, da odpre posebno specialistično ambulantno za kirurgijo roke in plastično kirurgijo. S tem so delovnim ljudem omogočili strokovno oskrbo poškodb in obolenj rok, hkrati pa so omogočili reorganizacijo poslovanja kirurške ambulante na sploh, saj je bilo to delo ozko grlo v zdravstveni službi. Za reorganizacijo so se odločili za to, da omogočijo svobodno izbiro zdravnikov, boljši in kulturnejši odnos med bolnikom in zdravnikom in da vsaj nekoliko razbremenijo zdravnike, ki se bodo lažje posvetili bolnikom.

Splošna kirurgična ambulanta posluje torej vsak dan od osmih do štirinajstih, popoldne pa od

štirinajstih do osemnajstih, razen sobote. Popoldne bosta delala dva, popoldne pa trije zdravniki. Zdravniki v popoldanski službi bodo vedno isti in bo možna izbira.

Ambulanta za kirurgijo roke in plastično kirurgijo posluje ob ponedeljkih, sredo in petkih od štirinajstih do osemnajstih, ob torih in četrtek od šestnajstih do osemnajstih, vsako soboto pa od devetih do dvanajstih.

V ortopedski ambulanti delajo ob ponedeljkih in četrtek od štirinajstih do devetnajstih, ob sredo popoldne od osmih do trinajstih in popoldne od sedemnajstih do devetnajstih. Ob sredo popoldne dela ortopedska ambulanta samo za otroke.

Urološka ambulanta posluje ob torih od petnajstih do devetnajstih in ob petkih od štirinajstih do osemnajstih.

Poslovanje splošne kirurške ambulante je v dopoldanskih urah namenjeno le svežim in urgentnim primerom ter sprejemom na oddelek. Vse ostale preglede in predvsem kontrolne preglede bodo opravili izključno popoldan. Ker bo le tako mogoče razbremeniti splošno kirurško ambulantno, bodo dosledno odklanjali v dopoldanske čase kontrolne preglede. Na to opozarjam tudi zdravstvene domove in reševalne postaje. Izjeme so seveda medicinsko nujni primeri kot je poslabšanje stanja, edem v mavcu itd.

Bolniki iz oddaljenih krajev bodo imeli možnost, da obiščejo ambulante v zgodnjih popoldanskih urah; to velja tudi za otroke, medtem ko bodo hospitalizirani — sprejemanje bolnikov na oddelek opravljali v vseh ambulantah ves čas poslovanja.

Bilo bi prav, če bi se bolniki, pa tudi zdravstveni domovi ravnali po teh navodilih, kajti to je prav gotovo predpogoj za izboljšanje ambulantnega poslovanja.

Z. I.

TO JE ZA časopis

»Prav v mlin si mi prinesel!« je bil znankin pozdrav, ko sva se pred dnevi srečali na cesti.

»Kaj neki je narobe?« sem radovedno vprašala.

»Ti si pri časopisu, daj napiši članek o tem, kako dolgo smo v nedeljo čakali pri blagajni v neki trgovini. Cele pol ure dragocenega časa sem izgubila pri tem!«

»Kdo pa je bil tega kriv?« me je zanimalo.

»Veš, tisti računski strojek je prenehal misliti, pa je morala blagajničarka računati namesto njega. Oh, kako počasi je šlo!«

»Torej o tem naj bi pisala?«

»Zakaj pa ne? Ali potrošniki nismo tega vredni?« me je nejevoljno zavrnila.

»Ze, toda zdi se mi, da je bil dogodek tudi za blagajničarko neprijeten. In še nedelja je bila; takrat strojčka prav gotovo niso mogli popraviti.«

Nekoliko mi je zamerila mojo pripombo. Tako pomemben dogodek, pa naj ne bi prišel v časopis! Potem pa mi je čisto mimogrede povedala neko drugo zgodbo. Dejala je, da nič koliko krat vidi žensko, ki stanuje pri sosedu, kako obeha perilo in mora pri tem iz sobice skozi okno.

»Veš, draga moja, vrata služijo le gospodarju. Ta jih namreč skrbno zaklene. Gori je tistemu, ki bi skušal spremeniti njegov »hišni red«. Celo sodniki niso dosegli zaželenega uspeha. Tovarišica S. mora namreč že nekaj let tudi perilo nositi skozi okno. Pomisli, za štirinajstansko družino! Kaj hočeš, zasebni lastniki si lahko privoščijo marsikaj na račun stanovalcev. Celo preproge stepajo pred kuhinjskimi okni in to vse zato, da bi se znebili stranke.«

Pa se mi je zdelo, da je življenje tovarišice S. bolj vredno opisa v časopisu kot tisti pripetljaj z računskim strojčkom. Moja znanka pa ni menila tako. Kaj pravite vi?

Da

Da bo več mleka

Obisk v centru strokovnih šol „Borisa Kidriča“

Šola ne more vsega rešiti

Center strokovnih šol „Borisa Kidriča“ na Ljubljanski cesti v Celju so ustanovili ob prenehanju delovanja obeh celjskih vajenskih šol — na Ljubljanski in Dečkovi cesti — ter šole v Zalcu. Center je moral preko začetnih težav, ki nikakor niso bile majhne, vendar so s trdnjo voljo in trdim delom rešili marsikateri problem. Nekaj pa jih je še vedno ostalo. In eden od teh — socialni problem učencev — je bil pravzaprav povod našega razgovora z ravnateljico centra, tovarišico Darinko Joštovo. Najprej pa je pogovor stekel o sistemu dela in organizaciji šole:

»Ko sta prenehali delovati vajenski šoli v Celju, pa tudi ona v Zalcu, so se vsi njihovi učenci vključili v center strokovnih šol „Borisa Kidriča“. Ta vključuje zdaj stroko kovinarsko obrtnih poklicev, avtomehansko stroko, ki zajema od lani tudi prometno vzgojo, nato še oblačilno stroko, lesno, frizersko, soboslikarsko in

pa keramično ter zlatarsko stroko. Opazili smo, da se je v zadnjem času vpis v nekatere stroke zmanjšal,« je dejala tovarišica Joštova. »Nedvomno je vzrok za to med drugim tudi v tem, ker se v gospodarskih organizacijah vse bolj usmerja na priučevanje delavcev za določena delovna mesta, drugi v tem, ker odločno postavljamo kot pogoj za vpis v naše šole — dokončano osemletko. Ta pogoj tudi dosledno izvajamo. Po navodilih resolucije zveznega izvršnega sveta je tudi naša šola vključila v pouk odrasle in to najprej za obrtne poklice in za prometno vzgojo. V tem pogledu smo dosegli nekaj lepih uspehov, kar nas je okrepilo v sklepu, da to dejavnost obdržimo tudi vnaprej. Dohodki, ki nam jih prinaša, pa povečujejo sredstva za vzdrževanje šole, ki se je v zadnjem času opremila tudi z novimi učili itd.

Povejmo še to, da imajo nekatere naše stroke perspektivo, da se utrjuje celo v republiškem in zveznem merilu. Tako naj bi bilo v Zalcu slovensko središče za izobraževanje učencev keramične stroke, v Celju pa za zlatarsko stroko — in to kar v zveznem merilu.

Združitev nekdanjih vajenskih šol in dejstvo, da se v center „Borisa Kidriča“ vozijo zdaj učenci tudi iz oddaljenih krajev, je povzročilo vrsto problemov. Med

našimi učenci ni malo takih, ki odhajajo od doma že ob štirih zjutraj in se vračajo domov šele ob mraku. Imeli smo celo primer, ko se je mlad fant vsak dan vozil iz Frankolovega v Celje in potem popoldne spet nazaj. Čeprav kapacitete naših domov niso polno izkoriščene in čeprav si prizadevamo, da bi čimveč učencev oddaljenih krajev prepričali, da je zanje mnogo boljše, če bi za čas šolanja živeli v domu, to še vendar ne reši vseh primerov. Tako ostaja veliko število mladih ljudi po ves dan brez tople hrane. Na šoli se sicer trudimo, da bi našli prostor, kjer bi lahko uredili kuhinjo, ki bi učencem pripravljala vsaj en topel obrok hrane na dan, vendar brez uspeha. V kuhinjo in jedilnico bi lahko namreč preuredili edinole stanovanje, ki pa ga ne moremo izprazniti. Pogovarjali in prosili smo že na številnih mestih — tako mi, kot tudi stranka, ki razume naše težnje, pa stanovanja zanj ni in ni. Čas pa teče in v našem centru se vsako leto zvrsti okrog tisoč dve sto dijakov, katerih dober del se vozi iz okoliških krajev. Pa ne samo za kuhinjo, prostor bi potrebovali tudi za mladinsko sobo, saj se naši učenci nimajo kje sestajati.

Mislimo, da bi rešitev tega problema zaslužila nedvomno več pozornosti!

-ij

Decentralizacija upravljanja

Poročila in razprava na občinski konferenci komunistov v žalski občini so bila prežeta s problemi nadaljnje krepitve samoupravljanja in prilagajanja gospodarskih organizacij tem političnim nalogam. Pri tem pa so po-

udarili zlasti osnovni smoter, in sicer da ne gre za obliko zaradi oblike, temveč da le ta more služiti ciljem družbenega razvoja in ekonomskega napredka podjetij in območja.

To je bilo odločilnega pomena

preteklem obdobju. Kajti vsa orza delo občinskega komiteja v organizacijska stremeljenja so se nanašala na zahteve po prilagajanju dela občinskega komiteja novim potrebam družbenega stanja in razvoja v komuni. Gotovo je bilo za delo komiteja nadvse odločilno obdobje po III. plenumu Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, saj je komite dobil s sugestijami s III. plenuma kvalitetno nove in dokaj zahtevnejše naloge.

Istočasno s aktivnim delom komunistov na področju utrjevanja ekonomskih enot in pri decentralizaciji upravljanja ter vsebinski krepitvi novih socialističnih oblik v našem gospodarstvu, pa so se žalski komunisti spoprijeli tudi z zahtevnimi nalogami, ki jih je zastavljala potreba po široko zasnovanem obsegu rekonstrukcij. Dokaj znano je namreč, da je prav industrija na žalskem območju ena najstarejših in da so bili obrati še pred kratkim izredno dotrajani. Med njimi seveda najbolj prebolska tekstilna tovarna. Istočasno pa tudi v drugih kolektivih niso zanemarili te osnovne naloge na področju gospodarstva. Rekonstrukcijska dela so z velikimi uspehi začeli in jih še nadaljujejo v Polzeli, Libojah, v Juteksu, žalski opekarni in še drugje.

Res je sicer, da so se ponekod v tem obdobju pojavila še kot ostanki birokratskega pojmovanja in zavestno ali nezavestno oviranje nemotenega delovanja mehanizma samoupravljanja, vendar so ti pojavi prav v zadnjem obdobju postajali vse bolj osamljeni in kritizirani. Prav to pa je tudi ena od posebnih pridobitev preteklega obdobja, kajti nenehno prodiranje zavesti, da so proizvajalci neposredni upravljalci je hkrati podiralo tudi staro cehovsko miselnost o posebnem družbenem položaju mojstrov, ki so na območju žalske občine dolgo imeli pri upravljanju in odločanju močno besedo.

Istočasno pa so na konferenci poudarili, da v nekaterih, zlasti obrtnih kolektivih ali enotah obrtnih podjetij ni bilo možno čutiti vpliva in zavestnega delovanja komunistov. To bo vsekakor, so dejali, potrebno v naslednjem obdobju popraviti.

mi.

Ob težki izgubi naše drage žene, mame, sestre, svakinje, tašče in stare mame

Helene Jakop

se zahvaljujemo vsem, ki so ji v času mučne bolezni lajšali trpljenje, jo obiskovali in bodrili. Posebna hvala za zdravstveno nego dr. Verici Petković in dr. Rasičevitu.

Iskrena hvala vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na zadnje pot, č. duhovščini, pevskemu zboru, vsem darovalcem vencev in cvetja, kakor tudi vsem, ki so nam kakor koli stali ob strani v tej težki uri.

Zalujoče rodbine: Jakop, Samec, Krašovec, Radej, Kovač in ostalo sorodstvo

Vaše vrnstice

Kaj je z mesnico v Petrovčah?

Tovariš urednik! Na članek tovariša Jan Jožeta iz Petrovč, ki govori, da so odjemalci mesa v Petrovčah vedno bolj nezadovoljni s prodajalno našega obrata, ker meso vse prevečkrat smrdi in mu tudi preveč kosti dodajajo, odgovorjamo takole:

V prvih mesecih letošnjega leta je delavska menza Mirosana nabavila meso v naši prodajalni v Petrovčah. Ugotovili smo, da je reklamacija upravičena, ker je bilo meso nestrokovno odrezano ter z močnejšo priklado kosti kot sicer. Popravili smo napako, proti sekaču pa podželi potrebne mere, da se podobni slučajji v naših prodajalnah ne bi več dogajali. Ni pa bilo ob tej priliki ugotovljeno, da bi bilo meso pokvarjeno. Trdilev pisca, da je meso močno smrdelo in da smo na upravi priznali, da ni užitno, je neresnično.

Prodajalne oskrbujemo redno z mesom in mesnimi izdelki na podlagi naročil, ki nam jih dostavljajo poslovojdje. Pri tem ne delamo prav nobenih izjem ter kolikor pride od tega, da so potrošniki v eni prodajalni slabše postreženi kot v drugi, potem je to le kričda poslovojdje, ki s kakršnega-koli razloga ni pravočasno ali pa sploh ni naročil določene vrste blaga. Trudimo se, da tudi takšne napake čimprej odpravimo. Naletimo pa pri tem na ovire, ki izvirajo iz miselnosti ljudi, ki jim ne gre v račun, da za področje občine Celje in Zalec

OBCINSKE KONFERENCE LMS V TEKU

Ni še dolgo tega, ko je sekretariat okrajnega komiteja Ljudske mladine v Celju sklical sestanek z vsemi predsedniki občinskih komitejev Ljudske mladine, na katerem so analizirali uspehe dosedanjih občinskih konferenc in pregledali priprave za prihodnje konferenice.

Doslej je obračune dela položila že celjska, žalska in šoštanjska mladina, medtem ko bodo ostale konferenice še v tem mesecu. Konferenice so razmeroma dobro uspele, čeprav so imeli v Celju nekaj težav z vsebino, v Šoštanju pa so morali konferenco prvih celo preložiti — zaradi neudeležbe. Isto se je primerilo tudi Konjičanom, v Šoštanju so drugič napako solidno popravili. Konjičani pa se še na konferenco vedno pripravljajo. Poročila, ki so jih na seji podali predsedniki občinskih komitejev, na so pokazala, da so se občinski komiteji le zavedli odgovornosti, ki jih je v zvezi s pripravami konferenc postavila prednje mladina njihovih občin.

D. A. — Celje

Celjski TRG

NEKOLIKO VIŠJE CENE

»No, v tem tednu so se cene precej spremenile,« me je pozdravil tržni nadzornik, tovariš Murko. »To velja za krompir, za čebulo, in česen, za jajčka, pa tudi za sadje, katerega kvaliteta je precej slabša. Le grozdja je dovolj in to po zmerni ceni — od 78 do 160 dinarjev. Vendar je zdaj že tak čas, da se bodo cene verjetno zvišale marsikateremu pridelku.«

No, ose kaže, da bo res tako, čeprav so nas letošnje cene že marsikdaj neprijetno presenetile. Kako je bilo torej s tem v preteklem tednu? Zelje je bilo po 50 in 60 dinarjev, kisto zelje so prodajali po 90 in 100 dinarjev, kisto repo po 70 in 80, ohrovt po 60 do 80, peso in korenček prav tako, ta cena pa velja tudi za peteršilj.

Solate je bilo te dni kar dovolj, precej pa je bilo tudi motovilca, sampa, da je bil tako zelo drag, da smo si ga lahko le redkokdaj privoščili. Po tristo in štiristo dinarjev so namreč prodajali kilogram, Solata pa je bila glede na kvaliteto od 80 do 100 dinarjev. Coetača je bila po 100 do 180 dinarjev, graha in fižola v stročju pa sploh ni bilo več. Zanimiva pa je cena fižola v zrnju. Medtem ko ga privatni proizvajalci prodajajo po 140 do 200 dinarjev, so ga prodajalci družbenega sektorja cenili na 230 dinarjev. Nič kaj v redu konkurenca!

Paprika in paradižnik že jemljeta slovo. Papriko prodajajo po ceni, ki se suče okrog 40 do 100 dinarjev, paradižnik pa po 50 do 100 dinarjev za kilogram. Ptujsko čebulo so prodajali po 150 in 150 dinarjev, sicer pa je bila po 105 dinarjev.

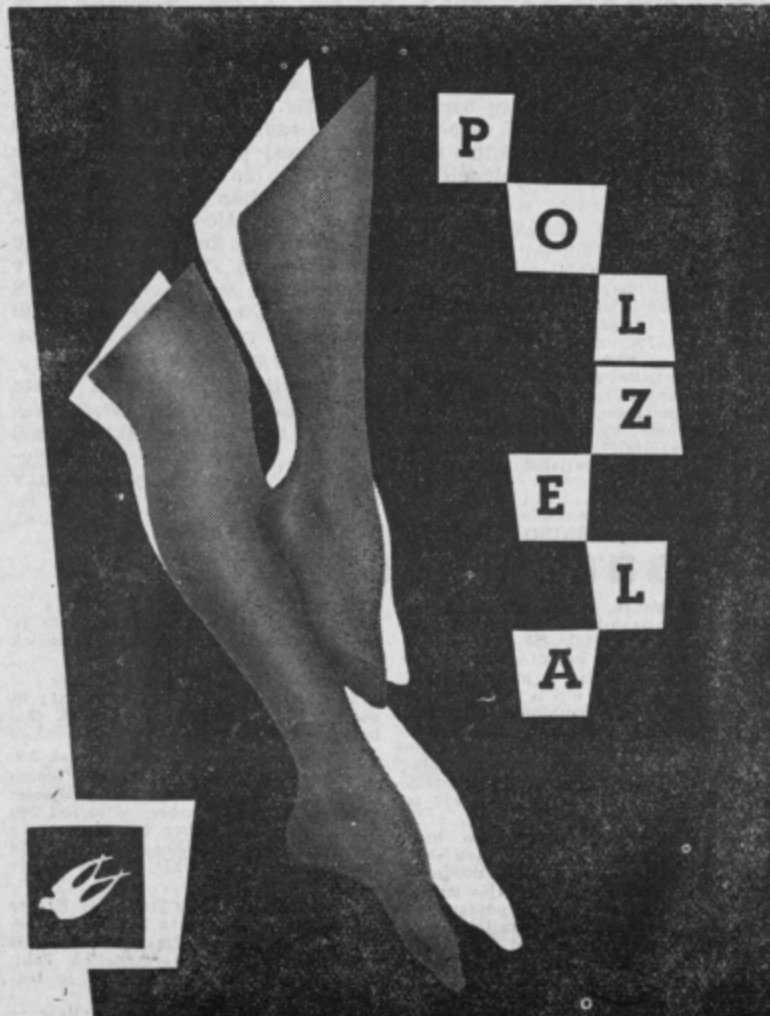
Kako pa je bilo s sadjem? Rekli smo že, da se je cena nekoliko dvignila, padla pa je kvaliteta. Poglejmo: jabolka so bila po 70 in 100 dinarjev, hruške prav tako, breskve po 100 do 200 dinarjev, bile na so zelo slabe kvalitete, suhe slive so prodajali po 200 do 250 dinarjev itd.

Blizajo se prazniki in pekli bomo potice. Zato bo nedvomno zanimivo, kakšna je cena orehom. Jedra so po 1000, pa tudi po 1250 dinarjev kilogram, mehkolupinate orehe pa bomo lahko kupili že za 250 do 300 dinarjev. In še jajca. Bila so po 40 (!) dinarjev. Bomo prihodnji teden zapisali ceno 50? Ta bi bila pa vendarle prehuda, se pam ne zdi?

-ca

PREDLOG

Na prvem zasedanju članov novoizvoljene skupščine komunalne skupnosti za socialno zavarovanje v Celju je med drugim zastopnik upokojujencev iz Laškega predlagal, naj bi bil obvezni prispevek upokojujencev pri nabavi zdravil za recepte vsaj za polovico manjši od veljavne tarife, ki znaša 60 dinarjev.

POLOM NA GLAZIJI PRVA ZMAGA V VELENJU

Cetudi sodnik ni najbolje opravil svoje naloge, pa je treba zapisati, da ni oškodoval nikogar in da bi bilo zelo narobe, če bi v njem iskali krivca za pravcati polom Kladivarjeve enajstorice na nedeljski tekmi z Zelezničarjem iz Maribora. Krivca za katastrofalno polomijo, za poraz z rezultatom 5:2, je treba iskati v Kladivarjevem moštvu kot celoti in šele zatem v silno nezanesljivem vratarju Baumanu, katerega bi morali zamenjati že prej, ne pa šele takrat, ko je bila usoda zapечатena.

Gostje iz Maribora, novinci v tej ligi, so si zmago pošteno zaslužili. Bili so odločnejši v napadu in hitrejši v akciji. Kladivar je igral slabo, tako kot še nikoli. Zaradi izgubljene tekme na domačem igrišču, je Kladivar povsem izgubil stik z vrhom jakostne lestvice. Škoda.

Celjski železničarji so izgubili tekmo v Kranju proti vodilni enajstorici Triglavu z najtesnejšim rezultatom 1:0. Očividci sicer pravijo, da so si domačini zmago zaslužili; ne glede na to pa zatrjujejo, da bi se lahko tekmeča razšla tudi z delitvijo točk.

Razveseljiva vest je prišla iz Velenja. Igralci tamošnjega Rudarja so namreč zabeležili prvo zmago. Njihova žrtev je postala enajstorica ljubljanske Ilirije. Rezultat se je glasil 1:0 v korist velenjskega Rudarja. Škoda pa je, da je tekma dobila na svojem koncu nekaj vložkov surovih medsebojnih obračunavanj igralcev.

Po enajstem zavrtljaju je enajstorica Celja na petem mestu z dvanajstimi točkami ter razliko v golih 19:14. Kladivar tiči na dveh stopnicah niže, to je na sedmem mestu z enajstimi točkami ter negativno razliko v golih 16:20. Velenjčani se kljub zmagi niso rešili zadnjega mesta. Imajo pa tri točke ter visoko negativno bilanco v golih 9:30.

V predzadnjem kolu bodo celjski železničarji sprejeli v goste ekipo Delamarisa iz Izole, ki je trenutno na desetem mestu z desetimi pikami. Kladivar bo romal v Mursko Soboto, kjer se bo spoprijel s tamošnjo Soboto, ki je zaenkrat na devetem mestu z desetimi točkami. Velenjski rudarji pa bodo nastopili v Novi Gorici, z ekipo, ki je z osmimi pikami na dvanajstem mestu.

TRETJE MESTO ZA CELJSKE KEGLJAČE

V soboto in nedeljo je bilo v Ljubljani letošnje republiško prvenstvo kegljaških ekip v borbenih partijah. Med tremi ekipami iz Celja so najboljši rezultat dosegli člani celjskega železničar-

ZMAGA CELJSKIH GIMNAZIJEVC

Pred kratkim so bili pri članih celjskega gimnazijskega športnega kluba v gosteh dijaki mariborske prve gimnazije. Med seboj so se pomerili v atletiki, rokometu, košarki, malem nogometu in namiznem tenisu. Srečanje je bilo izredno zanimivo in kvalitetno. Športniki celjske gimnazije so zmagali v vseh panogah razen v malem nogometu in namiznem tenisu ter v ženskem rokometu, kjer je bil dosežen neodločen rezultat. Celoten dvoboje se je končal z zmago celjskih gimnazijev 3,5 : 2,5 točke.

OKRAJNO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU

BREZ PRESENEČENJ

Ne glede na to, da na okrajnem prvenstvu posameznikov v namiznem tenisu ni nastopilo vseh 150 prijavljenih igralcev in igrali so četudi o visoki kvaliteti namiznega tenisa v našem okraju ne moremo govoriti, niti o takvi, da bi se lahko ti igralci uspešno uveljavljali na republiških tekmovanjih, pa je tekmovalno pokazalo, da si igra z malo belo žogico uspešno utira pot med mladino na podeželju in da so zlasti parti-zanska društva tista, ki pospešujejo to športno panogo.

Okrajno prvenstvo je minilo brez večjih presenečenj, saj so v vseh skupinah zmagali več ali manj dozdnevni favoriti in kandidati za najboljša mesta. Sicer pa so zaključne igre v posameznih skupinah dale naslednje rezultate: PIONIRJI: polfinale: Poznič — Vontina 2:0, Golob — Martinkovič 2:1; finale: Poznič (Celje) — Golob (Konjice) 2:0. PIONIRKE: končni vrstni red: 1. Podgoršek (Smartno ob Paki) 2. Zmago, 2. Miklavc (Mozirje) 1. zmago in 3. Svetko (Smartno ob Paki) brez zmage.

OB ZAKLJUČKU JESENSKEGA DELA OKRAJNE NOGOMETNE LIGE

OLIMP IN ŠOSTANJ -

NA PRVIH MESTIH

Jesenski del tekmovanja v obeh skupinah okrajne nogometne lige je končan. Obračun je znan — znani so uspehi in neuspehi, zmagovalci in oni, ki so se zaenkrat morali zadovoljiti s slabšimi mesti.

V predzadnjem in zadnjem kolu tekmovanja so bili doseženi naslednji rezultati: VI. KOLO, vzhodna skupina: Vojnik — Olimp B 4:4, Zreče — Kovinar 1:1, Steklar — Rogatec 1:4, Olimp — Slov. Konjice 3:0, brez igre. Zahodna skupina: Polzela — Šostanj 0:5, Gotovlje — Smartno ob Paki 2:2, Velenje B — Nazarje 3:0 brez igre ter Zalec — Vransko 7:4.

VII. kolo, vzhodna skupina: Slov. Konjice — Olimp B 3:2, Rogatec — Olimp 1:1, Kovinar — Steklar 4:0, Vojnik — Zreče 1:4. Zahodna skupina: Vransko — Polzela 3:0, brez igre, Nazarje — Zalec 3:3, Gotovlje — Velenje B 3:0.

LEP USPEH šahistov Cinkarne

Od 2. do 5. novembra je bil v Portorožu zaključni del republiškega tekmovanja sindikalnih ekip v šahu. Med desetimi moštvi sta bili tudi ekipi Cinkarne ter Zelezarne iz Štor.

Zelo lep uspeh je zabeležilo moštvo Cinkarne, ki je v zelo ostri konkurenci doseglo tretje do četrto mesto. Za moštvo Cinkarne so nastopili: inž. Vrhovec, Snajder, inž. Pipuš, Dečko, inž. Klinger in Počivalšek. Presenetljivo slabo pa se je odrezala ekipa štorskih železarjev, ki je s sedmimi točkami zaostala na zadnjem, desetem mestu.

Vrstni red najboljših: 1. novinarji Ljubljana 23, 2. železnarja Jesenice 19, 3. do 4. mesto državni sekretariat za notranje zadeve Ljubljana in Cinkarna 16 itd.

ZMAGA IN PORAZ celjskih šahistov

V soboto in nedeljo so v Celju gostovali šahisti z Reke. Medtem ko so v soboto na dvokrožnem brzopoteznem dvoboju zmagali Celjani z visokim rezultatom 11 in pol proti 6 in pol točke, so na nedeljskem normalnem dvoboju zmagali gostje 6 in pol proti 3 in pol točke. Vtem ko so moški zaključili srečanje z rezultatom 5 in pol proti 2 in pol za Reko, se je dvoboj na dveh ženskih deskah končal neodločno 1:1.

ZMAGA DOMAČINOV

Celjski Partizan je v nedeljo izvedel rokometni turnir, na katerem so razen dveh domačih ekip sodelovali tudi igralci iz Laškega. Največ uspeha je imelo prvo moštvo domačinov, ki je premagalo Laško 10:5, drugo ekipo lastnega društva pa 7:4. Srečanje med Laškim ter drugo ekipo Partizana iz Celja se je končalo z neodločenim rezultatom 7:7.

ZRK CELJE — VELENJE 29:13

Osmo kolo vzhodne skupine republiške lige v rokometu se je za oba celjska predstavnika v njej končalo z njunim medsebojnim obračunom. Celjani so zasluženo zmagali z visokim rezultatom 29:13 (18:7), čeprav bi si lahko količnik še izboljšali.

Po tem kolu zaseda ekipa ZRK Celje peto mesto z devetimi točkami ter razliko v golih 167:145, velenjski Rudar pa deveto mesto z dvema točkama ter negativno bilanco 152:244.

brez igre ter Šostanj — Smartno ob Paki 2:0.

Medtem ko si je v vzhodni skupini prvo mesto v jesenskem delu tekmovanja zagotovilo moštvo celjskega Olimpa, ki je v sedmih tekmah zbralo trinajst točk; tesno za njim je ekipa iz Rogatca, ki ima dvanajst točk; je v vzhodni skupini enajstorica iz Šostanja dosti bolj prepričljivo zasedla najvišje mesto, saj v sedmih tekmah ni klonila niti enkrat in je tako zbrala štirinajst točk ter prav lepo razliko v golih 34:6. Vse kaže, da moramo v teh treh moštvi iskati bodočega okrajnega prvaka, seveda če ne po presenečenju od drugih.

Ko smo ob zaključku prvega dela prvenstva pokramljali o tej ligi z znanim in še zmeraj aktivnim športnim delavcem tov. Janom Vagnerjem, nam je povedal, da je tekmovalje zadovoljivo potekalo in da pomeni tudi šestnajst moštvev v obeh skupinah okrajne

lige določen napredek. Izkazalo se je, je še dejal, da smo ravnali prav, ko smo se odločili za dve skupini. Tako smo povečali število moštvev v okrajnem tekmovanju, hkrati pa dosegli zmanjšanje stroškov. Saj so odpadla dolga potovanja, pa tudi število gostovanj se je z delitvijo lige na dve skupini zmanjšalo.

— Kako pa ste zadovoljni z disciplino moštvev in igralcev?

— Pri nekaterih moštvih je disciplina popustila šele v zadnjem času. Tako smo zabeležili tekmo med Nazarjem in drugim moštvom Velenja v korist slednjih, ker igralci iz Nazarija niso prišli pravočasno v Velenje, četudi so vedeli, kdaj morajo igrati. Isto moštvo si je privoščilo »šalo« in prišlo v Šostanj le s sedmimi igralci. Seveda so tudi ta dvoboji morali predati brez igre. Nekaj podobnih disciplinskih spodsrljav se si privoščila še nekatera druga moštva. Sicer pa je treba povedati, da lahko o nedisciplini govorimo predvsem pri nekaterih novincih v tem tekmovanju. Na Vranskem bi lepo delali, če bi se tudi nekateri gledalci vzdržali v mejah dostojnosti. V ekipi Zaleca moram pograti igralca Friderika Brgleza, ki bo verjetno prejel težjo kazen, saj se je na neki tekmi lotil tudi sodnika. Nekaj pripomb bi imel na račun Nazarija, zlasti pa še ekipe iz Slovenskih Konjic. Sicer pa, da ne bo zamerilo, po pomote. Po zapisnikih je bil povzročitelj prerekanj na tekmi

med Konjicami in Zrečami, nogometni sodnik in trener konjiškega moštva. Razen tega je disciplinska komisija izrekla igralcu konjiškega moštva Kokalju prepoved nastopanja na štirih prvenstvenih tekmah.

Menim, da bi morali o disciplini igralcev in tudi gledalcev še veliko govoriti, pa tudi ustrezno ukrepati.

— Kako so sodniki opravili svojo nalogo?

— V glavnem zadovoljivo, zlasti še, ker so to delo v pretežni meri opravili mlajši sodniki. Na račun sojenja smo prejeli le eno pritožbo, pa še to so pozneje umaknili.

— Morda še besedo, dve o kvaliteti moštvev v tej ligi?

— Z njo nisem zadovoljen; slaba je. Zato menim, da je kar prav, da ni prišlo do medokrajne lige. Ne morem si namreč predstavljati, kako bi se v tej družini znašla naša moštva. Solidno formo je pokazalo le moštvo iz Šostanja, ki je zmagalo v vseh dvobojih. Olimp bi lahko pokazal več, kot je. Zlasti je razočaral v tekmi z Rogatec, v kateri je komaj dosegel neodločen izid. Posebno pohvalo si zasluži ekipa iz Rogatca, ki bo v spomladanskem delu tekmovanja trd oreh za vsakogar. Ostala moštva igrajo slab nogomet. Treba bo še veliko resnega in trdega dela, če bomo hoteli govoriti o zadovoljivi kvaliteti moštvev v okrajni ligi.

-mb

164 STRELCEV na tekmovanju v Mestnju

Namesto 25. novembra so strelci celjskega okraja že v nedeljo, 4. t. m. z veliko prireditvijo v Mestnju počastili praznik republike. Na tekmovanju v streljanju z rračno puško se je zbralo 34 članskih ter 7 ženskih ekip, vsega skupaj 164 tekmovalcev in tekmovalk.

ŽENSKJE — ekipno: 1. SD Kristan vrh 530, 2. SD Elektro Šostanj 467, 3. SD Rečica pri Laškem 464. Vse te ekipe so sestavljale mladinke. — Posamežno: 1. Milka Strašek 152, 2. Danica Zebav (obe Kristan vrh) 147, 3. Majda Pilih (Rečica) 143.

MOŠKI — ekipno: 1. SD Branč Ivanuš 664, 2. SD Šmarje pri Jelšah 658, 3. SD Tone Meliva, Konjice 647. — Posamežno: 1. Alojz Novak (Šmarje) 182, 2. Marjan Dobovčnik (Celje) 180, 3. Anton Pečnak (Šmarje) 176, 4. Vinčo Titl (Konjice) 174 itd.

Po tekmovanju je bila lepa slovesnost, na kateri je domača

strelska družina razvila svojo zastavo; vse udeležence pa je ob tej priložnosti pozdravil član okrajnega strelskega odbora Ivan Cokan, ki je med drugim dejal, da sodi tudi to tekmovanje v vrsto tistih, s katerimi strelci celjskega okraja praznujejo dan republike. Istočasno slavijo svoj praznik tudi člani strelske družine Mestnje, je še dejal tov. Cokan. Ta družina razvija namreč svojo zastavo, pod katero bodo njeni strelci korakali novim naporom in novim uspehom nasproti. Pod to zastavo bodo strelci te družine razvijali in čuvali pridobitve NOB in v tem duhu vzgajali doraščajočo strelsko kadre.

Velikemu prazniku strelcev celjskega okraja v Mestnju so prisostvovali tudi pripadniki celjske garnizije JLA, ki so zlasti s svojim orkestrom pripomogli k prijetnemu razpoloženju in izrednemu uspehu prireditve.

RADIO CELJE

Ponedeljek, 12. november: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Catarina Valceta, 17.20 Sportni tednik, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Torek, 13. november: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Vaški kvintet in trio Barčdorfer, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Sreda, 14. november: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Harmonika in hammond orgle v ritmu, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Četrtek, 15. november: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Ohridska legenda, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Petek, 16. november: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Vokalne skladbe tujih avtorjev, 17.30 V galeriji kulturnih in zgodovinskih znamenitosti Milena Moškon: Pred Savinskim spomenikom v Celju, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Sobota, 17. november: 17.00 Celjska kronika, 17.10 Za prijeten konec tedna, 17.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.45 Obvestila, nato zabavna glasba.

Nedelja, 18. november: 12.00 Pogovor z državljani, 12.10 Obvestila, 12.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.20 Med avtorji, 12.45 Pomenek o prednostih nove ustave.

GIBANJE PODPREDAVSTVA

V času od 29. 10. do 3. 11. 1962 je bilo rojenih 19 dečkov in 16 deklic.

POROČILI SO SE:

KOŠČAK Janez, dipl. pravnik iz OSLAK Edltraut, vojna odvratnica pšarne, oba iz Celja. PINTER Ferdinand, elektrotehnik iz Austrlije in MIHELEC Marija, krojačica iz Trbovelj. KOČMAN Alojz, delavec iz Celja in SKORJAK Stefanija, poljedelka iz Kamnika. Dr. STANONIK Ivan, maks, docent iz PRISLAN Helena, sekretarka, oba iz Ljubljane. MILIC Zdravko, pravnik in Kragujevac in NOVAK Olga, učiteljica iz Sevnice.

UMRLI SO:

TAMSE Franca, žerjavovodja iz Pukavice, star 55 let. REČKO Janez, upokojenec iz Jele, star 58 let. MEŽNER Marija, gospodinja iz Celja, stara 59 let. PURNAT Bojan, solar iz Bočne, star 10 let. RAZBORSEK Rozalija, otrok iz Kobilja, stara 4 leta. KOŠIR Karolina, obrtnik iz Celja, stara 67 let. ZNIDER Friderik, krojač iz Celja, star 73 let. POHAJAC Marija, gospodinja iz Celja, stara 58 let. GABER Marija, upokojenka iz Stare Slemenice, stara 65 let.

NOVA PODPREDAVSTVA

Na zadnji seji upravnega odbora Opleševalnega in turističnega društva v Celju sta bila za podpredsednika te organizacije izbrana prof. Zoran Vudler ter Riko Presinger. Sicer pa se bo to delo tega društva v glavnem odvijalo v dveh stalnih komisijah, in sicer za gospodarska vprašanja in propagando.

KRONIKA NESREČ

Milan Lopar iz Gotovelj je padel, si rnil glavo in pretresel možgane. — Z gozdom se je zastrupila Erna Zigosa s Partizanske ceste. — Franc Gajšek iz Pečovnika je padel s kolesom ter si poškodoval glavo. — V Tratin pri Grobelnem je padel z drevesa Blaž Pušnik in si poškodoval hrbtenico. — Enoletna Renata Sajevic iz Slane se je opelila z vročo vodo. — Pri prometni nesreči si je zlomil nogo in poškodoval glavo Stenko Kolar z Ostrožnega. V Smartnem v Rožni dolini je s kolesom padel Franc Zelezničnik ter si nalomil rebra. — Pri padcu si je poškodovala glavo in pretresla možgane Ivana Crepišek iz Ljubljane.

-mb

Izrebane številke padal, odvrženih nad Celjem dne 28. X. 1962:

v Komunalni banki Celje: 187, 55, 507, 400, 439, 244, 249, 421, 186, 316, 202, 440, 214, 401, 211, 232, 313, 158, 403, 385, 126, 147, 106, 160, 183, 319, 161, 395, 46, 225, 119, 423, 411, 416, 240, 436, 153, 317, 100, 230.

v Celjski mestni hranilnici: 246, 188, 241, 140, 393, 37, 121, 34, 406, 62, 445, 155, 226, 422, 391, 459, 182, 312, 425, 122, 402, 57, 434, 71, 139, 105, 185, 217, 424, 56, 442, 127, 315, 408, 60, 53, 117, 243, 213, 64.

Padala je predložiti najkasneje do 15. decembra 1962.

Izrebane številke hranilnih vlog, vloženih na dan 31. 10. 1962: v Komunalni banki Celje: 10004,

10649, 1826, 5488, M-4031, 958, M-4030, 10671, 1978, 1168, 1333, 2578, 2787, 5258, 10425, 9439, 7166, M-2475, 7971, 3944.

v Celjski mestni hranilnici: 101638, 97503, 93734, 97526, 102641, 98603, 104307, 104427, 95439, 102639, 100839, 102836, 95382, 106366, 96951, 99606, 106499, 106211, 106509, 103356.

Zrebnost liste so izobeležene v obeh bankah. Lastniki hranilnih knjižic zgoraj navedenih števil naj knjižice predložijo zaradi vpisa knjiškega dne 1000.

Dobitnikom iskreno čestitam! Komunalna banka Celje Celjska mestna hranilnica

KINO

KINO — UNION
9. 11. — 13. 11. 1962 »KLEVSKA PRINCEZINJA«, franc. barvni Cs film
14. 11. — 16. 11. 1962 »PLES NA GRAD-BISCU«, jugosl. film
KINO METROPOL
9. 11. — 11. 11. 1962 »TEZAVE GOSPODA DUPONTA«, franc.-ital. film
12. 11. — 14. 11. 1962 ob 18. in 20. uri »NOCNI IZLET«, jugosl. film
12. 11. — 14. 11. 1962 ob 16. uri »JUNAKI SPORTNE ARENE«, jugosl. film
15. 11. — 17. 11. 1962 »NAZARIN«, mehiški film
MATINEJA
11. 11. 1962 »OPERACIJA AMSTERDAM«, angleški film
KINO »SVOBODA« SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
10. in 11. 11. 1962 »TI SI MOJ ZIV-LJENJE«, francoski film
14. 11. 1962 »MORALISTE«, ital. film
15. 11. 1962 »MINA V RITMU«, ital. film

GLEDALIŠČE

Petek, 9. novembra 1962 ob 20. uri: Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. Govorjenje v Zagorju.
Sobota, 10. novembra 1962 ob 19.30 uri: Walter Bauer: RDECE IN MODRO V MAVRICI. Izven abonmaja. Vstopnice so v prodaji. Opozorjamo občinstvo na to predstavo, ki je namenjena odraslim. Predstava je kritika zelo ugodno ocenila.
Nedelja, 11. novembra 1962 ob 10. uri: Walter Bauer: RDECE IN MODRO V MAVRICI. II. nedeljski dopoldanski abonma. Vstopnice so tudi v prodaji.
Nedelja, 11. novembra 1962 ob 15.30 uri: Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. Izven abonmaja. Vstopnice so v prodaji.
Opozorjamo, da je ta predstava namenjena predvsem občinstvu iz okolice Prometne zveze so ugodne.
Torek, 13. novembra 1962 ob 20. uri: Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. Govorjenje v Sentjurju.
Četrtek, 15. novembra 1962 ob 17. uri: Calderon: SODNIK ZALAMEJSKI. Abonma za upokojence. Vstopnice so tudi v prodaji.
Petek, 16. novembra 1962 ob 19.30 uri: Dorst: ZENA PRED OBZIDJEM — Arrabal: PIKNIK NA BOJISCU. Premiera. Premierski abonma. Vstopnice so tudi v prodaji.
Sobota, 17. novembra 1962 ob 19.30 uri: Dorst: ZENA PRED OBZIDJEM — Arrabal: PIKNIK NA BOJISCU. Sobotni abonma. Vstopnice so tudi v prodaji.
Nedelja, 18. novembra 1962 ob 15.30 uri: Dorst: ZENA PRED OBZIDJEM — Arrabal: PIKNIK NA BOJISCU. Nedeljski dopoldanski abonma. Vstopnice so tudi v prodaji.
Občinstvo opozarjamo na novo premiero v SLG Celje: Dorstovo »ZENO PRED OBZIDJEM« in Arrabalov: »PIKNIK NA BOJISCU« — enodejanski, združeni v en gledališki večer. Obe deli razpravljata o temeljnih človeških vprašanjih, ozvalje je vojna. Tankred Dorst je mlad napreden nemški dramatik, v nekem smislu Brechtov učenec; Arrabal pa je v Parizu živeči Španec, ki se je priključil francoski avantgardi. Premiero je kot gost zrežiral Miran Herzig, prevedel prof. Bruno Hartman, sceno je zasnoval akad. slikar August Lavrencić, kostume pa Vida Zupan-Bekić.

KONCERTI

Sreda, 21. novembra:
II. abonmajski koncert
Godalni kvartet Gewandhaus iz Leipziga (DR Nemčija)
Sreda, 12. decembra:
III. abonmajski koncert
Violinist Igor Ozim in pianist Marijan Lipovšek
Nekaj prostih vstopnic je na razpolago v glasbeni šoli.

SLUŽBE

POSLOVODJO IN PRODAJALCA za servisno postajo v Celju (tako sprejemno, Petrol: CELJE)
EKONOMSKA SOLA V CELJU RAZPISUJE službeno mesto kurjača. Nastop 1. decembra 1962. Osebnih dohodkov po pravilniku.
ISCEN mesto trg. poslovodje. Nastop 1. januarja 1963. Naslov v upravi lista.
ABSOLVENT GIMNAZIJE išče službo. Naslov v upravi lista.

LEPO MESTO

Olepševalno in turistično društvo Celje sporoča, da sprejema za časopis LEPO MESTO članke, fotografije, slike, do 12. tega meseca, objave in oglase pa do 15. tega meseca. Časopis bo izšel prve dni meseca decembra. V društveni pisarni sprejemajo tudi naročnike.

Olepševalno in turistično društvo Celje

»POLZELA« Tovarna nogavic sprejme v delovno razmerje

socialnega delavca

Zahteva se dovršena višja šola za socialne delavce.

Nastop službe je možen takoj. Prošnja s kratkim življenjepisom in priloženim spricvalom pošljite na kadroviski oddelek podjetja

Upravni odbor Trgovskega podjetja »AVTOMOTOR« Celje razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJE

Pogoj: višja strokovna izobrazba s 7-letno prakso ali srednja strokovna izobrazba z 10-letno prakso.

Plača po pravilniku o delitvi osebnega dohodka podjetja.

Nastop službe 1. marca 1963. Razpis velja do izpolnitve delovnega mesta. Prošnje pošljite na upravo Trgovskega podjetja »Avtomotor« Celje, Miklošičeva ulica 2.

OBJAVE IN OCLASI

KOLEKTIVI — POSEBEN POPUST!

Poseben popust nudimo delovnim kolektivom in organizacijam za izletniške vožnje z našimi modernimi turističnimi avtobusi. Razveselite svoje člane s prijetnim avtobusnim izletom! Prirodne in turistične zanimivosti vabijo celo leto na obiski Vožnja s KOMPAS-ovimi avtobusi TAM-DEUTZ (50 do 45 sedežev) je PRIJETNA, VARNA in UDOBNA!
1. TRST — BENETKE!
2. Za kolektive organiziramo cenene eno in dvodnevne izlete v te nepozabne kraje.
3. PO SLOVENSKI KOROŠKI — Celovec, Vrbsko in Osojsko jezero — Beljak, enodnevni izlet.
4. KMETIJSKE ZADRUGE!
Za člane Vašega kolektiva smo pripravili razna strokovna potovanja z obiski sorodnih podjetij ali zadrug ter vam nudimo pri naročilu avtobusa POSEBEN POPUST. Priporočamo sledeče ogled:

a) ogled tovarne umetnih groblj »Zorke« v Šabcu,
b) ogled tovarne poljedelskih strojev »Zmaj« v Zemunu
c) ogled poljedelskega kombinata »Beograd« pri Beogradu
Po Vaši želji vključimo omenjene ogled, pri dvo oz. tridnevni izletih pa dodatno vključimo še gostinske usluge po Vaši želji.
Cena prevoza s posebnim popustom na relaciji Celje-Beograd-Sabac in obratno znaša po osebi le 3200 din.
4. IZLETI ZA DAN REPUBLIKE 29. NO. VEMBER 1962
1. Po ISTRU — 3-dnevni izlet cena 6.600,- din
2. Po STAJERSKI — 3-dnevni izlet cena 6.700,- din
3. Po GORENJSKI — 3-dnevni izlet cena 5.400,- din
4. Po PRIMORSKI — 3-dnevni izlet cena 6.100,- din
Točnejše informacije v zvezi z izleti, ki jih prirejamo, zahtevajte v poslovalnici KOMPAS — CELJE, telefon 25-30, ki sprejema tudi prijave!
tel. 25-30
KOMPAS, Celje

RAZNO

STROKOVNO CISTIM sadno drevje že v jeseni. Naročila Vrusnik — Teharska 38.
POZIVAMO osebo, ki je odpeljala naše dvokolesno znamke »Rog Tauring« št. vilka 26021 in pustila svoje istočasno Rog, da ga za takoj vrne. Posrednik, Celje — Tomšičev trg 16.
ODDAM garažo v najem. Krašovec — Cesta na grad 31, Celje.
ISCEN 150.000 din posojila za eno leto. Zbiranje — Proseniški 14, Sentjurj pri Celju.
LORBEK Mirko — Celje, Lisee 12, preključem kot neresnično, kar sem govoril o KENDA Rudiju iz Lise št. 7. 64. LETNI upokojenec — vedec želi spoznati upokojenke stare od 52-58 let za skupno gospodinjstvo. Ponudbe poslati na upravo lista pod šifro »mirni dom«.

OBJAVE

POZIV
k vložiti prijavo o pridelanih količinah vina letine 1962 in prijavo o kuhanju žganja.

1. Na podlagi 45. člena nredbe o prometnem davku (Uradni list FLRJ št. 19/61) in navodila o pobiranju in kontroli prometnega davka od spirita in alkoholnih pijač (Uradni list FLRJ št. 21/54, 4/55 in 50/1959) pozivamo vse posetnike vinogradov, da takoj po vrenju prijavijo Občinskemu ljudskemu odboru, upravi za dohodke Celje pisмено ali ustno količine pridelane vina.

Prav tako morajo prijaviti proizvedene količine vina osebe, ki nimajo svojega vinograda in so vino proizvedle iz nabavljenih surovin.

Prijave od pridelanih količin vina morajo biti vložene najkasneje do 15. novembra 1962, ne glede ali je vino preveto ali ne. Prijave se vlagajo pri Občinskem ljudskem odboru Celje (soba št. 83), ali pri pristojnih krajevnih uradih, Storo, Skofja vas, Smartno v Rožni dolini, Volnik, Frankolovo, Strmec in Dobrna.

2. Vsakdo, ki ima namen kuhati žganje iz lastnega pridelka ali nabavljenih surovin (slive, grozdje, tropine in sl.) si je dolžan oskrbeti pismeno dovoljenje uprave za dohodke pri Občinskem ljudskem odboru Celje. Prijave za kuhanje žganja se morajo vložiti najkasneje 24 ur pred pričetkom kuhanja pri ObL Celje ali pri pristojnem krajevnem uradu.

Potrčila o prijavi žganjeku (dovoljenje) se dobi pri Upravi za dohodke ObL Celje (soba št. 83).

Opozorjamo, da bo zoper davčne zavezance, pri katerih bo ugotovljeno, da

niso prijavili vseh količin vina ali da nimajo potrebnega dovoljenja za žganjeku, uvedeno upravo kazenski postopek zaradi davčnih prekrškov.

Celje, dne 6. novembra 1962
OBCINSKI LJUDSKI ODBOR CELJE
Uprava za dohodke

Podjetje »POSREDNIK«
CELJE, Tomšičev trg 16
Telefon 25-90

Rabi za prodajo v komisijah trgovini v Celju razno pohištvo, tehnični material, peči in štedilnike, razna kolesa, mopedi itd. Iste predmete rabi za poslovalnico Velenje, Celjska c. 77. Za velenjsko poslovalnico je prevzem v Velenju.

Posredniška pisarna rabi za prodajo razne tovarne in osebne avtomobile od socialističnega sektorja.

Nujno rabi za prodajo več takoj vseljivih enodružinskih hiš, stanovanj, ter gradbenih parcel za židavo enodružinskih hiš.

Ugodno za nakup imamo nov magnetofon. Informacije v Posredniški pisarni.

PRODAM

PRODAM nov krznen plašč s kapuco »nutriete« za deklico od 8-10 let. Naslov v upravi lista.

UGODNO prodam magnetofon »Smargde« pisalni stroj »Everest« in moped »Colibrie«. Naslov v upravi lista.

PRODAM »Skuter« Galeb. Naslov v upravi lista.

PRODAM takoj vseljivo enodružinsko - dvostanovanjsko hišo - Roška 10. Resni reflektanti pod šifro »4.000.000«.

PRODAM vseljivo še nedograjeno hišo v Sentjurju v trgu — štiri sobe, tri kleti, pralnica in garaža, proti zamenjavi enosobnega stanovanja. V račun vzamem gradbeno parcelo in gradbeni material. Storo 73/4.

PRODAM kuhinjsko kredenco. Naslov v upravi lista.

PRODAM staro pohištvo. Ogled in posojila vsako popoldne v Prešernovi 11 (nad »Zvezdo«) II. nadstropje — Rudolf.

PRODAM malo kuhinjsko komodo. Celje — Dečkova 20.

PRODAM 160 kg težkega prašiča. Naslov v upravi lista.

UGODNO prodam spalnico — cena 35.000 din. Naslov v upravi lista.

UGODNO prodam hišo ali dveje stanovanje v centru mesta. Naslov v upravi lista.

PRODAM štirisobno komfortno stanovanje, vseljivo 1963 v Celju. Pisemne ponudbe na upravo lista pod »Sončec«.

PRODAM eno do dvosobno stanovanje v Celju. Pisemne ponudbe na upravo lista pod »Celje«.

MANJSE dvosobno stanovanje prodam. Vseljivo proti zamenjavi. Naslov v upravi lista.

STIRINAJST petletnih nizkih jablan in dvokolesno znamke »Rog Tauring« št. vilka 26021 in pustila svoje istočasno Rog, da ga za takoj vrne. Posrednik, Celje — Tomšičev trg 16.

PRODAM osebni avto 1100 TV - 103 v dobrem stanju ali zamenjam za FIAT 600. Ogled možen 13. in 14. novembra pri Malik Antonu — Polzela 33, pri gostilni Orešnik.

PRODAM dobro ohranjene naslednje stvari:

moško in žensko kolo, nov šivalni stroj znamke »Bagat« garancija 9 let in pol, veliki električni kuhar, športni otroški voziček, pralno kad, novo mlečno posodo, novo kuhinjsko tehniko itd. Ogled možen vsak dan od 16-18 ure. Znidariš Jožica, Kersnikova 27 a Celje.

PRODAM skoraj novo vseljivo enodružinsko hišo z garažo, oddaljeno 5 km iz Celja. Ponudbe na oglasni oddelek pod šifro »tri milijone«.

RADI razprodaje prodam televizor »Panoramac« 43 ekran in pokončni mlin za žito. Vprašati Zg. Hudinja 48.

PRODAM rabljeno pohištvo. Vprašati v ekspeditu »Celjski tisk«.

PRODAM novo moderno kombinirano kredenco — orehova korenina in ročaj izdelava, Kučan — Zidarska 21 Celje.

LASTNIKI OSEBNIH AVTOMOBILOV

Za vas organiziramo štiridnevni izlet po ITALIJSKIH DOLOMITIH: CORTINA D'AMPEZZO—LAGO DI GARDA—BENETKE ter dvodnevni izlet po ITALIJI — CORTINA D'AMPEZZO—BENETKE. Prijave za oba izleta sprejemamo do zaključnega števila udeležencev.

DELOVNI KOLEKTIVI!

Za vas smo pripravili enodnevni izlet na KOROŠKO: VELIKOVEC—CELOVEC GOSPA SVETA—VRBSKO JEZERO—OSOJSKO JEZERO—BELJAK—BOROV-LJE—PLIBERK. Cena 3.500 din s potnim listom in prevozom.

Dvodnevni izlet z avtobusom v TRST IN BENETKE vsak mesec. Prijave do zaključnega števila udeležencev.

OD 1. SEPTEMBRA DALJE ODOBRAVAMO DELOVNI KOLEKTIVOM ZA IZLETNIŠKE VOŽNJE SE IZREDEN POSEZONSKI POPUST. ZAHTEVAJTE NASE PONUDBE PREDEN SE ODLOČITE ZA IZLET!

Za cenjena naročila se priporoča turistična poslovalnica Avtobusnega prometja Celje IZLETNIK, Titov trg 3, tel. 28-41.

STANOVANJA

FANTA sprejem za sestanovalec. Trubarjeva 65, Celje.

OPREMLJENO sobo in vso oskrbo nadim mlajši upokojenki, ki bi nudila manjšo pomoč v gospodinjstvu pri triletni družini. Pogojni ugodni. Naslov v upravi lista.

ISCEN prazno sobo. Plačam za eno leto vnaprej. Naslov v upravi lista.

ISCEN sobo za dijaka po možnosti s vso oskrbo. Naslov — Jonke — Kersnikova 32, Celje.

ODDAM opremljeno sobo ženski, ki bi pazila na pet letnega otroka. Miklošičeva 11, Celje.

Sprejem dva dijaka ali delavca v opremljeno sobo. Naslov v upravi lista.

OBVESTILA

FOTOKINO društvo Celje prireja A tečaj za vse, ki se zanimajo za osnovne pojme fotografije.

Interesenti naj se javijo v četrtek od 17. do 18. ure v prostorih Fotokino društva, Cankarjeva 11.

Tečaj je brezplačen. V primeru, da bo prijavljenecv manj kot 10, tečaja ne bo.

Pričetek tečaja bo kasneje določen.

Istočasno se lahko javijo interesi tudi za B tečaj.

Odbor

POZIMI ODPRTA IZLETIŠČA

Na več vprašanj sporoča Celjska turistična zveza, da bodo letošnje zimo odprta in med drugimi tudi redno poslovala izletišča STARI GRAD, CELJSKA KOČA, NA GRICKU, PLANINSKI DOM NA SVETINI, DOM NA SLEMENU in PLANINSKI DOM v Logarski dolini. Priporočamo, da večje skupine prijavijo predhodno svoj prihod.

Izletišče »Na gričku« sporoča, da bo imelo 28., 29. in 30. ter 31. tega meseca domače kolere ter godbo in ples. Vse dni bo tja vozil tudi poseben avtobus, ki bo imel postajališče pri Braniboru. Vozni red bo objavljen v izloži Večera.

Celjska turistična zveza Celje

VSEM ČLANOM GOSPODARSKE ZBOR-NICE — privatni sektor — sporočamo, da je Gospodarska zbornica Celje sklenila s Pravno pisarno Celje posebno pogodbo, po kateri pravna pisarna opravlja za člane naslednje pravne usluge, glede na poslovno dejavnost, zaradi katere so člani zbornice:

1. daje ustrezne pravne nasvete, informacije pravno-finančne značaja, zlasti tudi iz področja delovne zakonodaje;

2. opravlja članom tudi druge usluge, zlasti zastopa v vseh pravnih zadevah poslovnega značaja, v civilnih, zemljiško-knjižnih in izvršilnih zadevah, vse na osnovi pooblastila po členu.

Pravne usluge iz 1. točke tega obvestila opravlja Pravna pisarna za člane brezplačno. Za primere zastopanja iz 2. točke zaračunava pravna pisarna honorarje po odvetniški tarifi od nasprotnih strank, v kolikor je zadeva za člane dobljena. V nasprotnem primeru plača član le stvarne stroške (takse, potne stroške) in nasprotnikove stroške. V zemljiško-knjižnih zadevah plača član le polovico odvetniškega honorarja.

Pogodba, ki sta jo sklenili Gospodarska zbornica in Pravna pisarna, je začela veljati 1. novembra 1962; od tega dne dalje tudi Pravna pisarna članom zbornice navedene pravne usluge.

GOSPODARSKA ZBORNIKA CELJE

Uredništvo in uprava Celjskega tednika Celje, Trg V. kongresa 5, poštni predal 152. Telefoni 25-75, 28-89 in 24-25.

Tekoči račun pri Narodni banki Celje: 605-11-456. Izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna — 400, četrtletna 200 din — inozemstvo 2400 — posamezna številka 20 dinarjev. Rokopisov ne vračamo — sprejem oglasov, razpisov in objav do vsake srede do 12. ure

Modne novosti za jesen

SI OGLEDJTE V VELEBLAGOVNICI

TKANINA-GALANTERIJA

Ljudski magazin CELJE

SOLSKI ODBOR ŠOLE ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE V CELJU razpisuje delovno mesto računovodje za šolo in šolski dom.

Pogoji. srednješolska izobrazba ali 10 let službe na samostojnem delovnem mestu v računovodstvu.

Pravilno opremljene prošnje sprejema ravnateljstvo šole do 10. decembra 1962. Če do takrat delovno mesto ne bo zasedeno, ostane razpis v veljavi do zasedbe delovnega mesta. Nastop službe po dogovoru. Prejemki po pravilniku.

MEDNARODNI TRANSPORT, ŠPEDICIJA IN POMORSKA AGENCIJA

Vam nudi s svojimi poslovalnicami po vsej Jugoslaviji vse vrste uslug v svojih dejavnostih po najugodnejših pogojih in najboljši kvaliteti.

„INTEREUROPA“ CELJE

Poslovalnica Celje — Čuprijska 10

Telefon 30-70, 30-90

KAJ?
KJE?
KDO?

PRI NAS IN PO SVETU

KDAJ?
ZAKAJ?

45 let velikega oktobra

V sredo je preteklo 45 let, odkar je izbruhnila velika oktobrska revolucija, ki je delavskemu razredu nekdanje carske Rusije prinesla osvoboditev izpod fevdalne in kapitalistične tiranije, svetovnemu proletariatu pa prvo domovino socializma. Nauk Marxa, Engelsa in Lenina je bil utelešen, zmagovalni revolucionarni boj ni bil več zgolj teorija, postal je resničnost in delavska država ni bila več cilj, temveč stvarnost.

Danes po 45 letih je na svetu že cela vrsta dežel, ki v svojih temeljnih listinah proklamirajo izgradnjo brezrazredne družbe, ki v svojih programih razvoja postavljajo socializem kot cilj družbenega razvoja.

Sestega novembra po našem koledarju (po ruskem je bil še oktober) je v Leningradu, takratnem Sant Petersburgu, zasedal vsesruski kongres sovjeto, ki je po februarjski revoluciji in odstopu cesarkega despotizma bil vedno bolj v rokah desničarskih organizacij ob podpori vlad sil Antante. Boljševiki so slutili, da je to ena izmed zadnjih možnosti za prevzem oblasti. Ukrep predsednika začasne vlade Kerenskoga je prepovedal boljševiški tisk, ki je na večer 6. novembra pozval množice na vstajo. Vojaštvo je blokiralo tiskarno, toda v tem hipu so stopile v boj enote rdeče garde. Na reki Nevi je oklopna »Aurora« s težkimi topovi obstreljevala zimski dvorec kjer je bil sedež vlade. Pod ognjem oklepnice so oddelki rdeče garde juršili na dvor, aretirali začasno vladno, zasedli pošto, arzenal in druge važne objekte.

Lenin je operacije vodil iz inštituta Smolnii, kamor je le malo prej prišel iz pregnanstva iz Finske. Začasna vlada buržoaznih predstavnikov je bila strta v eni noči in ko je jutro objelo Petrograd z dnevno lučjo, je bilo glavno mesto v rokah boljševikov. Kerenski je pobegnil k Nemcem, katerim je hotel v bojazni pred

Vladimir Iljič-Lenin s soprogo Krupsko v Gorkem, nekaj mesecev pred svojo smrtjo...

revolucijo boljševikov prepustiti mesto. Namesto desničarskih oficirjev so boj na fronti blizu Petrograda prevzeli rdeči komesarji in komandanti, v mestu samem pa se je kongres nadaljeval in Lenin je zvečer 7. novembra oznanil zmago revolucije in predložil, naj sovjeti prevzamejo vso oblast. Menjševiki in eserji so kongres zapustili. Kongres je Leninov proglas sprejel. Oblast v Rusiji je prešla v roke delavcev in kmetov. Sprejet je bil dekret o miru, poziv deželam v vojni naj sklenejo mir, dekret o konfiskaciji veleposestniške, cesarske in cerkvene zemlje. Dekret je nadalje objavil tudi pravico narodom bivše cesarske Rusije do samoodločbe. Kongres je imenoval prvo sovjetsko vladno ali svet ljudskih komisarjev z veliko večino boljševikov in Leninom na čelu kot predsednikom sveta.

NAJVEČJA IN NAJZANIMIVEJŠA PEČENKA

Beduini imajo navado, da na svojih svatbah pripravijo pečenege velbloda. To ogromno pečenko pripravijo takole: Pet jaje vložijo v veliko ribo, ribo vložijo v petelina, petelina v ovco, ovco pa v velblodo. Torej petkrat navadno...

SKODA, DA JE REDKOST...

Džuru Mitaševiću blizu Vrbaša je nedavno kokoš znesla jajce, ki je tehtalo 200 gramov. Jajce je imelo dve lupini in tri rumenjake. Kakšna škoda, da kokoški rod ne osvoji tega rekorda kot normo pri sedanjem nivoju cen.

MI NE OTROCI PA

Italijanski list »Tempo« je v zvezi s celibatom — prepovedjo ženitve katoliški duhovščini — napisal tole anekdoto:

Sedanji vatikanski koncil razpravlja tudi o celibatu. Dva duhovnika se pogovarjata o tem vprašanju, pa pravi prvi:

— Kaj praviš, bova še doživela, da se bova lahko poročila? — Vprašani odvrne:

— Midva še ne, toda naši otroci prav gotovo! —

NOV TIP AVTOMOBILA

V Torinu v Italiji so na nedavni razstavi avtomobilov pokazali avtomobil, kakršen se ni vozil po cestah. Limuzina ima s strani obliko romba, kar pa ni tako važno. Važno so kolesa, ki so takole razporejena. Dve kolesi ima vozilo nekje pri sredini voza ob straneh, dve pa sta razporejeni tako, da je prvo spredaj in sredini karoserije, drugo pa zadaj. Zakaj to? Bajje tako vozilo lahko z največjo hitrostjo vozi tudi najbolj ostre ovinko.

PES — ČUVAJ UMETNISKE GALERIJE

Nedavno je v Nacionalni galeriji v Londonu nastopil službo nočnega čuvaja velik dresiran pes Harry. Harry je bil specialno dresiran za to službo, ki ni lahka, saj mora bdeti nad varnostjo slik v preko 200 dvoranah te ogromne galerije. Znano je, da so zbirke dragocenih umetniških del že večkrat obiskali dolgoprsti nočni občudovalci umetnosti.

Cez nekaj dni je revolucija zmagala tudi v Moskvi, do konca januarja 1918 pa po vsej Rusiji.

Toda boj za ohranitev sovjetske države se je nadaljeval še precej dolgo. Uporni belogardistični generali so s pomočjo intervencionističnih čet, ki so jih poslale kapitalistične države, skušali izvesti kontrarevolucijo. Takrat je sovjetsko ljudstvo na čelu z delavskim razredom napelo svoje zadnje moči in zlomilo sile kontrarevolucije. Leta 1920 so bile tolpe belih generalov in intervencionistov poražene. Proletarska država — Sovjetska zveza pa je stopila na pot notranje izgradnje, ki je terjala nemalo naporov, nemalo požrtvovalnosti, odrekanja pa tudi nemalo trdih ukrepov v času, ko je vsa svetovna reakcija prežala za prvo prilobitve revolucije.

Pri tej borbi je sovjetskim narodom pomagal proletariat vsega sveta. Revolucionarna situacija v Evropi je onemogočala kapitalističnim vladam, da bi uporabile močnejše sile za intervencijo v Rusiji. Ves svetovni proletariat je smatral za svojo sveto dolžnost, upreti se vsakemu poskusu uničenja prve dežele, ki jo je vodilo delovno ljudstvo samo. c. k.

Plima v Benetkah

Benetke se pogrezajo, počasi sicer, toda nenehno. V zimskih dneh vsled plime voda pogosto preplavi najlepši del Benetk — Markov trg — in ob takih prilikah morajo gospodinje pogosto v čolnih od trgovin, kamor bi sicer morale priti po suhem.

Nad usodo Benetk niso zaskrbljeni samo mestni očetje tega zgodovinskega mesta, temveč tudi vsa Italija, če ne ves svet. Z rešitvijo se ukvarjajo mnogi arhitekti, med njimi tudi znan francoski umetnik Le Corbusier. Rešitve, ki jih nakazujejo, so različne. Toda bolj kot dejstvo, da se Benetke neizogibno pogrezajo v močno lagunsko vodo, razburja Benečane in menda tudi večino turistov, ki so Benetke kdaj videli, taka ideja:

Canal Grande, glavna vodna arterija skozi Benetke, naj bi bil zasut, da bi z avtomobili mogli priti tudi na Markov trg...

Od kod prihaja ta ideja, skoraj ni treba ugibati. Od tam, kjer so pokvarili že marsikatero prirodno in zgodovinsko znamenitost. Iz Amerike namreč...

IZ ZGODOVINE USTAVNOSTI

Slika s katero je umetnik upodobil izvolitev Jurija Petroviča (Karadžord) za voditelja srbske vstaje leta 1804

1807-Karadžordov ustavni akt

Enajst let potem, ko je Francija dobila svojo prvo ustavo, so se zametki ustavnosti porodili tudi na naših tleh, in sicer v tedanji mali Srbiji, ki je leta 1806 v prvem srbskem ustanku dobila svojo polzavisnost. Svobodoljubnost srbskega ljudstva je ustvarila pogoje, da je Srbija kot tretja dežela na svetu dobila ustavni akt.

Pobudnik in voditelj srbske nacionalne in meščanske revolucije Džordž Petrovič (Turki so ga imenovali Karadžord — črni Juri) je dve leti po zmagoviti vsaji postal vrhovni srbski predvoditelj ali vođa. Ta položaj mu je dodelil »Pravilnostvjušči svet« kot sposobnemu državniku in junaškemu vojskovodji, ki se je izkazal zlasti v bitkah na Mišaru, v boju za Beograd, Sjenico in Novi Pazar.

Od leta 1804 do 1813 je Karadžord delal na ostvareniu pogojev za buržoazno društvene in državnoopravne odnose. snoval temu ustrezne ustanove, se zavzemal za rast nacionalne kulture, izdal proglas o svobodni trgovini, organiziral sodišča in upravne organe, ustanavljal šole in visoko šolo v Beogradu. Centralizirana oblast je pod njegovim vodstvom bila ves čas nad samovoljo kneževin in vodstev. V zunanji politiki, čeravno se je moral naslanjati na pomoč Rusije in Avstralije proti Turkom, je vztrajal pri nevmesšanju tujine in notranje odnose Srbije.

Zametki srbske ustave se sicer ne morejo meriti z ustavami ZDA in Francije, vendar so takrat v zaostali in nerazviti Srbiji bili velik napredek, saj v tistem času o podobnem ni bilo sledu v velikih evropskih deželah. Karadžord je po propadu prve vstaje zbežal v Rusijo, od tam pa se je vrnil leta 1817 v Srbijo, kjer je bil po nalogu Obrenovića ubit. Bil je krvni, a ne tudi idejni ustanovitelj poznejše dinastije Karadžordjevičev.

RAKETA NA MARS

Pred dnevi so v Sovjetski zvezi izstrelili raketo proti Marsu. Raketa nosi medplanetarno postajo »Mars I«, ki naj bi obletela ali morda celo pristala na tem, zemlji najbližnjem planetu. Podvig je zelo zapleten. Najprej so izstrelili veliko nosilno raketo. Ta je v orbito okoli Zemlje ponesla satelit. Ta satelit je v primerem času izstrelil drugo raketo, ki v konici nosi medplanetarno postajo »Mars I«.

Medplanetarna postaja nosi izredno natančne aparate, ki naj

odgovorijo na mnoga vprašanja, ki zanimajo znanstvenike. »Mars I« naj bi poslal preko radia posnetke Marsa, ugotovil naj bi, kaj je z geološko sestavo planeta, kaj so njegovi skrivnostni prekopi, ali ima atmosfero in vodo. Najbrž pa se bo »Mars I« pozanimal tudi o obeh Marsovih sopotnikih — Fobosu in Dejmosu, če sta votla meseca, ali celo satelita. Nič čudnega, če so »Mars I« neuradno prekrstili za radovednega. Medplanetarna postaja bo pot do Marsa preletela v 7. meseci.

Jo poznate?

Shirley Temple v vlogi pravi-lične princeze ob nastopu na ameriški televiziji v oddaji otroških pravljic. Otroška zvezdnica je ostala zvesta otroškemu svetu, tudi kot mati

Pred vojno je vse drvelo v kinodvorane, če se je v reklamah pojavila njeno ime. Bila je ljubljena mladine in odraslih. Tudi danes še nastopa pred publiko, toda ne več na platnu, temveč na televizijskem ekranu. V ameriški televiziji pripoveduje otrokom pravljice, pa tudi v nekaterih filmih se je ponovno pojavila. Sicer pa je mati dveh čednih otrok, ki so izrezana mama. Če malo bolje pogledamo njen obraz, bi se po ličnih jamicah morali spomniti.

Toda kaj bi se šli uganke. Mlada žena na naši sliki je nekdanji čudežni otrok, idol otroka v letih pred drugo svetovno vojno Shirley Temple.

F. JANUŠ

MESEC
DNI PO

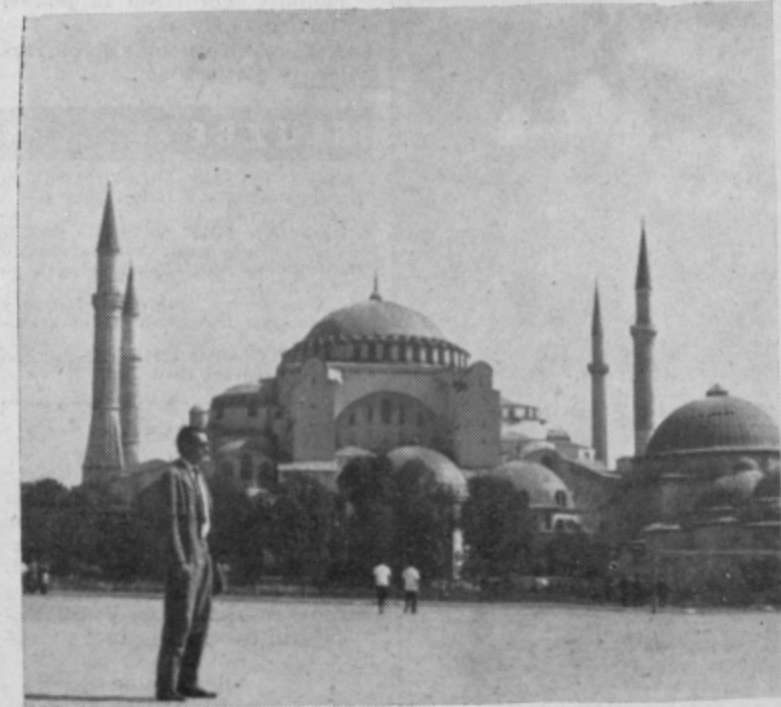
TURČIJI

5

Slovo od Male Azije - ISTAMBUL

Ko smo si v Inčnuju pred vstopom v motorni vlak segli v roko z našimi gostitelji, nas je stisnilo pri srcu. To pomeni, da smo postali prijatelji in da nam je bilo težko ob misli, da bi utegnili biti to zadnje svidenje z njimi. Kaj vse naredi ljubezen do letalstva? Ta zračni konjček preskakuje vse ovire, nacionalne, jezikovne, da celo politične in etične... Sicer pa, da jim ne ostanem dolžan iskrenega priznanja, Turki so izredno gostoljubno ljudstvo in prijazni, da se mi prav čudno zdi, kako so nekoč mogli biti strah in trepet polovice sveta?

Za nami so bili prijatelji, za nami Inčnuj, vlak je bežal skozi vročo Anatolijo in po petih urah vožnje nas je sprejel Istanbul. Istanbul! Mesto treh imen, številnih čudes, mesto kjer si Evropa in Azija podajata roko etično in geografsko. Tu v tem dvomilijonskem mestu smo bili gostje predsednika turške letalske zveze G. Skenderja. Dvodnevni program se nam je zdel sprva skromen, toda ko smo pod večer prvega dne naredili bilanco, smo ugotovili, da je celo prebogato. Letaki smo ljudje kondicije, vrh tega smo bili silno redovni, pa vendar smo morali ugotoviti, da bi Carigrad terjal vsaj teden dni za površni ogled. Glavna ovira je tu promet. Redkokje je še tak. Gneča vozil na cesti je tolikšna, da smo za tri kilometre poti od hotela do Galate Saraja potrebovali več kot eno uro. Promet se odvija divje hitro in še danes sem prepričan, popolnoma brez upoštevanja predpisov. Nič čudnega, če so istanbulski soferji največji virtuozi volana.

Vitki minareti okoli impozantne glavne stavbe — to je džamija sultana Ahmeta — biser vzhodnjaške arhitekture

Basporska ožina je bila tik pred sončnim zahodom prečudovita. Tu sicer ni nebotičnikov in blokov, pač pa vile v vrtovih, na vodi pa polno potniških in tovornih ladij. Prav na začetku ožine molijo iz vode ostanki našega tankerja »Petra Zoranič«, ki je tu žalostno končal na svoji prvi vožnji. Turki kar ne morejo prehaliti našega ladjedelništva, saj je ladja gorela ves mesec in še potlej so jo morali s silo potopiti.

Od številnih čudes Konstantinopolisa (uporabil sem tudi tretje ime) smo videli Ayo Sofijo. Ta veličastna zgradba je nastala v dneh cesarja Justinijana. Po prihodu Turkov je postala džamija (dozdali so ji minarete) v novejšem času pa je po zaslugi Kemala Atatürka muzej. Glavni obok je bizantinske cerkve prekaša še danes prenekatro sodobno mostovino iz prednapetega betona.

Posebno privlačnost ji dajejo freske iz krščanskih časov, ki so jih v zadnjem času odkrili in skrbno restavrirali. Drugo zanimivost, ki smo jo obiskali v nogavicah in copatah, je bila slovita džamija sultana Ahmeta. Ta po svoji razkošnosti ne zaostaja za Ayo Sofijo, zaradi stilne izvirnosti in čistosti pa tekmo celo prekaša, kajti Aya Sofija je bila prenavljana in dograjevana. Muzej sultanovega dvorca bi potreboval izvedenec, za izpoved pa knjigo, če bi ga hoteli opisati. Zlasti pa krcipijo vtise prav tako nakopičene dragocenosti, ki jih ta muzej nudi očem obiskovalcev. Razstavljeni predmeti so veran dokaz nekdanje moči, blišča in močenoosti turških sultanov. Religiozno fanatični, vojaško sposobni in kruti so s svojo osvajaško politiko osvojili vsaj tako področje, kot ga je Aleksander Makedonski. Tu sem lažje razumel kakšno strahotno nadlogo so predstavljali za svet pred stoletji in tudi za naše narode.

Hitro je potekal čas pri gostitelju v Istanbulu. Kakor, da nas pripravljajo na skorajšno vrnitev, so pogovori pogosto zasili na jugoslavijo, na njen napredek, na njeno miroljubno politiko. Omikani Turki oboje iskreno čislajo.

Po dveh dneh potepanja po Istanbulu smo se poslovili od mesta in gostiteljev. Kdo ve za kako dolgo, če ne morda za vedno, so se naši pogledi poslavljali od Male Azije, ko smo v »orient« ekspresu že merili prve kilometre v notranjost Balkanskega polotoka in Evrope. Poslavljali smo se z prijetnimi vtisi, z mnogo več spoznanji in mnogo več pojma o tej slikoviti deželi.

KONEC